รายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) สำหรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว (ภาคผนวก)

โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

เสนอต่อ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มหาวิทยาลัยมหิดล

บริษัท ยูไนเต็ด
แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริ่ง
คอนซัลแตนท์ จำกัด

กันยายน ๒๕๖๕

รายการภาคผนวก

ภาคผนวก ก ผลการรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ข ผลการประเมินทางเลือกการพัฒนา

ภาคผนวก ค ผลการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วม

ค-๑ รายงานการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้งที่ ๑ การพัฒนาทางเลือก

ค-๒ รายงานการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้งที่ ๒ การพัฒนาและประเมินทางเลือก

ค-๓ รายงานการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้งที่ ๓ การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน

ภาคผนวก ง ตัวอย่างโครงการที่จัดทำจากมาตรการเพื่อความยั่งยืน จำแนกตามประเด็นการพัฒนา และแผนงาน/ โครงการ ของแผนพัฒนาจังหวัดสรแก้ว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) การประเมินทางเลือกการพัฒนา

ภาคผนวก ก
ผลการรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ก
ผลการรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลฐานของตัวชี้วัด (Baseline Information) เป็นข้อมูลที่แสดงการเปลี่ยนแปลงของตัวชี้วัดที่ผ่านมาจากอดีตจนถึงปัจจุบันต่อการพัฒนาด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินความก้าวหน้าของประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่มีผลต่อการคาดการณ์ทิศทางในอนาคต การวิเคราะห์ข้อมูลฐานมีความสำคัญต่อความเข้าใจตัวแปรต่าง ๆ ว่ามีระดับทิศทางการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ก่อนจะสามารถพัฒนาทางเลือกการพัฒนาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ข้อมูลฐานของตัวชี้วัดสำหรับการศึกษานี้ประกอบด้วย

๑. ด้านเศรษฐกิจ

(๑.๑) มูลค่าส่งออกผ่านชายแดน จังหวัดสระแก้ว

อัตราการเพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าส่งออกผ่านบริเวณชายแดน จังหวัดสระแก้วในระยะเวลาที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เท่ากับร้อยละ ๗.๐ ต่อปี แสดงดัง**รูปที่ ๑** ทั้งนี้ จากการพิจารณาข้อมูลสินค้าส่งออก รวมทั้งข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อยฯ ครั้งที่ ๑ พบว่าสินค้าส่งออกส่วนใหญ่มาจากพื้นที่อื่น โดยด่านชายแดนจังหวัดสระแก้วเป็นเพียงทางผ่านของสินค้า และมีข้อจำกัดด้านข้อมูลส่วนแบ่งการตลาด (Market Share) จึงไม่ทราบปริมาณหรือมูลค่าสินค้าส่งออกจากผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของจังหวัดสระแก้วที่แน่ชัด ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลระดับจังหวัดเป็นตัวแทน อย่างไรก็ตาม จากข้อมูล**ศูนย์วิจัยกสิกรไทย รายงานว่า กิจกรรมการค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยและราชอาณาจักรกัมพูชาผ่านทางจังหวัดสระแก้วยังเป็นช่องทางการค้าที่สำคัญของประเทศไทย และมีแนวโน้มการเติบโตที่ดี จึงเป็นโอกาสในการจัดตั้ง SEZ สระแก้ว และนิคมอุตสาหกรรม เพื่อดึงดูดให้ผู้ประกอบการเข้าไปลงทุนและส่งเสริมการค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยและราชอาณาจักรกัมพูชาให้ขยายตัวยิ่งขึ้น โดยธุรกิจที่มีความเหมาะสมในการลงทุน ได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และธุรกิจคลังสินค้า/ ศูนย์กระจายสินค้า** (จุรีรัตน์ ทิมากูร, ๒๕๕๙)

ดังนั้น จึงคาดการณ์ว่าในอนาคต ๕ ปี เมื่อมีการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และการคมนาคมขนส่งให้เอื้อต่อการทำธุรกิจการค้า โดยเฉพาะการลดต้นทุนในการขนส่ง และการขนส่งที่รวดเร็วขึ้น มีการแยกการขนส่งสินค้าและการขนส่งคนอย่างเป็นระบบ โดยรูปแบบของธุรกิจคลังสินค้า/ ศูนย์กระจายสินค้าที่จะเข้าไปลงทุนใน SEZ สระแก้ว อาจแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ กลุ่มที่ทำหน้าที่เก็บรวบรวมสินค้าและกระจายสินค้าไปยังจุดหมายต่าง ๆ ตามความต้องการของกลุ่มลูกค้าหรือผู้ผลิต และกลุ่มที่ทำหน้าที่เก็บรวบรวมสินค้าและกระจายสินค้า พร้อมทั้งหาช่องทางจำหน่ายในตลาดของราชอาณาจักรกัมพูชาและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามให้แก่กลุ่มลูกค้าหรือผู้ผลิต ซึ่งลักษณะธุรกิจเช่นนี้จะเหมาะกับผู้ผลิตในประเทศไทยที่เพิ่งรุกเข้าไปเจาะตลาดใหม่ในสองประเทศดังกล่าว (จุรีรัตน์ ทิมากูร, ๒๕๕๙) **ดังนั้น ถ้ามีการพัฒนา**อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงและธุรกิจต่อเนื่องใน SEZ สระแก้ว โดยพิจารณา**ธุรกิจที่เหมาะจะลงทุนดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และธุรกิจคลังสินค้า/ ศูนย์กระจายสินค้า**ให้ตรง

ความต้องการของตลาดสินค้าชายแดนมากขึ้น จะช่วยทำให้อัตราการเพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าส่งออกชายแดนจังหวัดสระแก้วเพิ่มมากกว่าสภาพตามปกติ ซึ่งในช่วงต้น ๑ - ๓ ปีแรกของระยะเวลาที่กำหนด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นการเริ่มพัฒนา จึงอาจทำให้อัตราการเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดไม่สูงในช่วงนี้ แต่จะมีอัตราการเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดที่เร่งสูงขึ้นในช่วงปีต่อ ๆ ไป

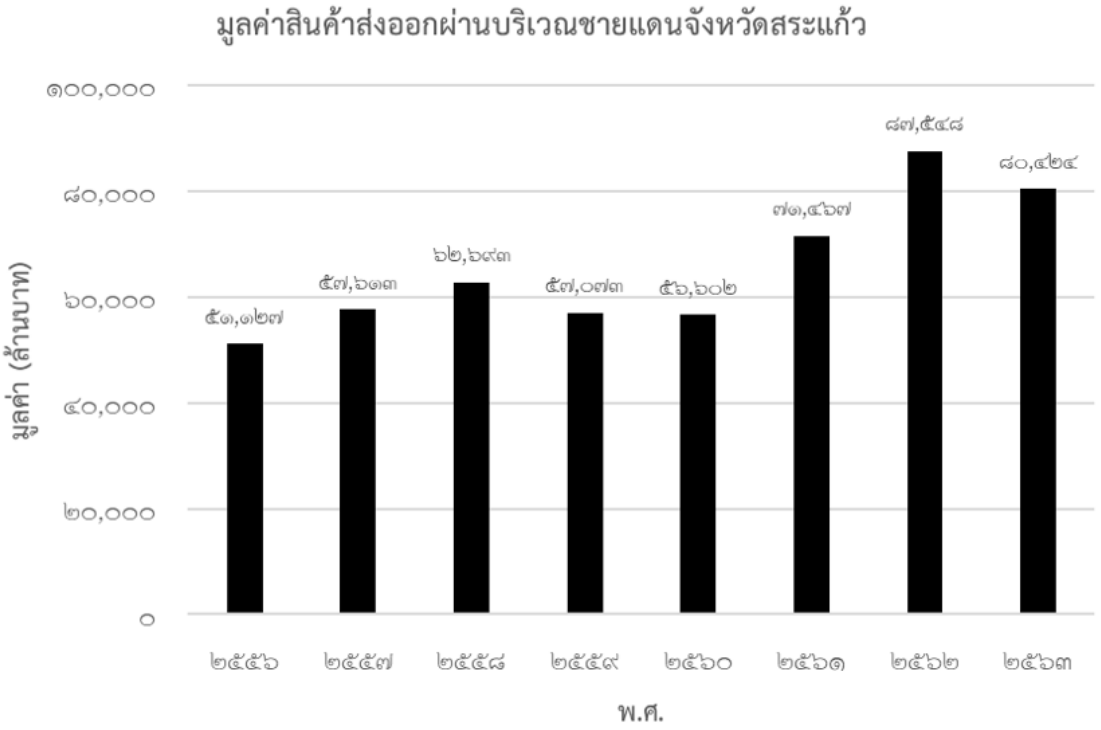

รูปที่ ๑ สินค้าส่งออกผ่านบริเวณชายแดนจังหวัดสระแก้ว (อัตราเพิ่มสินค้าส่งออก ร้อยละ ๗.๐)

(ที่มา: สำนักงานจังหวัดสระแก้ว, ๒๕๖๕ก)

(๑.๒) มูลค่าโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) และเริ่มดำเนินการแล้ว และมูลค่าทุนจดทะเบียนของนิติบุคคลจัดตั้งใหม่

จากรายงานความก้าวหน้าการพัฒนา SEZ สระแก้ว (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) มูลค่าโครงการที่ได้รับการอนุมัติในพื้นที่ SEZ สระแก้ว โดยการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าใน พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการอนุมัติโครงการจากการส่งเสริมฯ ๒ โครงการ เงินลงทุน ๕๕๐ ล้านบาท จนถึง พ.ศ. ๒๕๖๕ (ถึงเดือนสิงหาคม) มีโครงการที่เริ่มดำเนินการแล้วรวมทั้งสิ้น ๖ โครงการ เงินลงทุนสะสม ๑,๘๘๑ ล้านบาท (จากโครงการที่ขอรับการส่งเสริมฯ ๑๐ โครงการ วงเงิน ๗,๙๗๓ ล้านบาท) เมื่อพิจารณาการลงทุนสะสมตลอดช่วงระยะเวลาดังกล่าว พบว่ามีเงินลงทุนเพิ่มขึ้น ๓.๔ เท่า แสดงดัง**รูปที่ ๒**

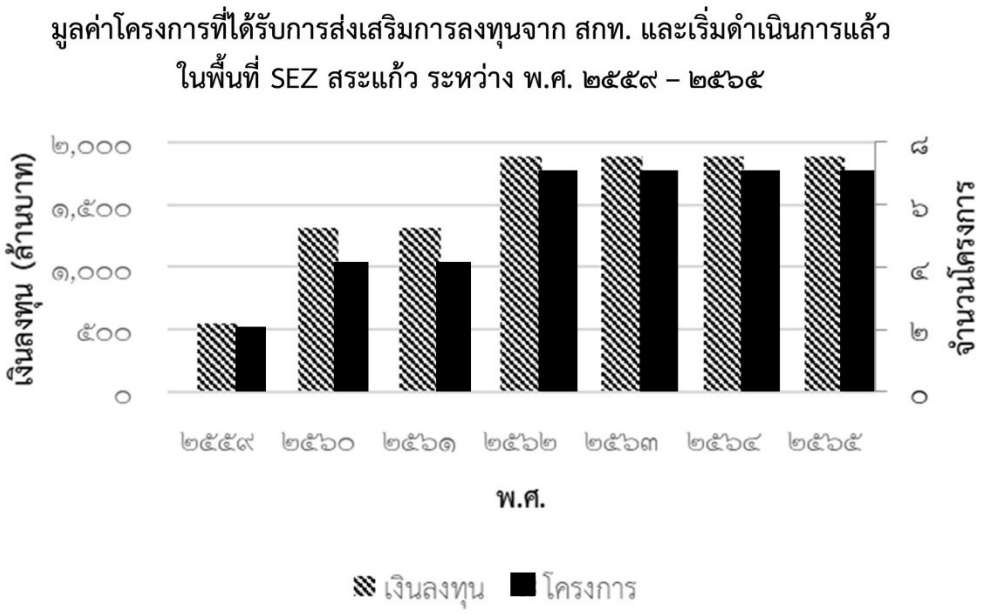

รูปที่ ๒ มูลค่าโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก สกท. และเริ่มดำเนินการแล้ว ในพื้นที่ SEZ สระแก้ว ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๕

(ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๕)

นอกจากนี้ มูลค่าเงินลงทุนสะสมของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมจาก สกท. และเริ่มดำเนินการแล้ว มูลค่าทุนจดทะเบียนของนิติบุคคลคงอยู่ และมูลค่าทุนจดทะเบียนของนิติบุคคลจัดตั้งใหม่ แสดงดัง**ตารางที่ ๑** พบว่า จากเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นช่วงที่ไม่มีความเปลี่ยนแปลงสำหรับตัวเลขมูลค่าเงินลงทุนสะสมของโครงการที่เริ่มดำเนินการแล้ว ในขณะที่มูลค่าทุนจดทะเบียนของนิติบุคคลคงอยู่ มีแนวโน้มสูงขึ้นเล็กน้อย ส่วนอัตราการเพิ่มขึ้นของมูลค่า ทุนจดทะเบียนของนิติบุคคลจัดตั้งใหม่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๙ ต่อปีโดยเฉลี่ย แสดงถึงว่าพื้นที่มีความดึงดูดในการลงทุน โดยแม้จะเป็นการลงทุนเองโดยนิติบุคคล แต่เมื่อพิจารณาสัดส่วนมูลค่าเงินลงทุนสะสมของโครงการ ที่ได้รับการส่งเสริมจาก สกท. และเริ่มดำเนินการแล้ว ต่อเงินลงทุนที่ขอรับการส่งเสริม แสดงดัง**ตารางที่ ๒** จะเห็นได้ว่าอยู่ในสัดส่วนร้อยละ ๕๒.๕ โดยเฉลี่ย ซึ่งคาดว่าในอีก ๕ ปีข้างหน้า เมื่อมีความพร้อมของระบบคมนาคมขนส่งและศูนย์โลจิสติกส์มากขึ้น ประกอบกับมาตรการส่งเสริมการลงทุนสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยเฉพาะการส่งเสริมการแปรรูปในเขตประกอบการอุตสาหกรรม และเขตประกอบการเสรี (Free Zone) คาดว่ามูลค่าเงินลงทุนสะสมของโครงการในอุตสาหกรรมเป้าหมายและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปใน SEZ สระแก้ว จะเพิ่มขึ้นตามสัดส่วนเงินลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมและเริ่มดำเนินการแล้วต่อมูลค่าเงินลงทุนสะสมที่ขอรับการส่งเสริมตามค่าเฉลี่ย

ตารางที่ ๑ มูลค่าทุนจดทะเบียนของนิติบุคคลและมูลค่าเงินลงทุนสะสมของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมจาก สกท.

การลงทุน (ล้านบาท)	พ.ศ.			
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
มูลค่าเงินลงทุนสะสมของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมจาก สกท. และเริ่มดำเนินการแล้ว	๑,๘๘๑.๖๐[๔,*]	๑,๘๘๑.๐๐[๔]	๑,๘๘๑.๐๐[๔,*]	๑๘๘๑.๐๐[๔]
มูลค่าทุนจดทะเบียนของนิติบุคคลคงอยู่	๑,๕๑๔.๐๕[๑]	๑,๔๙๑.๕๑[๑]	๑,๔๙๐.๙๐[๒]	๑,๕๖๐.๗๐[๓]
มูลค่าทุนจดทะเบียนของนิติบุคคลจัดตั้งใหม่	๑๕๙.๕๗[๔]	๒๙๐.๕๓[๔]	๓๐๒.๖๓[๔]	๓๔๐.๐๐[๔]

*มีการปรับค่าตามข้อมูลปีล่าสุดเพื่อความถูกต้อง

(ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, ๒๕๖๓[๑]; ๒๕๖๔[๒]; ๒๕๖๕[๓]; สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๕[๔])

ตารางที่ ๒ สัดส่วนมูลค่าเงินลงทุนสะสมของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมจาก สกท. และเริ่มดำเนินการแล้ว ต่อมูลค่าคำขอรับการลงทุนสะสมจาก สกท.

พ.ศ.	รายงานประจำเดือน	(๑) มูลค่าเงินลงทุนสะสมของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมจาก สกท. และเริ่มดำเนินการแล้ว		(๒) มูลค่าคำขอรับการลงทุนสะสมจาก สกท.		สัดส่วน (๑)/(๒) (ร้อยละ)
		ล้านบาท	จำนวนโครงการ	ล้านบาท	จำนวนโครงการ	
๒๕๖๕	สิงหาคม	๑,๘๘๑	๖	๗,๙๗๓	๑๐	๒๓.๕๙
๒๕๖๔	ธันวาคม	๑,๘๘๑	๖	๗,๙๗๓	๑๐	๒๓.๕๙
๒๕๖๓	ธันวาคม	๑,๘๘๑	๖	๗,๒๗๒	๘	๒๕.๘๗
๒๕๖๒	ธันวาคม	๑,๘๘๑*	๖	N/A	N/A	N/A
๒๕๖๑	ธันวาคม	๑,๓๑๖	๔	๑,๓๑๖	๔	๑๐๐.๐๐
๒๕๖๐	ธันวาคม	๑,๓๑๖	๔	๑,๓๑๖*	๔	๑๐๐.๐๐
๒๕๕๙	พฤศจิกายน	๕๕๐	๒	๑,๓๑๖*	๔	๔๑.๗๙
สัดส่วนมูลค่าเงินลงทุนของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมจาก สกท. และเริ่มดำเนินการแล้ว/โครงการที่ขอรับการส่งเสริมฯ โดยเฉลี่ย						๕๒.๔๗

*มีการปรับค่าตามข้อมูลปีล่าสุดเพื่อความถูกต้อง

(ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๕ก ประมวลจากข้อมูล สกท.)

อนึ่ง จากการลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมชมและสอบถามข้อมูลการดำเนินกิจการของภาคเอกชนจากต่างประเทศ ๒ แห่ง ซึ่งเริ่มกิจการใน พ.ศ. ๒๕๖๐ ภายใต้นโยบายส่งเสริมการลงทุนใน SEZ ของ สกท. พบว่าในโรงงานแห่งที่ ๑ ซึ่งผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก มีการลงทุน ๕๑๕ ล้านบาท เพิ่มการจ้างแรงงานไทย ๒๑๕ คน (ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นแรงงานในพื้นที่) และใช้วัตถุดิบภายในประเทศร้อยละ ๕๐ และในโรงงานแห่งที่ ๒ ซึ่งผลิตผลิตภัณฑ์โลหะและชิ้นส่วนโลหะ มีการลงทุน ๓๗ ล้านบาท เพิ่มการจ้างแรงงานไทย ๑๒ คน และแรงงานต่างชาติ ๒ คน โดยข้อมูลจาก ๒ กิจการนี้แสดงว่า การลงทุนของภาคเอกชนภายใต้นโยบายส่งเสริมการลงทุนใน SEZ ของ สกท. ช่วยให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อพื้นที่ และเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่ควรนำมาใช้ในการติดตามและประเมินความก้าวหน้าของระดับทิศทางการเปลี่ยนแปลง

(๑.๓) มูลค่าผลผลิตของพืชเศรษฐกิจและสมุนไพรในจังหวัดสระแก้ว

พืชเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อย และมันสำปะหลัง โดยมูลค่าของพืชดังกล่าวแปรผันโดยตรงกับปริมาณ (สำนักงานจังหวัดสระแก้ว, ๒๕๖๕ก) และราคา (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๖๕) แสดงดัง**รูปที่ ๓** ซึ่งพบว่าระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๖ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้าวและมันสำปะหลังมีแนวโน้มลดลง ๔๖.๓๘ และ ๖.๒๖ ล้านบาท/ ปี ตามลำดับ ส่วนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และอ้อยมีแนวโน้มสูงขึ้น ๒๖.๐๙ และ ๑๑๔.๓๓ ล้านบาท/ ปี ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ปริมาณของพืชเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงไม่สูงมากนัก และปัจจัยทางด้านราคาส่งผลต่อความผันผวนของราคาในแต่ละปี อันเนื่องมาจากปริมาณการส่งออก/ นำเข้า ปริมาณผลผลิต ราคาน้ำมัน ดัชนีราคาผู้บริโภค และอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท (กุลสินี ยั่งยืน และธนวิทย์ บุญสิทธิ์, ๒๕๖๓) สำหรับข้อมูลการจำหน่ายสมุนไพรใน พ.ศ. ๒๕๖๓ จากวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๔ กลุ่ม คิดเป็นมูลค่ารวมถึง ๑๘.๗ ล้านบาท แสดงดัง**ตารางที่ ๓** ทั้งนี้ ที่ปรึกษาโครงการฯ ใช้ข้อมูลระดับจังหวัด เนื่องจากความเชื่อมโยงของผลผลิตพืชเศรษฐกิจกับโรงงานทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ศึกษา

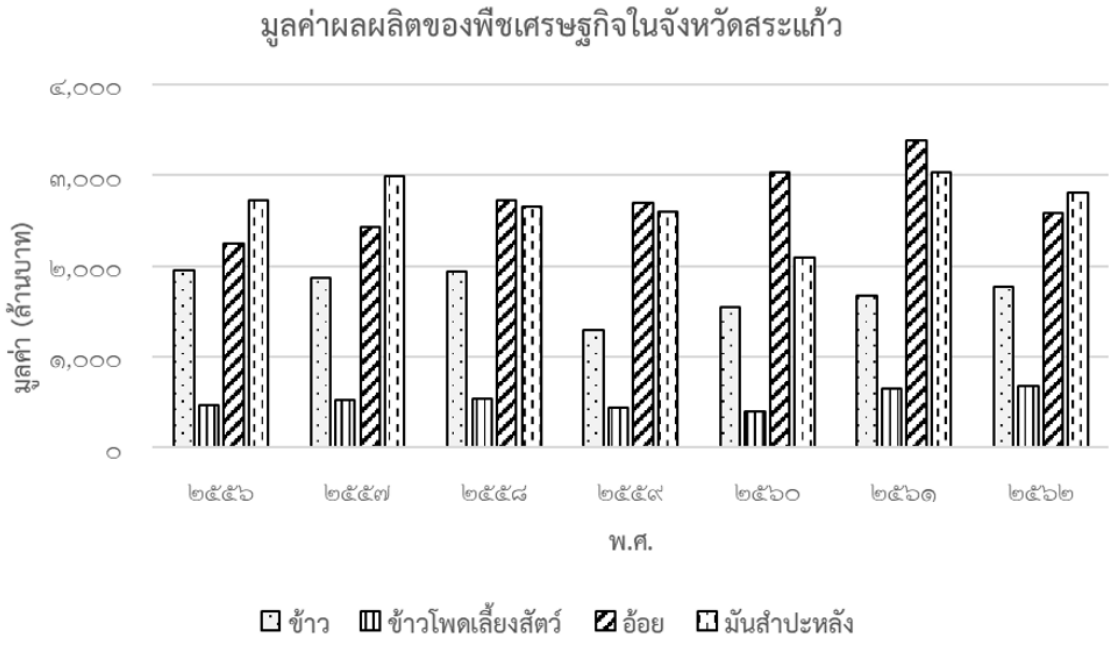

รูปที่ ๓ มูลค่าผลผลิตของพืชเศรษฐกิจในจังหวัดสระแก้ว ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๒

(ที่มา: สำนักงานจังหวัดสระแก้ว, ๒๕๖๕ก; สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๓ มูลค่าผลผลิตของสมุนไพรในจังหวัดสระแก้ว ใน พ.ศ. ๒๕๖๓

ที่	วิสาหกิจชุมชน	อำเภอ	สมาชิก (คน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	มูลค่าการขาย (บาท)		สมุนไพรที่ปลูกและแปรรูป
					พ.ศ. ๒๕๖๓	บริษัทที่รับซื้อ	
๑	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรบ้านคลองสิบสาม	เขาฉกรรจ์	๕๐	๘๐	๒,๔๐๐,๐๐๐	บริษัท ดีท๊อกซ์ประเทศไทย จำกัด	ขมิ้นชันพันธุ์แดงสยาม มะระขี้นก หนุมานประสานกาย และอื่น ๆ รวม ๒๐ ชนิด
๒	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรบ้านทหารผ่านศึก เขต ๒	อรัญประเทศ	๑๐	๓	๒๐๐,๐๐๐	บริษัท ดีท๊อกซ์ประเทศไทย จำกัด	ขมิ้นชันพันธุ์แดงสยาม
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรบ้านคลองหว้าใหม่	อรัญประเทศ	๓๐	๓๕	๑,๖๐๐,๐๐๐	บริษัท อ้วยอันโอสถ จำกัด	ฟ้าทะลายโจร
๔	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรบ้านใหม่คลองยาง	คลองหาด	๔๐	๗๐	๘,๗๐๐,๐๐๐	รพ.วังน้ำเย็นองค์การเภสัช รพ.ยโสธร มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยขอนแก่น รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศ	ขมิ้นชันพันธุ์แดงสยาม ไพลว่านชัก มดลูกและอื่น ๆ รวม ๑๕๐ ชนิด
๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปสมุนไพร บ้านทับทิมสยาม ๐๕	คลองหาด	๔๖	๒๓๒	๒,๗๑๗,๖๒๓	โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศ	ขมิ้นชันพันธุ์แดงสยาม ไพล ฟ้าทะลายโจร และอื่น ๆ ๒๒ ชนิด
๖	วิสาหกิจชุมชนข้าวรวงแก้ว	เมืองสระแก้ว	๒๐	๖๐	๓๒๐,๐๐๐	บริษัท ดีท๊อกซ์ประเทศไทย จำกัด	ขมิ้นชันพันธุ์แดงสยาม
๗	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรบ้านทับประดู่	วัฒนานคร	๑๐	๑๐	๒๖๐,๐๐๐	บริษัท ดีท๊อกซ์ประเทศไทย จำกัด	ขมิ้นชันพันธุ์แดงสยาม กระดอม
๘	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรตำบลห้วยโจด	วัฒนานคร	๑๑	๙	๖๔,๐๐๐	บริษัท ดีท๊อกซ์ประเทศไทย จำกัด	มะระขี้นก กระดอม และแปรรูปขมิ้นชัน พันธุ์แดงสยาม และสมุนไพรอื่น ๆ ๑๐๐ ชนิด
๙	วิสาหากิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรรมพลังบ้านใหม่ไทยไทยพัฒนา	วัฒนานคร	๑๕	๒๐	๔๕๐,๐๐๐	วิสาหกิจชุมชนบ้านคลองสิบสาม อ.เขาฉกรรจ์	ขมิ้นชันพันธุ์แดงสยาม

ตารางที่ ๓ มูลค่าผลผลิตของสมุนไพรในจังหวัดสระแก้ว ใน พ.ศ. ๒๕๖๓ (ต่อ)

ที่	วิสาหกิจชุมชน	อำเภอ	สมาชิก (คน)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	มูลค่าการขาย (บาท)		สมุนไพรที่ปลูกและแปรรูป
					พ.ศ. ๒๕๖๓	บริษัทที่รับซื้อ	
๑๐	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพรบ้านหนองเรือ	วังน้ำเย็น	๑๕	๓๕	๓๐๐,๐๐๐	จำหน่ายทั่วไป	ขมิ้นชันพันธุ์แดงสยาม ไพล และอื่น ๆ ๒๕๐ ชนิด
๑๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชสมุนไพรและแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพร	ตาพระยา	๑๕	๒๐	๓๕๐,๐๐๐	วิสาหกิจชุมชนบ้านคลองสิบสาม อ.เขาฉกรรจ์	ขมิ้นชันพันธุ์แดงสยาม
๑๒	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรตำบลวังใหม่	วังสมบูรณ์	๑๒	๒๘	๕๕,๐๐๐	จำหน่ายทั่วไป	ฟ้าทะลายโจร/ แปรรูป ขมิ้นชันพันธุ์แดงสยาม และอื่น ๆ ๑๐๐ ชนิด
๑๓	วิสาหกิจชุมชนปลูกสมุนไพรแปรรูปบ้านคลองชล	วังสมบูรณ์	๑๒	๑๕	๑,๓๐๐,๐๐๐	บริษัท ดีท๊อกซ์ประเทศไทย จำกัด	มะขามเปรี้ยวยักษ์ ขมิ้นชันพันธุ์แดงสยาม
๑๔	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปวิถีใหม่บ้านหนองม่วง	โคกสูง	๑๒	๙	๑๕,๐๐๐	วิสาหกิจชุมชนบ้านคลองสิบสาม อ.เขาฉกรรจ์	สมุนไพรที่ปลูกขมิ้นชันพันธุ์แดงสยาม
รวม			๒๙๘	๖๒๖	๑๘,๗๓๑,๖๒๓		

(ที่มา: สำนักงานจังหวัดสระแก้ว, ๒๕๖๕ก)

(๑.๔) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำแนกตามแหล่งรายได้ของลูกจ้าง

รายได้ต่อเดือนของลูกจ้างจะแตกต่างกันอย่างมากตามการประกอบอาชีพ แสดงดัง**รูปที่ ๔** เมื่อเปรียบเทียบรายได้จากสูงไปต่ำแบ่งกลุ่มได้ดังนี้ อาชีพผู้จัดการ นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ มีรายได้อยู่ในช่วง ๓๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน อาชีพเสมียน พนักงานขาย และให้บริการ มีรายได้อยู่ในช่วง ๒๕,๐๐๐ - ๒๘,๐๐๐ บาทต่อเดือน อาชีพผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิตก่อสร้าง มีรายได้อยู่ในช่วง ๒๐,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน คนงานด้านการขนส่งและงานพื้นฐาน มีรายได้อยู่ในช่วง ๑๘,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน คนงานเกษตร ป่าไม้ และประมง มีรายได้อยู่ในช่วง ๑๒,๐๐๐ - ๑๙,๐๐๐ บาทต่อเดือน โดยทุกกลุ่มมีแนวโน้มที่ลดลงในภาพรวม ยกเว้นอาชีพผู้จัดการ นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพที่มีการลดลงในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๒ และปรับตัวสูงขึ้นหลังจากนั้น เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนว่าอาชีพที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาสูงกว่า มีโอกาสในการสร้างรายได้ที่ดีกว่าในพื้นที่นี้ ทั้งนี้ ที่ปรึกษาโครงการฯ ใช้ข้อมูลระดับจังหวัด เนื่องจากเป็นข้อมูลเป็นทางการที่มีความใกล้เคียงที่สุดในการเป็นตัวแทนข้อมูลในพื้นที่ศึกษา

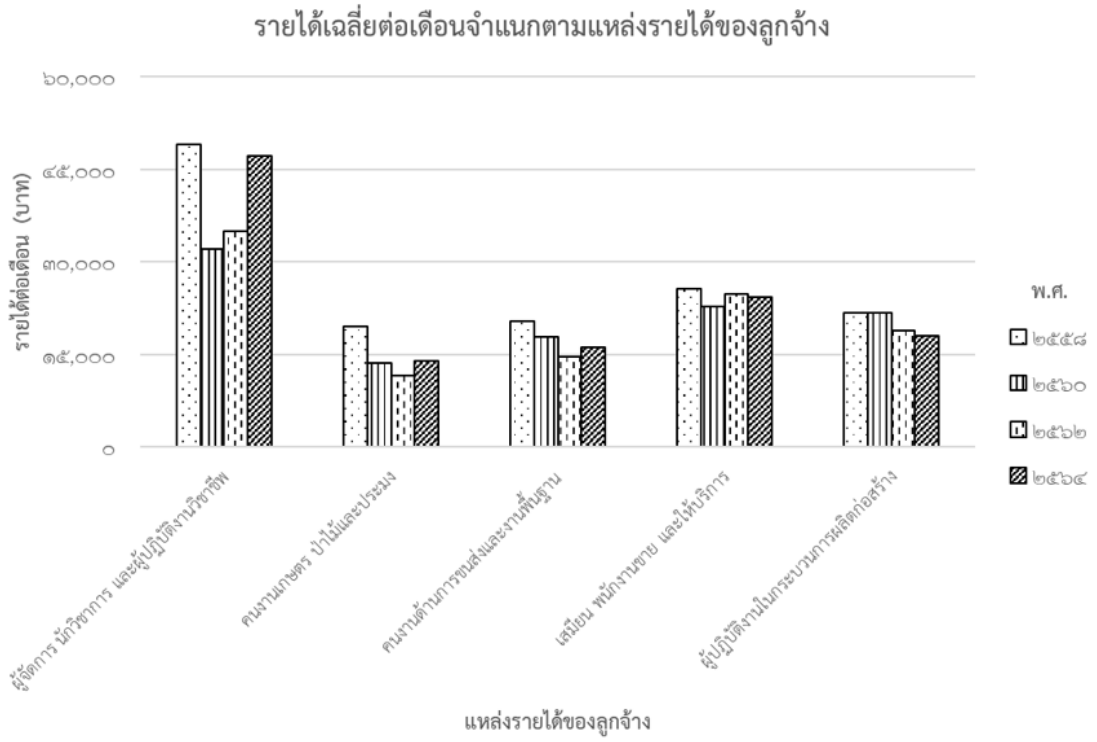

รูปที่ ๔ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำแนกตามแหล่งรายได้ของลูกจ้าง ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๔

(ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๖๔)

๒. ด้านสังคม

(๒.๑) จำนวนแรงงานผ่านการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพแรงงาน

ข้อมูลการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานโดยสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานสระแก้ว ในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา แสดงดัง**รูปที่ ๕** เป็นการพัฒนาศักยภาพแรงงานไทยเป็นหลัก แยกออกได้เป็นหลักสูตร ๑) ฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน ๒) ฝึกอาชีพเสริม และ ๓) ฝึกเตรียมเข้าทำงานทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่าตำแหน่งงานของสาขาอาชีพที่มีในปัจจุบันยังไม่หลากหลาย ระดับฝีมือของแรงงานส่วนใหญ่ในจังหวัดสระแก้วยังเป็นแรงงานระดับฝีมือขั้นต้นตามลักษณะงานที่มีอยู่ ทั้งนี้ ใน ๕ ปีข้างหน้า ที่จะมีการยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป การพัฒนาอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ และธุรกิจต่อเนื่อง ทำให้คาดการณ์ได้ว่าความต้องการแรงงานที่มีทักษะฝีมือจะมีความหลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะแรงงานที่มีมาตรฐานทักษะฝีมือระดับสูงในสายช่าง (เช่น ไฟฟ้าและเครื่องจักร เป็นต้น) ทั้งนี้ ได้ประมาณการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพแรงงานอย่างน้อย ๑,๒๐๐ คนต่อปี (โครงการติดตามฯ ระยะที่ ๑) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูลในระดับตำบล โดยมีเพียงข้อมูลโครงการเพิ่มทักษะกำลังแรงงานเฉพาะในพื้นที่ SEZ สระแก้ว ๓ ปี (จำนวนผู้เรียน/ผู้จบ ใน พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ คือ ๑,๑๖๕/๑,๑๑๒ คน; ๑,๐๒๘/๙๗๔ คน; และ ๘๐๗/๗๖๗ คน ตามลำดับ) แต่ไม่ได้จำแนกเป็นรายหลักสูตรและไม่ได้ครอบคลุมพื้นที่อีก ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลอรัญประเทศ ตำบลฟากห้วย และตำบลบ้านใหม่หนองไทร ที่อาจได้รับผลจากการพัฒนา SEZ สระแก้ว ที่ปรึกษาโครงการฯ จึงใช้ข้อมูลระดับจังหวัด ซึ่งมีช่วงข้อมูลที่กว้างกว่า (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๕) และสามารถบ่งบอกทางอ้อมถึงความพร้อมในการทำงานในระดับสูงขึ้น หากพื้นที่ศึกษามีอุตสาหกรรม หรือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพิ่มขึ้นจากนโยบายการส่งเสริมของภาครัฐ

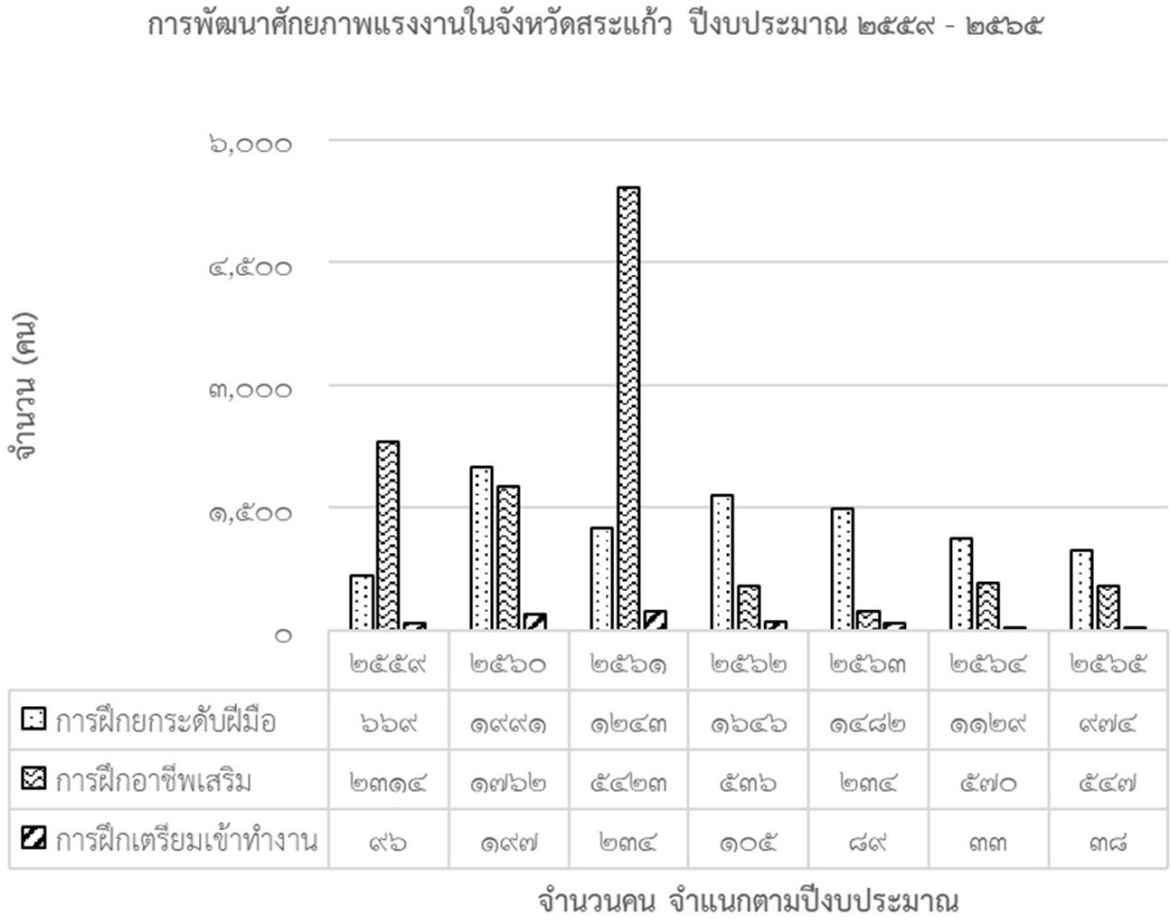

รูปที่ ๕ การพัฒนาศักยภาพแรงงานโดยสำนักพัฒนาฝีมือแรงงานสระแก้ว

(ที่มา: สำนักงานแรงงานจังหวัดสระแก้ว, ๒๕๖๓; สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานสระแก้ว, ๒๕๖๕)

(๒.๒) จำนวนผู้จบการศึกษาตามระดับการศึกษาและอาชีพ

สถานะทางอาชีพของประชาชนในพื้นที่ศึกษาแบ่งออกได้เป็น ๖ กลุ่มหลัก ได้แก่ รับจ้างทั่วไป กำลังศึกษา ทำนา ค้าขาย ไม่มีอาชีพ และอื่น ๆ แสดงดัง**รูปที่ ๖**

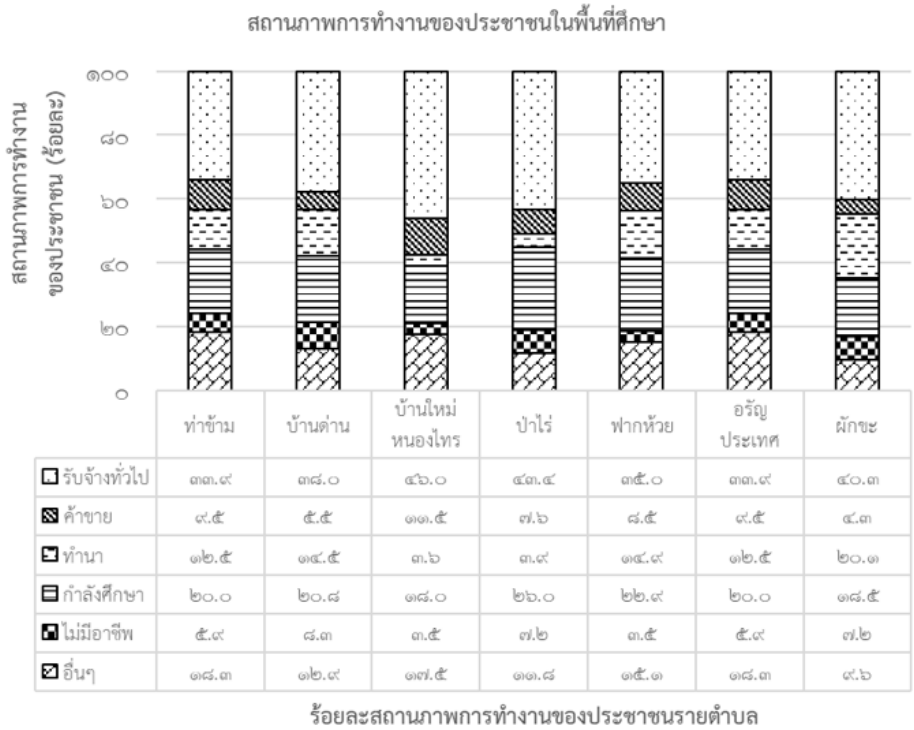

	ท่าข้าม	บ้านด่าน	บ้านใหม่หนองไทร	ป่าไร่	ฟากห้วย	อรัญประเทศ	ผักขะ
รับจ้างทั่วไป	๓๓.๙	๓๘.๐	๔๖.๐	๔๓.๔	๓๕.๐	๓๓.๙	๔๐.๓
ค้าขาย	๙.๕	๕.๕	๑๑.๕	๗.๖	๘.๕	๙.๕	๔.๓
ทำนา	๑๒.๕	๑๔.๕	๓.๖	๓.๙	๑๔.๙	๑๒.๕	๒๐.๑
กำลังศึกษา	๒๐.๐	๒๐.๘	๑๘.๐	๒๖.๐	๒๒.๙	๒๐.๐	๑๘.๕
ไม่มีอาชีพ	๕.๙	๘.๓	๓.๕	๗.๒	๓.๕	๕.๙	๗.๒
อื่นๆ	๑๘.๓	๑๒.๙	๑๗.๕	๑๑.๘	๑๕.๑	๑๘.๓	๙.๖

รูปที่ ๖ ร้อยละสถานภาพการทำงานของประชาชนในพื้นที่ศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

(ที่มา: สำนักงานแรงงานจังหวัดสระแก้ว, ๒๕๖๓)

ทั้งนี้ จากข้อมูลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาของผู้มีงานทำในจังหวัดสระแก้วตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๒ พบว่าแรงงานส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษาและไม่มีการศึกษา โดยใน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผู้มีงานทำจำนวน ๓๒๒,๘๕๘ คน ซึ่งผู้จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษาหรือไม่มีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕ รองลงมา คือระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕ และ ๑๘.๔ ตามลำดับ โดยกลุ่มการศึกษาระดับอุดมศึกษามีไม่ถึงร้อยละ ๒๐ ในทุกช่วงปี แสดงดัง**รูปที่ ๗**

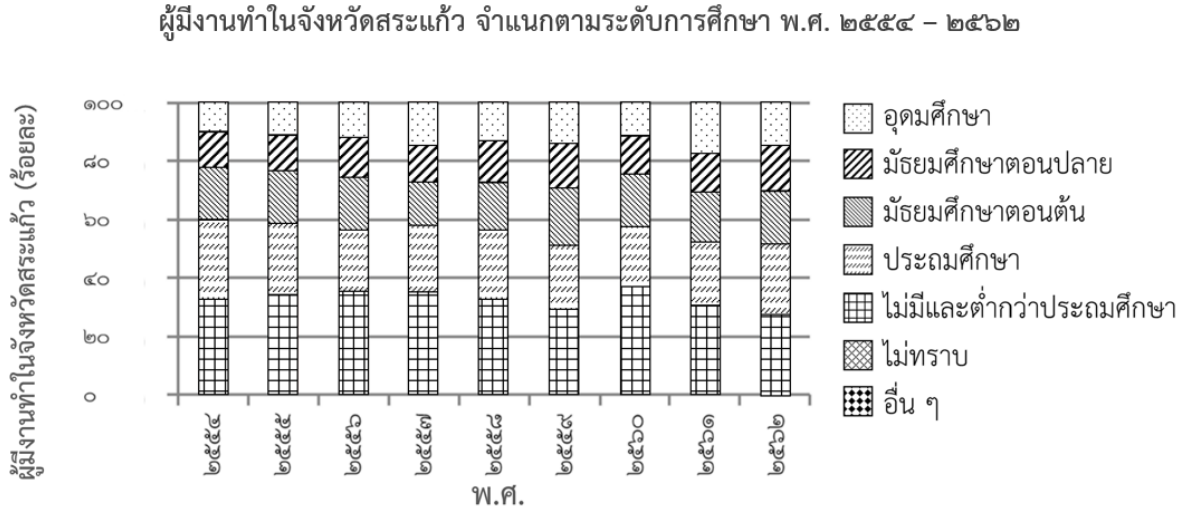

รูปที่ ๗ ร้อยละของผู้มีงานทำในจังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๖๒

(ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๖๔)

ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพโดยการฝึกอบรมฝีมือแรงงานตามหลักสูตรที่จัดโดยสำนักพัฒนาฝีมือแรงงาน จะทำให้กลุ่มผู้มีการศึกษาระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาประมาณร้อยละ ๘๐ ได้รับประโยชน์จากรายได้ที่เพิ่มขึ้นตามทักษะที่ได้รับการพัฒนาขึ้น โดยอาจยกระดับให้กลุ่มผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับกลุ่มผู้มีงานทำที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา) ได้พัฒนาคุณวุฒิขึ้นไปสู่ระดับอุดมศึกษาผ่านการสนับสนุนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อความมั่นคงทางอาชีพในระยะยาว อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่มีหน้าที่สนับสนุนเกี่ยวกับการศึกษา รวมถึงภาคเอกชน ควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อร่วมพัฒนาหลักสูตรสำหรับกลุ่มต่าง ๆ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพตรงตามตลาดแรงงานที่พัฒนาขึ้นตามเป้าหมายการพัฒนาและภาพอนาคตที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ ประมาณ ๑ ใน ๕ ในระดับการศึกษาต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องสำคัญในการแนะแนวทางคนเหล่านั้นให้มีข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาที่สอดคล้องกับสาขาอาชีพที่มีความต้องการในพื้นที่ เพื่อการวางแผนการศึกษาที่เหมาะสม

(๒.๓) ร้อยละของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.

ร้อยละจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นตัวชี้วัดด้านสังคมตามที่กำหนดเป็นตัวชี้วัดในแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ๕ ปี(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ภายใต้ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมของประชาชนให้สามารถปรับตัว ประกอบอาชีพและมีสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งนี้ จปฐ. เป็นข้อมูลที่แสดงถึงลักษณะมาตรฐานขั้นต่ำของสังคมไทยที่พึงประสงค์ว่าอย่างน้อยคนไทยควรจะมีระดับความเป็นอยู่ไม่ต่ำกว่าระดับใดในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ ผลการสำรวจครัวเรือนในพื้นที่ SEZ สระแก้ว ได้แก่ ตำบลท่าข้าม ตำบลบ้านด่าน ตำบลป่าไร่ และตำบลผักขะ รวมถึงพื้นที่ที่อาจได้รับผลจากการพัฒนา SEZ สระแก้ว ได้แก่ ตำบลอรัญประเทศ ตำบลฟากห้วย และตำบลบ้านใหม่หนองไทร ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. เปรียบเทียบ พ.ศ. ๒๕๖๑ และ พ.ศ. ๒๕๖๕ แสดงดัง**รูปที่ ๘** พบว่า ทุกตำบลในพื้นที่ SEZ สระแก้ว มีค่าตาม

ตัวชี้วัดนี้ลดลงยกเว้นตำบลบ้านด่าน ทั้งนี้ หากมีการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปซึ่งจะมีการใช้ผลผลิตการเกษตรทั้งพืชเศรษฐกิจ พืชสมุนไพรต่าง ๆ เป็นวัตถุดิบ จะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพแรงงาน ทำให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงโอกาสการจ้างงาน รวมทั้งช่วยยกระดับการทำงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนซึ่งเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน จึงคาดได้ว่าจะทำให้จำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ลดลง

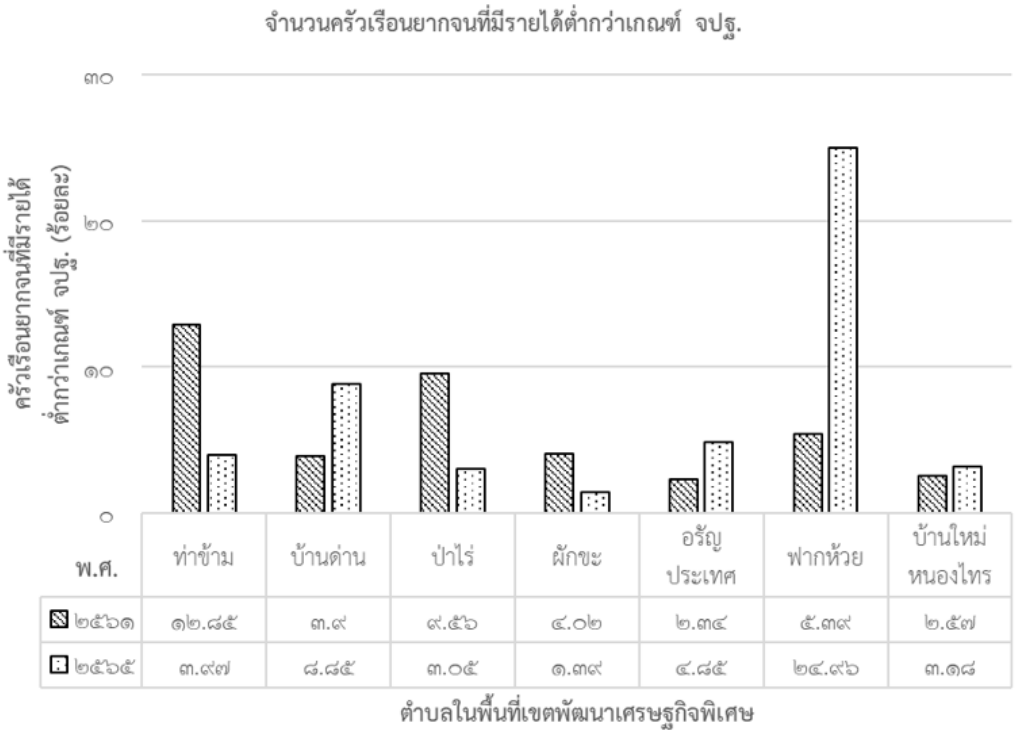

รูปที่ ๘ จำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. จังหวัดสระแก้ว

(ที่มา: ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า, ๒๕๖๕)

๓. ด้านสิ่งแวดล้อม

(๓.๑) จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว

อ้างอิงจากฐานข้อมูลอุตสาหกรรมสีเขียวของกรมโรงงาน (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, ๒๕๖๔) พบว่า ในจังหวัดสระแก้วมีจำนวนโรงงานทั้งหมดที่ได้รับรองเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม คือ ระดับ ๑ ถึงระดับ ๕ ตามลำดับ แสดงดัง**รูปที่ ๙**

ระดับที่ ๑ ความมุ่งมั่นสีเขียว (Green Commitment) คือ การแสดงความมุ่งมั่นในรูปแบบของนโยบาย เป้าหมายและแผนงานที่จะลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมีการสื่อสารภายในองค์กรให้ทราบโดยทั่วกัน

ระดับที่ ๒ ปฏิบัติการสีเขียว (Green Activity) คือ การดำเนินกิจกรรมตามนโยบาย เป้าหมายและแผนงานที่กำหนด เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรมและสำเร็จตามความมุ่งมั่นที่ตั้งไว้

ระดับที่ ๓ ระบบสีเขียว (Green System) คือ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ มีการติดตาม ประเมินผลและทบทวนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องหรือการได้รับรางวัลด้านสิ่งแวดล้อมอันเป็นที่ยอมรับ หรือได้รับการรับรองมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

ระดับที่ ๔ วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) คือ การที่ทุกคนในองค์กรมีจิตสำนึกร่วมกันในการสงวนและรักษาไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อมที่ดี และให้ความร่วมมือร่วมใจในทุกด้านของการประกอบกิจการให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและดำเนินการต่าง ๆ จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร

ระดับที่ ๕ เครือข่ายสีเขียว (Green Network) คือ การขยายขอบเขตของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวจากภายในองค์กรออกสู่ภายนอก ตลอดโซ่อุปทาน (Supply Chain) โดยสนับสนุนให้คู่ค้าและพันธมิตรเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวด้วย

ใน พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โรงงานอุตสาหกรรมสีเขียวระดับ ๑ และ ๒ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วง ๓ ปีแรก และลดลงอย่างรวดเร็วใน ๒ ปีสุดท้าย แสดงดัง**รูปที่ ๑๐** ซึ่งโรงงานส่วนหนึ่งอาจพัฒนาไปเป็นระดับที่สูงขึ้น ส่วนโรงงานอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับ ๓ และ ๔ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแต่เป็นจำนวนน้อย และไม่พบโรงงานที่ได้รับการรับรองถึงระดับที่ ๕ ดังนั้น จากภาพรวมจะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมที่ยังคงมาตรฐานอุตสาหกรรมสีเขียวไว้ได้มีจำนวนน้อยลง แต่โรงงานที่มีมาตรฐานสิ่งแวดล้อมระดับสูงมีจำนวนมากขึ้น โดยที่ปรึกษาโครงการฯ ใช้ข้อมูลระดับจังหวัดสระแก้วเนื่องจากความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมภายในและภายนอกพื้นที่ศึกษา เช่น ในระดับที่ ๕ อุตสาหกรรมที่เป็นต้นทางวัตถุดิบให้โรงงานในพื้นที่ศึกษา ต้องเป็นโรงงานอุตสาหกรรมสีเขียวเช่นกัน เป็นต้น

ทั้งนี้ ใน ๕ ปีข้างหน้า ภายใต้มาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมสีเขียวของโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งการสนับสนุนการลงทุนใหม่ให้เป็นโรงงานอุตสาหกรรมสีเขียว และการสนับสนุนการยกระดับโรงงานที่มีอยู่แล้วให้มีมาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่สูงขึ้นอย่างจริงจัง จึงคาดว่าจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียวจะเพิ่มขึ้นประมาณ อย่างน้อย ๑๐๐ โรงงาน โดยมีฐานคิดว่าจำนวนโรงงาน SMEs จำนวน ๒๒๒ โรงงาน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, ๒๕๖๕) อย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ต้องได้รับการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียว ระดับ ๒ ตามเงื่อนไข ซึ่งอุตสาหกรรมเป้าหมายและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่คาดหวังว่าจะได้รับการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวระดับ ๕ ต้องมีห่วงโซ่อุปทานเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวระดับ ๒

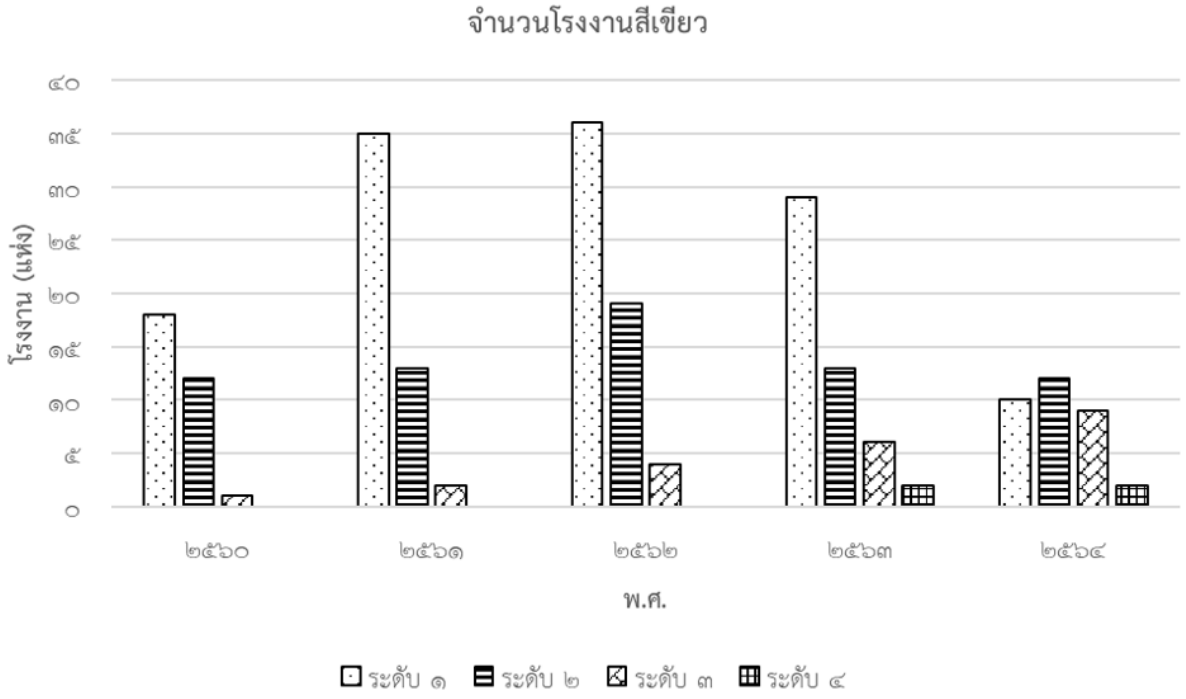

รูปที่ ๑๐ จำนวนผู้ประกอบการที่ได้การรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวในจังหวัดสระแก้ว

(ที่มา: กรมโรงงานอุตสาหกรรม, ๒๕๖๔)

(๓.๒) จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส (มอก.เอส)

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสามารถบ่งชี้ได้ด้วยเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือ มอก. ซึ่งครอบคลุมสินค้าขนาดใหญ่ ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้า เหล็กและสินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ แต่เมื่อ SMEs รวมถึงวิสาหกิจชุมชน มีการปรับตัว และพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเสริมความสามารถทางการแข่งขันในโลกการค้า สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ได้จัดทำมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส (มอก.เอส) ขึ้นมา เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการ SMEs มีเครื่องหมายรับรองมาตรฐานให้กับสินค้าและบริการ และเพิ่มความมั่นใจต่อผู้ซื้อว่าผลิตภัณฑ์หรือบริการดังกล่าวมีมาตรฐานที่ดี มีคุณภาพ และมีความปลอดภัย เช่น มอก.เอส ๒-๒๕๖๑ (ผ้าคลุมเตียงสำหรับโรงแรมและที่พักสาธารณะ) มอก.เอส ๕-๒๕๖๑ (ผ้าปูโต๊ะและผ้าที่ใช้บนโต๊ะอาหารสำหรับโรงแรมและที่พักสาธารณะ) มอก.เอส ๖-๒๕๖๑ (เสื้อกีฬา) มอก.เอส ๗-๒๕๖๑ (เสื้อทีเชิ้ตที่ระลึก) มอก.เอส ๘-๒๕๖๑ (เสื้อฮาวายลายดอก) มอก.เอส ๙-๒๕๖๑ (ผลิตภัณฑ์เครื่องเงิน) มอก.เอส ๑๐-๒๕๖๑ (ดอกไม้ประดิษฐ์จากวัสดุธรรมชาติ) มอก.เอส ๑๑-๒๕๖๑ (ดอกไม้ประดิษฐ์จากวัสดุแปรรูป) มอก.เอส ๑๒-๒๕๖๑ (แชมพูผสมสมุนไพร) มอก.เอส ๑๓-๒๕๖๑ (สบู่ก้อนผสมสมุนไพร) เป็นต้น (สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทย, ๒๕๖๓) ทั้งนี้ มอก.เอส มีความเกี่ยวข้องทั้งอุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมบริการ รวมทั้งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นอกจากด้านคุณภาพแล้ว มาตรฐานยังกำกับถึงความปลอดภัยด้วย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้านั้น ๆ เช่น สินค้าด้านอาหารต้องอิงมาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice) หรือ HACAPP (Hazard Analysis and Critical Control Point System)

โดยทั้ง ๒ มาตรฐานจะเน้นไปถึงเกณฑ์ด้านสุขาภิบาลและความปลอดภัยทั้งตัวสินค้าและผู้ปฏิบัติงาน จึงเสนอ มอก.เอส เป็นตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม เพราะต้องการยกระดับไม่เพียงเฉพาะด้านมูลค่าสินค้า แต่รวมถึงความปลอดภัยทั้งสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย อนึ่ง SMEs ใน SEZ สระแก้ว มีจำนวน ๒๒๒ โรงงาน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, ๒๕๖๕) จึงเป็นทางเลือกให้ผู้ประกอบการเหล่านั้นได้พิจารณาว่าจะมุ่งสู่ความเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว หรือมาตรฐาน มอก.เอส ตามศักยภาพหรือประโยชน์ทางการค้าของตน

(๓.๓) จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) คือ ข้อกำหนดด้านคุณภาพสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่เชื่อถือ และสามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ เพื่อยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และสอดคล้องกับนโยบาย โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของรัฐบาล กระทรวงอุตสาหกรรมโดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นผู้ดำเนินการให้การรับรอง และแสดงเครื่องหมายรับรองคุณภาพให้กับผลิตภัณฑ์ มผช. เป็นตัวชี้วัดที่สัมพันธ์กับจำนวนของวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการยกระดับตามมาตรฐานที่กำหนดในแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ภายใต้ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมของประชาชนให้สามารถปรับตัว ประกอบอาชีพ และมีสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งนี้ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนครอบคลุมผลิตภัณฑ์ ๕ ประเภท ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย เครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่ง ศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึก และผลิตภัณฑ์สมุนไพร แต่ละประเภทผลิตภัณฑ์จะมีข้อกำหนดที่แตกต่างกันออกไป แต่ทุกผลิตภัณฑ์ต้องมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยด้านสิ่งแวดล้อมเน้นเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เช่น ผลิตภัณฑ์น้ำพริกเห็ด มีเกณฑ์กำหนดทั้งเรื่องสุขลักษณะความสะอาด อาชีวอนามัยและความปลอดภัยของสถานที่และการปฏิบัติงาน (มูลนิธีทีทีบี, ๒๕๖๒) เป็นต้น จึงเสนอ มผช. เป็นตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ มีจำนวนกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เคยได้รับการรับรอง มผช. ในจังหวัดสระแก้ว ทั้งหมด ๑๙๙ แห่ง ทั้งจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มอาชีพ และรายบุคคลโดยมีผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ไม้กวาดดอกหญ้า ผลิตภัณฑ์จากกก เครื่องสำอาง ผ้าขาวม้า หินประดับ ผลิตภัณฑ์จากไม้ รากไม้ เป็นต้น ซึ่งหากมีการสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป จะสามารถเพิ่มจำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (กองบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน, ๒๕๖๕) โดยจำนวนกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ แสดงดัง**รูปที่ ๑๑** ทั้งนี้ ที่ปรึกษาโครงการฯ มีข้อจำกัดทางด้านข้อมูลรายตำบล จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลระดับจังหวัดสระแก้วแทน ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา ทั้งที่เป็นผู้ผลิตโดยตรงและเป็นผู้จัดส่งวัตถุดิบ (ตามข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อยฯ)

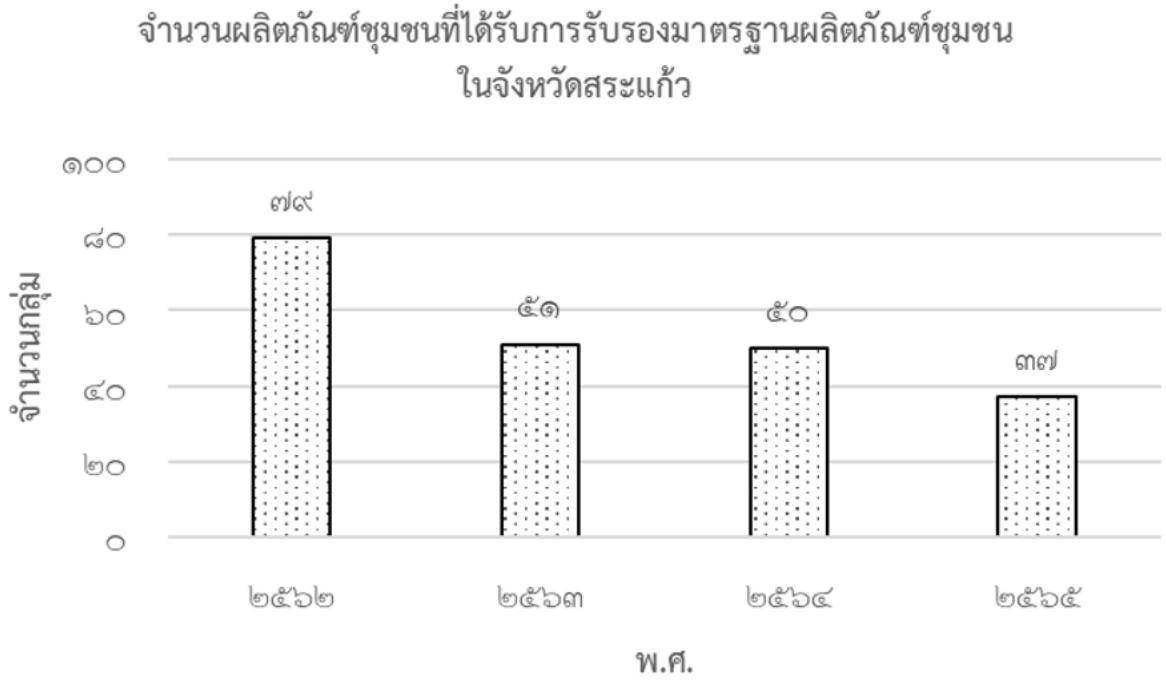

รูปที่ ๑๑ จำนวนกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานในจังหวัดสระแก้ว

(ที่มา: กองบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน, ๒๕๖๕)

(๓.๔) ปริมาณขยะชุมชนที่จัดการถูกต้อง

จังหวัดสระแก้วมีปริมาณขยะชุมชนเพิ่มขึ้น เนื่องจากจำนวนประชากร รวมทั้งประชากรแฝงที่เพิ่มขึ้น ปริมาณขยะใน ๗ ตำบล ที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา จาก พ.ศ. ๒๕๕๘ มีประมาณ ๒๐,๙๐๐ ตัน/ ปี เพิ่มขึ้นเป็น ๒๑,๘๐๐ ตัน/ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๖๓ และความสามารถในการจัดการขยะอย่างถูกต้องของจังหวัดสระแก้วในปัจจุบัน คือ ๑๙ ตัน/ วัน (สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๗ (สระบุรี), ๒๕๖๔) หรือประมาณ ๖,๙๓๕ ตัน/ ปี หรือเพียงร้อยละ ๓.๕๒ ที่จังหวัดสระแก้วมีศักยภาพในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง แสดงดัง**รูปที่ ๑๒**

ขยะในพื้นที่ SEZ สระแก้ว มาจากทั้งพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม และพื้นที่อุตสาหกรรมอื่น ๆ โดยขยะอุตสาหกรรมได้รับการจัดการโดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ขณะที่ขยะชุมชนจากสำนักงานและที่พักอาศัยในพื้นที่ SEZ สระแก้ว ใช้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัด จุดกำเนิดขยะที่สำคัญอีกหนึ่งแหล่ง คือ ขยะสินค้ามือสองที่ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ในตลาดโรงเกลือ ซึ่งมีต้นทางมาจากราชอาณาจักรกัมพูชาและท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ พื้นที่ SEZ สระแก้วมีสถานกำจัดขยะมูลฝอย ๒ แห่ง แต่มีการปรับปรุงใหม่ ๑ แห่ง โดยเป็นกลุ่มจัดการขยะแบบรวมศูนย์ (Cluster) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก คือ เทศบาลตำบลวัฒนานคร โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เข้าร่วม ๓๕ แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านด่าน ตำบลป่าไร่ ตำบลท่าข้าม ซึ่งสถานกำจัดขยะมูลฝอย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร เป็นการฝังกลบถูกหลักสุขาภิบาล พื้นที่ ๒๙๕ ไร่ และปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดตั้งโรงไฟฟ้าโดยใช้ขยะเชื้อเพลิง (Refuse Derived Fuel: RDF) สถานกำจัดขยะมูลฝอยอีก ๑ แห่ง คือ เทศบาลเมืองอรัญประเทศ ตั้งอยู่ที่กิโลเมตรที่ ๕ บ้านคลองลึก ตำบลอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พื้นที่

๑๐ ไร่ กำจัดขยะโดยวิธีการเทกองกลางแจ้ง ซึ่งขีดความสามารถของสถานกำจัดขยะทั้งหมดที่กล่าวมายังไม่เพียงพอ ทางออกหนึ่งของปัญหาคือการลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นด้วยหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียน

จากการพิจารณาตัวชี้วัดโดยกระบวนการมีส่วนร่วมด้วยการประชุมกลุ่มย่อยฯ ครั้งที่ ๒ ผู้มีส่วนได้เสียทั้ง ๓ กลุ่ม (หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน) มีความเห็นพ้องร่วมกันว่า ตัวชี้วัดนี้มีความชัดเจน เนื่องจากมีข้อมูลฐานที่เพียงพอ ซึ่งข้อเสนอแนะสำคัญคือการปรับตัวชี้วัดให้ชัดเจนยิ่งขึ้นจาก “ปริมาณขยะลดลง” เป็น “ปริมาณขยะชุมชนที่จัดการถูกต้อง”

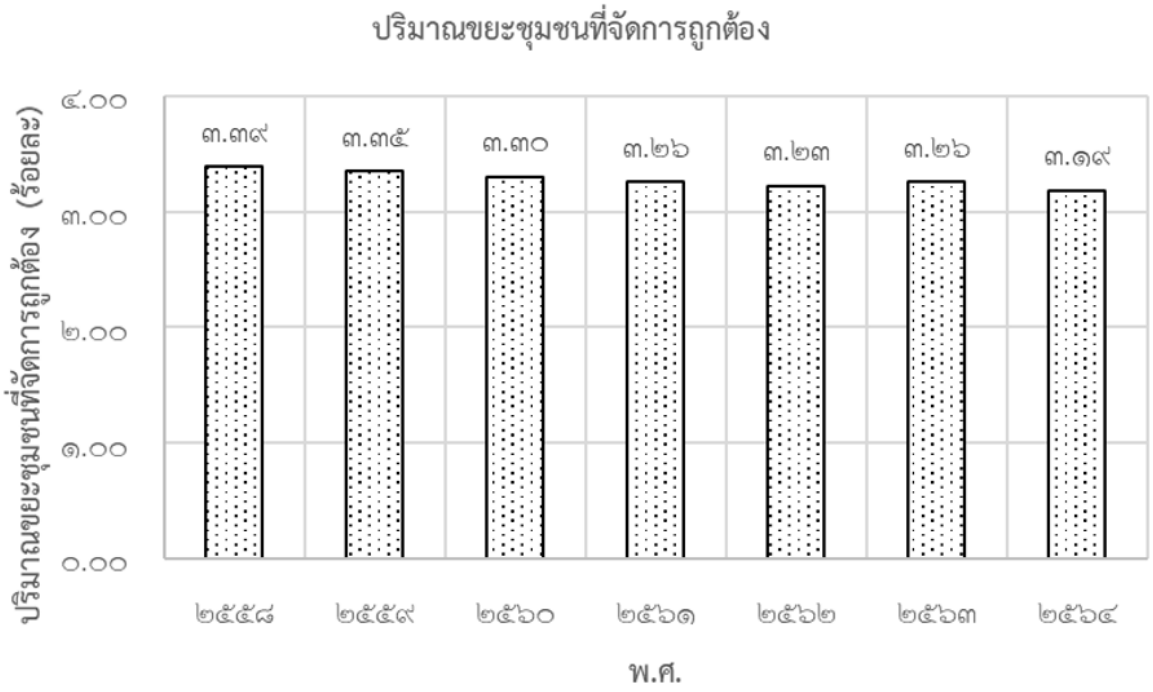

รูปที่ ๑๒ ร้อยละปริมาณขยะชุมชนที่จัดการอย่างถูกต้อง

(ที่มา: สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๗ (สระบุรี), ๒๕๖๔)

ภาคผนวก ข
การประเมินทางเลือกการพัฒนา

ภาคผนวก ข
การประเมินทางเลือกการพัฒนา

๑. แนวทางการประเมินทางเลือกการพัฒนา

๑.๑ การกำหนดน้ำหนักตัวชี้วัดโดย การเปรียบเทียบคู่ (Pairwise Comparison)

ตัวชี้วัดต่างๆจะมีน้ำหนักต่างกัน จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการเปรียบเทียบน้ำหนักด้วยวิธีปรียบเทียบคู่ (Pairwise Comparison)ตัวชี้วัด ซึ่งการกำหนดน้ำหนัก จะดำเนินการทั้งปัจจัยหลักและปัจจัยรอง โดยปัจจัยหลักประกอบด้วย ตัวชี้วัดด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนปัจจัยรอง ได้แก่ ตัวชี้วัดของแต่ละด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้น เมื่อได้น้ำหนักตัวชี้วัดทั้งปัจจัยหลักและปัจจัยรองจึงนำไปประเมินทางเลือกการพัฒนาด้วยเมตริกซ์ผลกระทบ (Impact Matrix Analysis) ต่อไป

๑.๒ การวิเคราะห์ผลกระทบทางเลือกโดย เมตริกซ์ผลกระทบ (Impact Matrix Analysis)

เมตริกซ์ (Matrices) ของผลกระทบ สามารถระบุและนำเสนอผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของเป้าหมายหรือกิจกรรมที่ส่งผลแตกต่างกันไปในแต่ละตัวชี้วัด โดยสามารถใช้ในรูปของค่าคะแนน ระดับที่แตกต่างกันหรือขนาดของผลกระทบนั้น เมตริกซ์สามารถแสดงให้เห็นถึงผลกระทบสะสมและผลกระทบทางอ้อม ตลอดจนปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อกันของผลกระทบได้ ซึ่งทำได้โดยการรวมเอาผลรวมของผลกระทบทั้งหมดทั้งในแนวตั้ง และแนวนอนของกิจกรรมที่เกิดขึ้น

๑.๓ วิธีการประเมินทางเลือกการพัฒนา

๑.๓.๑ กำหนดน้ำหนักตัวชี้วัด โดยเปรียบเทียบน้ำหนักของปัจจัยหลักหรือปัจจัยรอง โดยพิจารณาปัจจัยด้านแนวตั้งเป็นฐานเปรียบเทียบน้ำหนักกับปัจจัยด้านแนวนอน แล้วจึงให้น้ำหนักคะแนนตามน้ำหนัก ดังนี้

๑) ปัจจัยด้านแนวตั้งน้ำหนักมากกว่าแนวนอน คะแนนเท่ากับ ๒.๑-๓.๐

๒) ปัจจัยด้านแนวตั้งน้ำหนักเท่ากับแนวนอน คะแนนเท่ากับ ๑.๑-๒.๐

๓) ปัจจัยด้านแนวตั้งน้ำหนักน้อยกว่าแนวนอน คะแนนเท่ากับ ๐.๑-๑.๐

๔) ปัจจัยด้านแนวตั้งและแนวนอนเป็นปัจจัยเดียวกัน คะแนนเท่ากับ ๐

รวมคะแนนของแต่ละปัจจัย และเปรียบเทียบเป็นสัดส่วนของผลรวมทุกปัจจัยได้มาซึ่งน้ำหนักของแต่ละปัจจัย

๑.๓.๒ เกณฑ์การประเมินผลกระทบทางเลือกต่อตัวชี้วัดภายใต้ด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเกณฑ์คะแนนผลกระทบทางเลือกต่อตัวชี้วัดมีดังนี้

คะแนนผลกระทบ	๐.๑ - ๑	ผลกระทบเชิงบวกน้อยที่สุด
	๑.๑ - ๒	ผลกระทบเชิงบวกน้อย
	๒.๑ - ๓	ผลกระทบเชิงบวกปานกลาง
	๓.๑ - ๔	ผลกระทบเชิงบวกมาก
	๔.๑ – ๕	ผลกระทบเชิงบวกมากที่สุด

๒. ผลการประเมินทางเลือก

๒.๑ การกำหนดน้ำหนักปัจจัยหลักด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม แสดงดัง**ตารางที่ ๑**

๑) น้ำหนักตัวชี้วัดปัจจัยรอง (ตัวชี้วัด)

๒) ให้ค่าคะแนนผลกระทบของทางเลือกการพัฒนาต่อตัวชี้วัด

๓) คำนวณประเมินผลกระทบ คือ น้ำหนักตัวชี้วัด x คะแนนผลกระทบ

๔) รวมผลคะแนนประเมินผลกระทบแต่ละทางเลือกการพัฒนา

ตารางที่ ๑ น้ำหนักด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม

ด้าน	เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	รวม
เศรษฐกิจ	๐	๑.๘	๑.๘	
สังคม	๒.๒	๐	๒	
สิ่งแวดล้อม	๒.๒	๒	๐	
รวม	๔.๔	๓.๘	๓.๘	๑๒
เทียบเป็น ๑๐๐	(๔.๔/๑๒)๑๐๐ = ๓๖.๖๗	(๓.๘/๑๒)๑๐๐ = ๓๑.๖๗	(๓.๘/๑๒)๑๐๐ = ๓๑.๖๗	

๒.๒ การกำหนดน้ำหนักตัวชี้วัดของแต่ละปัจจัยรอง (ตัวชี้วัด) ภายใต้ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม โดย ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม แสดงดัง**ตารางที่ ๒**

ตารางที่ ๒ ตัวชี้วัดของด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ	ตัวชี้วัดด้านสังคม	ตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม
๑. มูลค่าส่งออกผ่านชายแดนจังหวัดสระแก้ว ๒. มูลค่าโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) และเริ่มดำเนินการแล้ว และมูลค่าทุนจดทะเบียนของนิติบุคคลจัดตั้งใหม่ ๓. มูลค่าผลผลิตของพืชเศรษฐกิจและสมุนไพรในจังหวัดสระแก้ว ๔. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำแนกตามแหล่งรายได้ของลูกจ้าง	๑. จำนวนแรงงานผ่านการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพแรงงาน ๒. จำนวนผู้จบการศึกษาตามระดับการศึกษาและอาชีพ ๓. ร้อยละของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)	๑. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว ๒. จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส (มอก.เอส) ๓. จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ๔. ปริมาณขยะชุมชนที่จัดการถูกต้อง

ผลการวิเคราะห์น้ำหนักตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม แสดงดัง**ตารางที่ ๓ ตารางที่ ๔** และ**ตารางที่ ๕** ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ การกำหนดค่าน้ำหนักตัวชี้วัดภายใต้ด้านเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัด	๑.มูลค่าส่งออกผ่านชายแดนจังหวัดสระแก้ว	๒. มูลค่าโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) และเริ่มดำเนินการแล้วและมูลค่าทุนจดทะเบียนของนิติบุคคลจัดตั้งใหม่	๓. มูลค่าผลผลิตของพืชเศรษฐกิจและสมุนไพรในจังหวัดสระแก้ว	๔.รายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำแนกตามแหล่งรายได้ของลูกจ้าง	รวม
๑. มูลค่าส่งออกผ่านชายแดนจังหวัดสระแก้ว	๐	๓	๓	๒	
๒. มูลค่าโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) และเริ่มดำเนินการแล้วและมูลค่าทุนจดทะเบียนของนิติบุคคลจัดตั้งใหม่	๑	๐	๑	๑	
๓. มูลค่าผลผลิตของพืชเศรษฐกิจและสมุนไพรในจังหวัดสระแก้ว	๑	๓	๐	๓	
๔. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำแนกตามแหล่งรายได้ของลูกจ้าง	๒	๓	๑	๐	
น้ำหนักรวมแต่ละตัวชี้วัดและน้ำหนักรวมทั้งหมด	๔	๙	๕	๖	๒๔
น้ำหนักแต่ละตัวชี้วัด	**(๔/๒๔)๓๖.๖๗ = ๖.๑๑**	**(๙/๒๔)๓๖.๖๗ = ๑๓.๗๕**	**(๕/๒๔)๓๖.๖๗ = ๗.๖๔**	**(๖/๒๔)๓๖.๖๗ = ๙.๑๗**	

ตารางที่ ๔ การกำหนดค่าน้ำหนักตัวชี้วัดภายใต้ด้านสังคม

ตัวชี้วัด	๑.จำนวนแรงงานผ่านการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพแรงงาน	๒. จำนวนผู้จบการศึกษาตามระดับการศึกษาและอาชีพ	๓. ร้อยละของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.	รวม
๑. จำนวนแรงงานผ่านการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพแรงงาน	๐	๒	๓	
๒. จำนวนผู้จบการศึกษาตามระดับการศึกษาและอาชีพ	๒	๐	๒	
๓. ร้อยละของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.	๑	๒	๐	
น้ำหนักรวมแต่ละตัวชี้วัดและน้ำหนักรวมทั้งหมด	๓	๔	๕	๑๒
น้ำหนักแต่ละตัวชี้วัด	**(๓/๑๒)๓๑.๖๗ = ๗.๙๒**	**(๔/๑๒)๓๑.๖๗ = ๑๐.๕๖**	**(๕/๑๒)๓๑.๖๗ = ๑๓.๒๐**	

ตารางที่ ๕ การกำหนดค่าน้ำหนักตัวชี้วัดภายใต้ด้านสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด	๑. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว	๒. จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส (มอก.เอส.)	๓. จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)	๔. ปริมาณขยะชุมชนที่กำจัดถูกต้อง	รวม
๑. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว	๐	๒	๑	๓	
๒. จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส (มอก.เอส.)	๒	๐	๒	๓	
๓. จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)	๓	๒	๐	๓	
๔. ปริมาณขยะชุมชนที่กำจัดถูกต้อง	๑	๑	๑	๐	
น้ำหนักรวมแต่ละตัวชี้วัดและน้ำหนักรวมทั้งหมด	๖	๕	๔	๙	๑๒
น้ำหนักแต่ละตัวชี้วัด	**(๖/๑๒)๓๑.๖๗ = ๗.๙๒**	**(๕/๑๒)๓๑.๖๗ = ๖.๖๐**	**(๔/๑๒)๓๑.๖๗ = ๕.๒๘**	**(๙/๑๒)๓๑.๖๗ = ๑๑.๘๘**	

ผลสรุปค่าน้ำหนักทั้งปัจจัยหลักและปัจจัยรอง แสดงดัง**ตารางที่ ๖**

ตารางที่ ๖ ค่าน้ำหนักปัจจัยหลัก และตัวชี้วัด จากการระดมความคิดเห็นนักวิชาการปรึกษา

ปัจจัยหลัก	ตัวชี้วัด(ปัจจัยรอง)	ค่าน้ำหนัก	
		ปัจจัยหลัก	ตัวชี้วัด
เศรษฐกิจ	๑. มูลค่าส่งออกผ่านชายแดนจังหวัดสระแก้ว	๓๖.๖๗	๖.๑๑
	๒. มูลค่าโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก สกท.		๑๓.๗๕
	๓. มูลค่าผลผลิตของพืชเศรษฐกิจและสมุนไพรในจังหวัดสระแก้ว		๗.๖๔
	๔. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำแนกตามแหล่งรายได้ของลูกจ้าง		๔.๑๗
สังคม	๑. จำนวนแรงงานผ่านการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพแรงงาน	๓๑.๖๗	๗.๙๒
	๒. จำนวนผู้จบการศึกษาตามระดับการศึกษาและอาชีพ		๑๐.๕๖
	๓. ร้อยละของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.		๑๓.๒๐
สิ่งแวดล้อม	๑. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว	๓๑.๖๗	๗.๙๒
	๒. จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส (มอก.เอส)		๖.๖๐
	๓. จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช)		๕.๒๘
	๔. ปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้อง		๑๑.๘๘

๒.๓ การประเมินทางเลือกการพัฒนาในแต่ละทางเลือกการพัฒนา

๒.๓.๑ การประเมินทางเลือกการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

๑) การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนผลกระทบต่อตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ แสดงดัง**ตารางที่ ๗**

ตารางที่ ๗ เกณฑ์การประเมินทางเลือกการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัด (เศรษฐกิจ)	เกณฑ์การประเมิน	ค่าคะแนน
๑. มูลค่าส่งออกผ่านชายแดนจังหวัดสระแก้ว - อัตราการเพิ่มมูลค่าสินค้าส่งออกผ่านชายแดนร้อยละ ๗.๔ (ข้อมูลฐาน) - อัตราการเพิ่มมูลค่าสินค้าส่งออกผ่านชายแดนเพิ่มร้อยละ ๓ ต่อปี - (แผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)	น้อยกว่าร้อยละ ๘	๐.๑ – ๑.๐
	ร้อยละ ๘.๑ – ร้อยละ ๘.๔	๑.๑ – ๒.๐
	ร้อยละ ๘.๕ - ร้อยละ ๘.๘	๒.๑ – ๓.๐
	ร้อยละ ๘.๘ – ร้อยละ ๙.๑	๓.๑ – ๔.๐
	มากกว่า ร้อยละ ๙.๑	๔.๑ – ๕.๐
๒. มูลค่าโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) และเริ่มดำเนินการแล้ว และมูลค่าทุนจดทะเบียนของนิติบุคคลจัดตั้งใหม่ - อนุมัติเงินลงทุนโดยสกท เพิ่ม ร้อยละ ๑๑ ต่อปี (ข้อมูลฐาน) - อนุมัติเงินลงทุนโดยสกท เพิ่มขึ้นอีก ร้อยละ ๒ ต่อปี ต่อระดับ	น้อยกว่าร้อยละ ๑๐	๐.๑ – ๑.๐
	ร้อยละ ๑๐.๑ – ร้อยละ ๑๒	๑.๑ – ๒.๐
	ร้อยละ ๑๒.๑ - ร้อยละ ๑๔	๒.๑ – ๓.๐
	ร้อยละ ๑๔.๑ - ร้อยละ ๑๖	๓.๑ – ๔.๐
	มากกว่า ร้อยละ ๑๖	๔.๑ – ๕.๐
๓. มูลค่าผลผลิตของพืชเศรษฐกิจและสมุนไพรในจังหวัดสระแก้ว - ผลผลิตพืชเศรษฐกิจ ๓ อันดับสูงสุด: อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวรายได้เพิ่มขึ้นต่อปี ประมาณร้อยละ ๒.๑ ต่อปี - อัตราการเพิ่มร้อยละ ๐.๕ ต่อระดับเพราะราคาที่สูงเกินไปจะยากต่อการขาย	น้อยกว่าร้อยละ ๒.๑	๐.๑ – ๑.๐
	ร้อยละ ๒.๑ - ร้อยละ ๒.๖	๑.๑ – ๒.๐
	ร้อยละ ๒.๖๑ - ร้อยละ ๓.๑	๒.๑ – ๓.๐
	ร้อยละ ๓.๑๑- ร้อยละ ๓.๖	๓.๑ – ๔.๐
	มากกว่า ร้อยละ ๓.๖	๔.๑ – ๕.๐
๔. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำแนกตามแหล่งรายได้ของลูกจ้าง - อัตราค่าแรงขั้นต่ำ ๓๒๐ บาท/วัน - อัตราค่าแรงเพิ่มขึ้นตามระดับฝีมือแรงงาน	ต่ำกว่า ๓๒๐ บาท/วัน	๐.๑ – ๑.๐
	๓๒๑ – ๓๕๐ บาท/วัน	๑.๑ – ๒.๐
	๓๕๑ – ๓๗๕ บาท/วัน	๒.๑ – ๓.๐
	๓๗๖ - ๔๐๐ บาท/วัน	๓.๑ – ๔.๐
	มากกว่า ๔๐๐ บาท/วัน	๔.๑ – ๕.๐

๒) ผลการประเมินทางเลือกการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แสดงดัง**ตารางที่ ๘**

ตารางที่ ๘ ผลการประเมินทางเลือกการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยประเมิน	ค่าน้ำหนัก	สภาพตามปกติ		ทางเลือกการพัฒนาที่ ๑		ทางเลือกการพัฒนาที่ ๒		ทางเลือกการพัฒนาที่ ๓	
		คะแนนผลกระทบ	คะแนนประเมิน	คะแนนผลกระทบ	คะแนนประเมิน	คะแนนผลกระทบ	คะแนนประเมิน	คะแนนผลกระทบ	คะแนนประเมิน
๑. มูลค่าส่งออกผ่านชายแดน จังหวัดสระแก้ว	๖.๑๑	๑	๖.๑๑	๑.๒๐	๗.๓๓	๑.๘๐	๑๑.๐๐	๑.๙๐	๑๑.๖๑
๒. มูลค่าโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก สกท.	๑๓.๗๕	๑.๘	๒๔.๗๕	๒.๐๐	๒๗.๕๐	๒.๕๐	๓๔.๓๘	๒.๒๐	๓๐.๒๕
๓. มูลค่าผลผลิตของพืชเศรษฐกิจ และสมุนไพรในจังหวัดสระแก้ว	๗.๖๔	๒	๑๕.๒๘	๓.๐๐	๒๒.๙๒	๓.๕๐	๒๖.๗๔	๓.๑๐	๒๓.๖๘
๔. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำแนกตามแหล่งรายได้ของลูกจ้าง	๙.๑๗	๑	๙.๑๗	๒.๐๐	๑๘.๓๔	๓.๕๐	๓๒.๑๐	๓.๓๐	๓๐.๒๖
รวม	**๓๖.๖๗**		**๕๕.๓๑**		**๗๖.๐๙**		**๑๐๔.๒๑**		**๙๕.๘๐**

๒.๓.๒ การประเมินทางเลือกการพัฒนาด้านสังคม

๑) กำหนดเกณฑ์การประเมินด้านสังคม แสดงดัง**ตารางที่ ๙**

ตารางที่ ๙ เกณฑ์การประเมินทางเลือกการพัฒนาด้านสังคม

ตัวชี้วัด (สังคม)	เกณฑ์การประเมิน	ค่าคะแนน
๑. จำนวนแรงงานผ่านการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพแรงงาน - จำนวนแรงงานผ่านการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพแรงงาน ประมาณ ๖๐๐ คนต่อปี (ข้อมูลฐาน) - มีจำนวนแรงงานทีทำงานระดับลูกจ้างและการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา-ประถมศึกษาซึ่งสามารถพัฒนาฝีมือแรงงาน จึงกำหนดว่าเพิ่มขึ้นระดับละ ๒๐๐ คน	น้อยกว่า ๖๐๐ คน	๐.๑ – ๑.๐
	๖๐๑ คน – ๘๐๐ คน	๑.๑ – ๒.๐
	๘๐๑ คน – ๑,๐๐๐ คน	๒.๑ – ๓.๐
	๑,๐๐๑ คน – ๑,๒๐๐ คน	๓.๑ – ๔.๐
	มากกว่า ๑,๒๐๐ คน	๔.๒ – ๕.๐
๒. จำนวนผู้จบการศึกษาตามระดับการศึกษาและอาชีพ - จำนวนผู้จบการศึกษาตามระดับการศึกษาระดับมัธยมต้น มัธยมปลาย อุดมศึกษา และอื่น ๆ ในพื้นทีศึกษา ประมาน ๑๗,๐๐๐ คน (ข้อมูลฐาน) - กำหนดเพิ่มขึ้นระดับละ ๕๐๐ คน	น้อยกว่า ๑๗,๐๐๐ คน	๐.๑ – ๑.๐
	๑๗,๐๐๑ – ๑๗,๖๐๐ คน	๑.๑ – ๒.๐
	๑๗,๖๐๑ – ๑๘,๒๐๐ คน	๒.๑ – ๓.๐
	๑๘,๒๐๑ – ๑๘,๘๐๐ คน	๓.๑ – ๔.๐
	มากกว่า ๑๘,๘๐๐ คน =	๔.๑ – ๕.๐
๕. ร้อยละของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. - จำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ ในพื้นที่ศึกษามีสูงถึงร้อยละ ๘.๘๕ (ข้อมูลฐาน) - กำหนดเพิ่มร้อยละ ๐.๕ ต่อระดับ	มากกว่า ร้อยละ ๘.๘๕	๐.๑ – ๑.๐
	ร้อยละ ๗.๓๖ - ๘.๘๔	๑.๑ – ๒.๐
	ร้อยละ ๕.๘๗ - ๗.๓๕	๒.๑ – ๓.๐
	ร้อยละ ๔.๓๘ - ๕.๘๖	๓.๑ – ๔.๐
	น้อยกว่าร้อยละ ๔.๓๘	๔.๑ – ๕.๐

๒) ผลการประเมินทางเลือกการพัฒนาด้านสังคม แสดงดัง**ตารางที่ ๑๐**

ตารางที่ ๑๐ ผลการประเมินทางเลือกการพัฒนาด้านสังคม

ปัจจัยประเมิน	ค่าน้ำหนัก	สภาพปกติ		ทางเลือกการพัฒนาที่ ๑		ทางเลือกการพัฒนาที่ ๒		ทางเลือกการพัฒนาที่ ๓	
		คะแนนผลกระทบ	คะแนนประเมิน	คะแนนผลกระทบ	คะแนนประเมิน	คะแนนผลกระทบ	คะแนนประเมิน	คะแนนผลกระทบ	คะแนนประเมิน
๑. จำนวนแรงงานผ่านการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพแรงงาน	๗.๙๒	๑.๐๐	๗.๙๒	๒.๐๐	๑๕.๘๔	๓.๕๐	๒๗.๗๒	๔.๕๐	๓๕.๖๔
๒. จำนวนผู้จบการศึกษาตามระดับการศึกษาและอาชีพ	๑๐.๕๖	๑.๐๐	๑๐.๕๖	๒.๕๐	๒๖.๔๐	๓.๐๐	๓๑.๖๘	๔.๐๐	๔๒.๒๔
๓. ร้อยละของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์จปฐ.	๑๓.๒๐	๑.๐๐	๑๓.๒๐	๓.๕๐	๔๖.๒๐	๔.๐๐	๕๒.๘๐	๔.๔๒	๕๕.๔๔
รวม	**๓๑.๖๗**		**๓๑.๖๘**		**๘๘.๔๔**		**๑๑๒.๒๐**		**๑๓๓.๓๒**

๒.๓.๓ การประเมินทางเลือกการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

๑) กำหนดเกณฑ์การประเมินด้านสิ่งแวดล้อม แสดงดัง**ตารางที่ ๑๑**

ตารางที่ ๑๑ เกณฑ์การประเมินทางเลือกการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด (สิ่งแวดล้อม)	เกณฑ์การประเมิน	ค่าคะแนน
๑. ข้อมูลจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว - จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียวไม่เกิน ๑๕ โรงงาน (ข้อมูลฐาน) - กำหนดการเพิ่มโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว ๒๐ โรงงาน แต่ละระดับลค่าส่งออกผ่านชายแดนจังหวัดสระแก้ว	น้อยกว่า ๑๕ โรงงาน	๐.๑ – ๑.๐
	๑๖ - ๓๕ โรงงาน	๑.๑ – ๒.๐
	๓๖ - ๕๕ โรงงาน	๒.๑ – ๓.๐
	๕๖ - ๗๕ โรงงาน	๓.๑ – ๔.๐
	มากกว่า ๗๕ โรงงาน	๔.๓ – ๕.๐
๒. จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส (มอก.เอส) - ยังไม่มีจำนวน SME ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส (มอก.เอส) - กำหนดเพิ่มระดับละ ๕ โรง	๑ – ๕ โรงงาน	๐.๑ – ๑.๐
	๖ – ๑๐ โรงงาน	๑.๑ – ๒.๐
	๑๑ – ๑๕ โรงงาน	๒.๑ – ๓.๐
	๑๖ – ๒๐ โรงงาน โรงงาน	๓.๑ – ๔.๐
	มากกว่า ๒๐ โรงงาน	๔.๑ – ๕.๐
๓. จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) - มีจำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) - กำหนดเพิ่มระดับละ ๒๐ ผลิตภัณฑ์	น้อยกว่า ๑๐๐ ผลิตภัณฑ์	๐.๑ – ๑.๐
	๑๐๐ – ๑๒๐ ผลิตภัณฑ์	๑.๑ – ๒.๐
	๑๒๑ – ๑๔๐ ผลิตภัณฑ์	๒.๑ – ๓.๐
	๑๔๑ – ๑๖๐ ผลิตภัณฑ์	๓.๑ – ๔.๐
	มากกว่า ๑๖๐ ผลิตภัณฑ์	๔.๑ – ๕.๐
๔. ปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้อง - กำจัดขยะได้ถูกต้องร้อยละ ๓.๕ (ข้อมูลฐาน) - กำจัดขยะได้ถูกต้องเพิ่มร้อยละ ๕ ต่อระดับ	น้อยกว่าร้อยละ ๕	๐.๑ – ๑.๐
	ร้อยละ ๕-๑๐	๑.๑ – ๒.๐
	ร้อยละ ๑๑ – ๑๕	๒.๑ – ๓.๐
	ร้อยละ ๑๖ – ๒๐	๓.๑ – ๔.๐
	มากกว่าร้อยละ ๒๐	๔.๑ – ๕.๐

๒) ผลการประเมินทางเลือกการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม แสดงดัง**ตารางที่ ๑๒**

ตารางที่ ๑๒ ผลการประเมินทางเลือกการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยประเมิน	ค่าน้ำหนัก	สภาพปกติ		ทางเลือกการพัฒนาที่ ๑		ทางเลือกการพัฒนาที่ ๒		ทางเลือกการพัฒนาที่ ๓	
		คะแนนผลกระทบ	คะแนนประเมิน	คะแนนผลกระทบ	คะแนนประเมิน	คะแนนผลกระทบ	คะแนนประเมิน	คะแนนผลกระทบ	คะแนนประเมิน
๑. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว	๗.๙๒	๑.๐๐	๗.๙๒	๑.๐๐	๗.๙๒	๓.๐๐	๒๓.๗๖	๒.๐๐	๑๕.๘๔
๒. จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส (มอก.เอส)	๖.๖๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๓.๐๐	๑๙.๘๐	๒.๕๐	๑๖.๕๐	๒.๕๐	๑๖.๕๐
๓. จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)	๕.๒๘	๓.๐๐	๑๕.๘๔	๔.๕๐	๒๓.๗๖	๓.๐๐	๑๕.๘๔	๔.๕๐	๒๓.๗๖
๔. ปริมาณขยะชุมชนที่กำจัดถูกต้อง	๑๑.๘๘	๑.๐๐	๑๑.๘๘	๑.๕๐	๑๗.๘๒	๓.๕๐	๔๑.๕๘	๓.๖๐	๔๒.๗๗
รวม	๓๑.๖๗		**๓๕.๖๔**		**๖๙.๓๐**		**๙๗.๖๘**		**๙๘.๘๗**

๒.๔ การประเมินทางเลือกการพัฒนาที่เหมาะสมและจัดลำดับทางเลือก โดยรวมคะแนนประเมินทั้งเศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อม แสดงดัง**ตารางที่ ๑๓**

ตารางที่ ๑๓ การประเมินผลรวมของทั้ง ๓ ด้าน (เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม)

ด้าน	น้ำหนัก	สภาพตามปกติ	ทางเลือกการพัฒนาที่ ๑	ทางเลือกการพัฒนาที่ ๒	ทางเลือกการพัฒนาที่ ๓
เศรษฐกิจ	๓๖.๖๗	๕๕.๓๑	๗๖.๐๙	๑๐๔.๒๑	๙๕.๘๐
สังคม	๓๑.๖๗	๗๖.๐๙	๘๘.๔๔	๑๑๒.๒๐	๑๓๓.๓๒
สิ่งแวดล้อม	๓๑.๖๗	๓๕.๖๔	๖๙.๓	๙๗.๖๘	๙๘.๘๗
รวม	**๑๐๐**	**๑๖๗.๐๔**	**๒๓๓.๘๓**	**๓๑๔.๐๙**	**๓๒๗.๙๙**
คิดเป็นร้อยละ		**๑๖.๐๒**	**๒๒.๔๒**	**๓๐.๑๒**	**๓๑.๔๕**

๒.๔.๑ ขั้นตอนการคำนวณค่าน้ำหนักของปัจจัยหลัก และตัวชี้วัด ด้วยเทคนิคการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ (Pairwise Comparison) ในกระบวนการมีส่วนร่วม

สำหรับการประยุกต์ใช้การเปรียบเทียบรายคู่ (Pairwise Comparison) เป็นวิธีการให้ค่าน้ำหนักปัจจัยรูปแบบหนึ่งที่นิยมใช้ ร่วมกับการวิเคราะห์แบบหลายเกณฑ์ (Multi Criteria Decision Analysis: MCA) เพื่อทดสอบความน่าเชื่อถือและความเข้าใจของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ทำการให้ค่าน้ำหนัก โดยใช้เกณฑ์ที่มีชื่อว่า Consistency Ratio (CR) เป็นตัววัดผลสุดท้าย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑) การเปรียบเทียบปัจจัยเป็นรายคู่ (ใช้ทั้งปัจจัยหลัก และ ตัวชี้วัด)

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะต้องพิจารณาให้ค่าความสำคัญของปัจจัยหลัก หรือตัวชี้วัดภายใต้ปัจจัยหลัก เพื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยตัวอื่น ๆ ในแต่ละแถวของตาราง โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่ใช้ในการเปรียบเทียบ ประยุกต์จากเกณฑ์ของ Saaty (1980) ดังนี้

- ๑ หมายถึง ปัจจัยด้านซ้ายและด้านขวา มีความสำคัญเท่ากัน
- ๒ หมายถึง ปัจจัยในด้านซ้าย มีความสำคัญมากกว่าปัจจัยด้านขวาเล็กน้อย
- ๓ หมายถึง ปัจจัยในด้านซ้าย มีความสำคัญมากกว่าปัจจัยด้านขวาปานกลาง
- ๔ หมายถึง ปัจจัยในด้านซ้าย มีความสำคัญมากกว่าปัจจัยด้านขวาอย่างมาก

ตารางที่ ๑๔ ตัวอย่างการให้ค่าคะแนนในรูปแบบการเปรียบเทียบรายคู่ ๓ ปัจจัยหลัก ประกอบด้วย เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยหลัก	ด้านนี้สำคัญมากกว่า ←			●	→ ด้านนี้สำคัญมากกว่า			ปัจจัยหลัก
	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	เท่ากัน (๑)	น้อย (๒)	ปานกลาง (๓)	มาก (๔)	
เศรษฐกิจ		×						สังคม
เศรษฐกิจ					×			สิ่งแวดล้อม
สังคม						×		สิ่งแวดล้อม

๒) การนำข้อมูลจากตาราง Pairwise เข้าสู่ตาราง Matrix

จากตัวอย่างการให้ค่า Pairwise ของปัจจัยหลัก จากนั้น นำค่าดังกล่าวมากรอกในตาราง Matrix โดยยึดรูปแบบการเทียบ เช่น จากตาราง Pairwise ในลำดับที่ ๑ เศรษฐกิจ (A๑) ให้ค่ามากกว่าสังคม (B๒) อยู่ ๓ ดังนั้น ให้นำค่า ๓ มากรอกในช่อง (ก) ในขณะเดียวกันจะต้องสร้างส่วนกลับของ เศรษฐกิจ (B๑) กับสังคม (A๒) ในช่อง (ข) ด้วยค่า ๑/๓ = ๐.๓๓

ในทางตรงกันข้าม การเปรียบเทียบปัจจัยของเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมจากตาราง Pairwise ในลำดับที่ ๒ ผู้ประเมินให้น้ำหนักไปในทางสิ่งแวดล้อม (A๓) มากกว่าเศรษฐกิจ (B๑) อยู่ ๒ หรืออีกนัยหนึ่ง คือ ผู้ประเมินให้น้ำหนักสิ่งแวดล้อม (B๓) น้อยกว่าเศรษฐกิจ (A๑) อยู่ ๒ ดังนั้นในการกรอก จะเป็นไปในลักษณะของช่อง (ค) และ (ง) ตามลำดับ

ในลำดับสุดท้าย ให้ดำเนินการรวมค่าในแนวตั้งของปัจจัยหลักในแต่ละ Column ในแถวผลรวม (C)

ตารางที่ ๑๕ การสร้างตาราง Matrix จากข้อมูลในตาราง Pairwise

ปัจจัยหลัก	B๑ เศรษฐกิจ	B๒ สังคม	B๓ สิ่งแวดล้อม
A๑ เศรษฐกิจ	๑.๐๐	๓.๐๐ (ก)	๐.๕๐ (ง)
A๒ สังคม	๐.๓๓ (ข)	๑.๐๐	๐.๓๓
A๓ สิ่งแวดล้อม	๒.๐๐ (ค)	๓.๐๐ (จ)	๑.๐๐ (ฉ)
C ผลรวม	๓.๓๓	๗.๐๐	๑.๘๓

๒.๔.๒ การทำ Normalization และคำนวณค่าน้ำหนัก (Weight)

ในขั้นตอนแรก ดำเนินการทำ Normalization โดยใช้ข้อมูลจาก**ตารางที่ ๑๖** ในช่องตาราง Matrix ของแต่ละ Column ปัจจัยหลักแล้วหารกับผลรวมใน Column ปัจจัยเช่นเดียวกัน เช่น ระหว่าง A๑ และ B๑ จะมีค่า Normalization เท่ากับ ๑.๐๐/๓.๓๓ = ๐.๓๐ หรือระหว่าง A๓ กับ B๒ มีค่า Normalization เท่ากับ ๓.๐๐/๗.๐๐ = ๐.๔๒๙

จากนั้นเมื่อคำนวณค่า Normalization ครบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดำเนินการคำนวณค่าน้ำหนักของแต่ละปัจจัยหลักในแนวนอน (Row) โดยใช้ค่าเฉลี่ยของ Normalization เช่น ปัจจัย A๑ เศรษฐกิจ มีค่าน้ำหนักเท่ากับ (๐.๓๐๐ + ๐.๔๒๙ + ๐.๒๗๓)/๓ = ๐.๓๓๔ จากนั้นดำเนินการให้ครบทุก Row

ตารางที่ ๑๖ การสร้างค่า Normalization และค่าน้ำหนัก

ปัจจัยหลัก	B๑ เศรษฐกิจ	B๒ สังคม	B๓ สิ่งแวดล้อม	ค่าน้ำหนัก
A๑ เศรษฐกิจ	๐.๓๐๐	๐.๔๒๙	๐.๒๗๓	๐.๓๓๔ (W๑)
A๒ สังคม	๐.๑๐๐	๐.๑๔๓	๐.๑๘๒	๐.๑๔๒ (W๒)
A๓ สิ่งแวดล้อม	๐.๖๐๐	๐.๔๒๙	๐.๕๔๕	๐.๕๒๕ (W๓)
รวม	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐

๑) การทดสอบความสอดคล้องของการให้ค่าน้ำหนักปัจจัย

๑.๑) คำนวณค่า Weight Sum Vector (WSV) ตัวอย่าง เช่น

ปัจจัยสิ่งแวดล้อม A๓ มีค่า WSV = (ค x W๑) + (จ x W๒) + (ฉ x W๓) = (๒.๐๐ x ๐.๓๓๔) + (๓.๐๐ x ๐.๑๔๒) + (๑.๐๐ x ๐.๕๒๕) = ๑.๖๑๗ แสดงดัง**ตารางที่ ๑๗**

ปัจจัยเศรษฐกิจ WSV = (๑.๐๐ x ๐.๓๓๔) + (๓.๐๐ x ๐.๑๔๒) + (๐.๕๐ x ๐.๕๒๕) = ๑.๐๒๑

ปัจจัยสังคม WSV = (๐.๓๓ x ๐.๓๓๔) + (๑.๐๐ x ๐.๑๔๒) + (๐.๓๓ x ๐.๕๒๕) = ๐.๔๒๘

๑.๒) คำนวณค่า Consistency Vector (CV)

โดย CV = WSV / Weight เช่น ปัจจัยเศรษฐกิจ CV = ๑.๐๒๑ / ๐.๓๓๔ = ๓.๐๕๘

ตารางที่ ๑๗ ค่า Weight Sum Vector และ Consistency Vector ของแต่ละปัจจัย

ปัจจัยหลัก	Weight Sum Vector	Consistency Vector
A๑ เศรษฐกิจ	๑.๐๒๑	๓.๐๕๘
A๒ สังคม	๐.๔๒๘	๓.๐๒๑
A๓ สิ่งแวดล้อม	๑.๖๑๗	๓.๐๘๒
รวม	๓.๐๖๕	๙.๑๖๑

๑.๓) คำนวณค่าอัตราความสอดคล้องของการให้ค่าน้ำหนัก (Consistency Ratio: CR)

๑.๑ โดยที่ CR = CR = $\frac{\mathbf{CI}}{\mathbf{RI}}$

โดยที่ CI คือ ดัชนีความสอดคล้อง (Consistency Index: CI) สามารถคำนวณได้จาก

CI = $\frac{\boldsymbol{\lambda max - n}}{\boldsymbol{n-1}}$

โดย λmax คำนวณได้จาก

$\lambda max = \frac{\text{ผลรวมของ } \mathbf{Consistency\ Vector} \text{ ของแต่ละปัจจัย}}{\text{จำนวนปัจจัย}}$

n = จำนวนปัจจัย

และ RI หรือ ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงสุ่ม (Random Consistency Index: RI) โดยค่า RI ขึ้นอยู่กับจำนวนปัจจัยแสดงดัง**ตารางที่ ๑๘**

ตารางที่ ๑๘ ค่าของดัชนีความสอดคล้องตามขนาด Matrix

จำนวนปัจจัย	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙
RI	๐	๐	๐.๕๘	๐.๙๐	๑.๑๒	๑.๒๔	๑.๓๒	๑.๔๑	๑.๔๕

โดยค่า CR ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๐.๑๐ หมายถึง การให้ความสำคัญสำหรับการเปรียบเทียบรายคู่ของแต่ละทางเลือกมีความน่าเชื่อถือ แต่ถ้าหากค่า CR มีค่ามากกว่า ๐.๑๐ จะถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่สามารถยอมรับได้ผู้ตัดสินใจจะต้องทบทวนการให้ค่าความสำคัญ และจัดลำดับความสำคัญในการเปรียบเทียบรายคู่ใหม่อีกครั้ง

ซึ่งในการตัวอย่างของคำนวณนี้ พบว่ามีค่า λmax = ๙.๑๖๑/๓ = ๓.๐๕๔

CI = (๓.๐๕๔ – ๓) / (๓ – ๑) = ๐.๐๒๗

RI = ๓ ปัจจัย = ๐.๕๘

CR = ๐.๐๒๗/๐.๕๘ = ๐.๐๔๖ ซึ่ง < ๐.๑๐ ดังนั้นผ่านเกณฑ์

๒) การคำนวณค่าน้ำหนักตัวชี้วัด

ในส่วนของค่าน้ำหนักตัวชี้วัดจะใช้หลักการเดียวกับการคำนวณค่าน้ำหนักของปัจจัยหลัก จากนั้นทำการปรับค่าน้ำหนักตัวชี้วัดใหม่อีกครั้ง เพื่อให้มีผลรวมเท่ากับค่าน้ำหนักของปัจจัยหลัก โดยการนำค่าน้ำหนักตัวชี้วัดจากการ Pairwise หารกับ ค่าน้ำหนักปัจจัยหลัก ตัวอย่างแสดงดัง**ตารางที่ ๑๙**

ตารางที่ ๑๙ ตัวอย่างการคำนวณค่าน้ำหนักตัวชี้วัดที่ได้จากการทำ Pairwise Comparison

ค่าน้ำหนักปัจจัยหลักที่ ๑	ค่าน้ำหนักตัวชี้วัดจาก Pairwise	ค่าน้ำหนักตัวชี้วัดปรับใหม่
๓๗.๘๗	๐.๔๒๙	๑๖.๒๖
	๐.๓๑๗	๑๒.๐๒
	๐.๒๕๓	๙.๕๙
รวม	**๑.๐๐๐**	**๓๗.๘๗**

๓) ขั้นตอนการคำนวณค่าคะแนนของทางเลือกการพัฒนาในกระบวนการทางเลือกการพัฒนา

เมื่อทำการคำนวณค่าน้ำหนักตัวชี้วัดบนฐานของการทำ Pairwise และปรับปรุงโดยใช้ค่าน้ำหนักของปัจจัยหลักที่ผ่านการทำ Pairwise เช่นกันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จากนั้นดำเนินการประเมินทางเลือกการพัฒนาที่เหมาะสม โดยเริ่มตั้งแต่ สภาพตามปกติ ทางเลือกการพัฒนาที่ ๑, ๒ และ ๓ ตามลำดับ

สำหรับการให้คะแนนนั้น จะใช้หลักการประเมินผลกระทบทางเลือกการพัฒนาเพื่อเปรียบเทียบว่าทางเลือกการพัฒนาไหน จะมีความเหมาะสมมากที่สุด สอดคล้องกับบริบทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่การพัฒนา ซึ่งค่าคะแนนผลกระทบทางเลือกการพัฒนานั้น จะมีช่วงอยู่ที่ ๑ - ๕ เรียงตามผลกระทบเชิงบวกน้อยที่สุด ถึง มากที่สุด จากนั้นนำคะแนนดังกล่าว ใส่ในตัวชี้วัดแต่ละด้าน ซึ่งจะดำเนินการไปทีละทางเลือกการพัฒนา

ท้ายที่สุดจะนำค่าน้ำหนักของตัวชี้วัด คูณกับ คะแนนผลกระทบ แล้วทำการรวมผลคูณในแต่ละด้านหรือปัจจัยหลัก เช่น ปัจจัยหลักด้านเศรษฐกิจของทางเลือกการพัฒนาที่ ๓ มีผลรวม = ๑๑๖.๒๒ ด้านสังคมมีผลรวม ๑๗๙.๗๖ และด้านสิ่งแวดล้อม มีผลรวม ๑๒๖.๐๓ หลังจากนั้นนำผลรวมของแต่ละด้าน มารวมกันอีกครั้ง เพื่อให้ได้มาซึ่งค่าคะแนนของทางเลือกการพัฒนาที่ ๓ แสดงดัง**ตารางที่ ๒๐**

ตารางที่ ๒๐ ตัวอย่างการคำนวณคะแนนของทางเลือกการพัฒนาที่ ๓

ตัวชี้วัด	ค่าน้ำหนัก	คะแนน	ผลคูณ
เศรษฐกิจ			**ผลรวม = ๑๑๖.๒๒**
๑) ร้อยละของมูลค่าการค้าชายแดนต่อปี	๙.๔๓	๓	๒๘.๒๙
๒) มูลค่าโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก สกท.	๘.๑๒	๔	๓๒.๔๖
๓) ปริมาณผลผลิตของพืชเศรษฐกิจและสมุนไพรในจังหวัดสระแก้ว	๗.๔๑	๔	๒๙.๖๖
๔) รายได้แรงงานตามโอกาสการจ้างงานและตำแหน่งงาน	๕.๑๖	๕	๒๕.๘๐
สังคม			**ผลรวม = ๑๗๙.๗๖**
๑) จำนวนแรงงานไทย และแรงงานต่างด้าวในพื้นที่จังหวัดสระแก้วและ SEZ สระแก้ว ที่ผ่านการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน	๑๖.๒๖	๕	๘๑.๒๘
๒) จำนวนหลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	๑๒.๐๒	๕	๖๐.๑๐
๓) ร้อยละที่ของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.	๙.๕๙	๔	๓๘.๓๘
สิ่งแวดล้อม			**ผลรวม = ๑๒๖.๐๓**
๑) จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว	๙.๖๗	๓	๒๙.๐๑
๒) จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส (มอก.เอส)	๘.๒๔	๔	๓๒.๙๔
๓) จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)	๖.๔๔	๔	๒๕.๗๕
๔) ปริมาณขยะที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง	๗.๖๗	๕	๓๘.๓๓
ผลรวมสุดท้าย			**๓๖๐.๐๐**

โดยผู้วิเคราะห์ จะต้องดำเนินการเปรียบเทียบคะแนนผลรวมสุดท้ายของแต่ละทางเลือก โดยทางเลือกการพัฒนาที่มีความเหมาะสมมากที่สุด จะมีค่าคะแนนสูงที่สุด

อย่างไรก็ตาม ในบางครั้ง ค่าคะแนนที่ได้อาจมีความใกล้เคียงกัน เพื่อให้สามารถมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจบนหลักการทางสถิติให้กับ Decision maker ได้ ผู้วิเคราะห์จำเป็นต้องมีการทดสอบทางสถิติร่วมด้วย โดยหากมีทางเลือกการพัฒนา ๒ ทางเลือก จะใช้การทดสอบที (T-Test) ในขณะที่หากมีทางเลือกตั้งแต่ ๓ ทางเลือกการพัฒนาขึ้นไป จำเป็นต้องใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA)

ภาคผนวก ค-๑
รายงานการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น
ครั้งที่ ๑ การพัฒนาทางเลือก

ภาคผนวก ค-๑

รายงานการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้งที่ ๑ เรื่อง การพัฒนาทางเลือก ภายใต้โครงการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ในรูปแบบออนไลน์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting)

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. มหาวิทยาลัยมหิดล

๑.	ศ. ดร.สุวลักษณ์	สาธุมนัสพันธุ์	(แทน) หัวหน้าโครงการ
๒.	นางสินี	ช่วงฉ่ำ	ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาเชิงพื้นที่
๓.	รศ. ดร.วันเพ็ญ	วิโรจนกูฏ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์
๔.	ดร.ชญาทัต	เนียมแสวง	ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์
๕.	ดร.อรันย์	ศรีรัตนา ทาบูกานอน	ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์
๖.	ดร.ภัทรา	เสมอวงษ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านมนุษย์และสังคม
๗.	ผศ. ดร.กฤตณะ	พฤกษากร	นักวิจัย
๘.	นายศิรสิทธิ์	วงศ์วาสนา	บุคลากรสนับสนุน
๙.	นายวีระวัชร์	ธงเกียรติเจริญ	บุคลากรสนับสนุน
๑๐.	นางสาวสุรภา	แก้วมณี	บุคลากรสนับสนุน
๑๑.	นายกิจภาณุวัฒร์	ธนธาราคีรี	บุคลากรสนับสนุน
๑๒.	นางสาวศิรินภา	มิ่งส่วน	บุคลากรสนับสนุน

๒. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑.	นางสาวนุชจรี	วงษ์สันต์	รองประธานกรรมการ
๒.	ผศ. ดร.เรวดี	โรจนกนันท์	กรรมการ
๓.	นางสาวบุญชนิต	ว่องประพิณกุล	กรรมการ

๔.	นางสาวสรัญญา	ตั้งยงตระกูล	กรรมการ
๕.	นางสาวชมพูนุช	รามัญวงศ์	กรรมการ
๖.	นายอภิวัฒน์	วัฒนพงษ์	กรรมการ
๗.	นายสมบัติ	กิจจารุวงษ์	กรรมการ
๘.	นางสาวสุภัทรา	เชิดชูไชย	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙.	นายชาญชัย	รุกขวัฒนกุล	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๐.	นายนฤเบศ	สิงห์คะนัน	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๑.	นางสาวจารุภา	พรหมมงคล	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๒.	นางสาวจรีย์วิชญา	เทิดธรรมธร	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๓.	นายนภดล	เลิศวิลัย	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๔.	นางสาวอารียา	อุตขาว	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๕.	นางสาววิสาขา	โภชจะโป๊ะ	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๖.	นางสาวณัฐริกา	กงจันทร์	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๗.	นางสาวศิรินภา	มิ่งส่วน	บุคลากรสนับสนุน

กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ (ระดับจังหวัด)

๑.	นายภูมิวัชร์	อุดมทรัพย์	สำนักงานจังหวัดสระแก้ว
๒.	นายพงศ์จิตต์	รวีกิจสัมฤทธิ์	สำนักงานจังหวัดสระแก้ว
๓.	นางสาวประทุมทิพย์	ตันเจริญ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
๔.	นายวรเชษฐ์	สุริยะหน่อคำชัย	สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสระแก้ว

๕.	พ.ต.ท.จิรเดช	พุฒินาทพัฒน์	ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสระแก้ว
๖.	นางสาวณัฐชิตา	ยะปะนันท์	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว
๗.	นางสาวนิภาพงษ์	ปัญญาวีราภรณ์	สำนักงานที่ดินจังหวัดสระแก้ว
๘.	นางสาวฐิตารีย์	พิมพรัตน์	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว
๙.	นายธวัชชัย	แพงอานนท์	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว
๑๐.	นางสาวบุษยมาศ	กองม่วง	สำนักงานแรงงานจังหวัดสระแก้ว
๑๑.	นายกษิดิส	อุดมสุวรรณ์	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสระแก้ว
๑๒.	นางสาวธนภรณ์	วิรุฬราช	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระแก้ว
๑๓.	นางทิพวรรณ	เที่ยงวงศ์	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสระแก้ว
๑๔.	นายเฉลิมเกียรติ	แผนกิจเจริญ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว
๑๕.	พ.อ.อ.วุฒิชัย	มีโชค	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว
๑๖.	นายธีรวัฒน์	ฆะราช	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว
๑๗.	นายภักดี	ภักดีจันทร์	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระแก้ว
๑๘.	นายจงสวัสดิ์	มณีจอม	สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว
๑๙.	นายฉัตรชัย	หอยสังข์	โครงการชลประทานสระแก้ว
๒๐.	นางสาวกัญญา	รงค์จันทิมานนท์	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระแก้ว
๒๑.	นางสาวสราลี	กิจเจริญศักดิ์กุล	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระแก้ว
๒๒.	นายพูนศักดิ์	รอดไทสง	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานสระแก้ว
๒๓.	นายสัญญา	ว่องไวอมรเวช	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว
๒๔.	นายวุฒิชัย	สมสอางค์	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว
๒๕.	นายรัฐศาสตร์	แสนคำ	สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสระแก้ว
๒๖.	นางสาววรานิษฐ์	คร่องยุทธ	การประปาส่วนภูมิภาค สาขาสระแก้ว
๒๗.	ผู้แทนจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค		การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสระแก้ว

๒. ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ (ระดับท้องถิ่น)

๑.	นายสังข์	ทองแท่งใหญ่	สำนักงานเกษตรอำเภออรัญประเทศ
๒.	นางรุจิรา	สุขสุทธิ์	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสระแก้ว
๓.	นางสาวทิพย์สุดา	จิตจงนาย	สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านใหม่หนองไทร
๔.	นายปราชญา	ไม้เหลือง	สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านใหม่หนองไทร
๕.	นางปราณี	อาจรักษา	สำนักงานเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ
๖.	นายชนิตว์	ศิริทรัพย์	ด่านศุลกากรอรัญประเทศ
๗.	นายวิสุทธิศักดิ์	จันที	สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านด่าน
๘.	นางสาวกุลวิดา	เพียกุลเพ็ง	สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านด่าน
๙.	นางสาวอัญชลี	มียิ่ง	ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทย บริเวณ ชายแดนสระแก้ว
๑๐.	นางเบญจา	บุญครุฑ	เทศบาลตำบลฟากห้วย
๑๑.	ผู้แทนสำนักงานตำบลป่าไร่		สำนักงานเทศบาลตำบลป่าไร่

๓. ผู้แทนภาคประชาชน

๑.	นายสุพจน์	แมดพิมาย	สมาพันธ์เกษตรกรรมยั่งยืนสระแก้ว
๒.	นายมนตรี	คำพล	สมาคมเกษตรกรชายแดนบูรพา
๓.	นายเอกราช	ตัณฑิกุล	สมาคมเกษตรกรชายแดนบูรพา
๔.	นางสาวเรณู	อรัญวัฒนานนท์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรในน้ำมีปลา ในนามีข้าว บ้านสวนอุดม
๕.	นายณรงค์ชัย	ทันบุตรภา	กำนันตำบลท่าข้าม
๖.	นางคำปอง	อินทร์ถึก	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดกระด้างและเห็ดขอนขาว ต.ป่าไร่
๗.	นายนิด	สมบูรณ์	เครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดสระแก้ว
๘.	นายสมบูรณ์	ดวงแสนโย	วิสาหกิจชุมชนผลิตและพัฒนามันสำปะหลัง ตำบลหนองหว้า
๙.	นางสาวสุชาดา	ขำวรพรรณ	นักศึกษาตัวแทนเยาวชนสระแก้ว
๑๐.	ผู้แทนเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดสระแก้ว		เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดสระแก้ว

๔. ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และสถาบันวิชาการ

๑.	นายสุโชติ	ศิริยานนท์	การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๒.	นางสาวอาภรณ์	ธิบดี	สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมสระแก้ว
๓.	นางสาววราภรณ์	กันหา	บริษัท น้ำตาลและอ้อยตะวันออก จำกัด (มหาชน)
๔.	นางสาวพัชรี	อินทรสม	บริษัท ยูแอล อินเตอร์เนชั่นแนล อิมพอร์ต เอ็กซ์พอร์ต จำกัด
๕.	นางสาวรุ่งนภา	ไท้เชียง	สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ จังหวัดสระแก้ว
๖.	นายสราวุฒิ	พิทักษ์มวยไทย	สมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย จังหวัดสระแก้ว
๗.	นางสาวทิพรัตน์	ใจทำ	สมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย จังหวัดสระแก้ว
๘.	นางสาวนันท์นภัส	อินทร์นอก	สมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย จังหวัดสระแก้ว
๙.	ดร.จักรพันธ์	นาน่วม	มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว
๑๐.	นางสาวยวนใจ	ดวงพรม	วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
๑๑.	นางสาวอุนิสา	ปานสิงห์	วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
๑๒.	นายสมิทธิ์	เย็นสบาย	มูลนิธิสระแก้วสีเขียว
๑๓.	นางสินมณี	มากสาคร	มูลนิธิสระแก้วสีเขียว

นางสาวนุชจรี วงษ์สันต์: กล่าวเปิดการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้งที่ ๑ เรื่อง การพัฒนาทางเลือก โดยกล่าวแสดงความสำคัญของการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ในพื้นที่นำร่อง สำหรับแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จากนั้นกล่าวถึงการดำเนินการในโครงการติดตามฯ และประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว ระยะที่ ๑ ที่ผ่านมาใน พ.ศ. ๒๕๖๓ และแสดงความต่อเนื่องของโครงการติดตามฯ ระยะที่ ๒ โดยกล่าววัตถุประสงค์และการดำเนินการของโครงการติดตามฯ ระยะที่ ๒ ซึ่งกำหนดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็นจำนวน ๓ ครั้ง เพื่อให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียอย่างแท้จริง

นายพงศ์จิตต์ รวีกิจสัมฤทธิ์: กล่าวอธิบายความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) สระแก้ว เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค จัดระเบียบความมั่นคงชายแดน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จากนั้นกล่าวรายงาน ความก้าวหน้าการพัฒนาพื้นที่ SEZ สระแก้ว เช่น การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมสระแก้ว การปรับปรุงอาคารด่านพรมแดนคลองลึก การก่อสร้างด่านศุลกากรอรัญประเทศ ต.ป่าไร่ เป็นต้น จากนั้นอธิบายความเชื่อมโยงของการพัฒนา SEZ สระแก้วกับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว โดยได้กำหนดนโยบายการพัฒนาไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) รวมถึงสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการเติบโตของ SEZ สระแก้ว และปัจจุบันอยู่ในช่วงการเปลี่ยนแผน เป็นแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ซึ่งการพัฒนา SEZ สระแก้ว ยังคงถูกบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาจังหวัดเช่นเดิม ดังนั้น การจัดทำ SEA ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จะเป็นส่วนสำคัญให้การพัฒนา SEZ สระแก้ว มีความเจริญอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ การบูรณาการจากหลายภาคส่วน ทั้งในระดับส่วนกลาง และระดับพื้นที่ รวมถึงการสนับสนุนด้านงบประมาณเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้พื้นที่ SEZ สระแก้ว สามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่งคั่งยั่งยืนเช่นกัน

ศ. ดร.สุวลักษณ์ สาธุมนัสพันธุ์: กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการติดตามฯ ระยะที่ ๒ เพื่อดำเนินการต่อเนื่องจากโครงการติดตามฯ ระยะที่ ๑ ให้แล้วเสร็จตามขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการ SEA และนำผลที่ได้จากการจัดทำ SEA ไปบูรณาการผนวกร่วมกับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว อีกทั้งนำไปปรับปรุงแนวทาง SEA และต่อยอดในการจัดทำคู่มือ SEA เชิงประยุกต์สำหรับแผนพัฒนาของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษต่อไป จากนั้นชี้แจงกิจกรรมที่จะตอบวัตถุประสงค์ของการประชุมกลุ่มยย่อยฯ ครั้งที่ ๑ กลุ่มเป้าหมาย และรูปแบบการประชุมในครั้งนี้

ดร.อรันย์ ศรีรัตนา ทาบูกานอน: นำเสนอผลการดำเนินงานโครงการติดตามฯ ระยะที่ ๑ ที่ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ซึ่งได้ดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ เช่น การปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น เพื่อรวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการจากผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ แล้วจึงนำมากำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ และทางเลือกเบื้องต้นต่อไป จากนั้นนำเสนอแผนการดำเนินงานโครงการติดตามฯ ระยะที่ ๒ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔

รศ. ดร.วันเพ็ญ วิโรจนกูฏ: นำเสนอผลการทบทวนรายงานการกำหนดขอบเขต โดยอยู่บนฐานข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนการกำหนดขอบเขตในโครงการติดตามฯ ระยะที่ ๑ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) เป้าหมายการพัฒนา ปรับเปลี่ยนเพื่อให้เป้าหมายการพัฒนาชัดเจนมากขึ้น โดยเปลี่ยนจาก พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วตามศักยภาพพื้นที่ มุ่งสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปขั้นสูง โดยมีระบบขนส่งคมนาคมแบบอัจฉริยะ และโครงสร้างพื้นฐาน พร้อมด้วยศักยภาพแรงงาน เพื่อรองรับการพัฒนาภายใต้หลักการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็น เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเป็นประตูเชื่อมโยงการพัฒนาอุตสาหกรรมมูลค่าสูงบนฐานทรัพยากรอย่างมั่งคั่งและยั่งยืน

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ ปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ปรับเปลี่ยนใหม่ โดยอยู่บนพื้นฐานข้อมูลเดิม ซึ่งบางประเด็นถูกเปลี่ยนไปเป็นมาตรการ เพื่อความยั่งยืน และบางประเด็นถูกนำมาจัดทำเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อให้การพัฒนามีทิศทางที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งอธิบายความเป็นมาของการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์

๓) วัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์และให้สอดคล้องกับแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด แผนยุทธศาสตร์จังหวัด เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นต้น

๔) ปัจจัยการตัดสินใจ เกณฑ์การประเมิน และตัวชี้วัด ซึ่งตัวชี้วัดที่จะใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนา จำเป็นต้องกำหนดปัจจัยการตัดสินใจ (ปัจจัยที่ต้องการพัฒนาให้ถึงเป้าหมายสูงสุด) และเกณฑ์การประเมิน (ผลลัพธ์ของการพัฒนาที่สามารถประเมินได้ด้วยตัวชี้วัด) ก่อน จากนั้นนำเสนอปัจจัยการตัดสินใจ เกณฑ์การประเมิน และตัวชี้วัดของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

๕) ข้อมูลฐาน นำเสนอตัวอย่างข้อมูลฐานตามตัวชี้วัดที่จำเป็นต้องใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์

๖) ทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น นำเสนอทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น ๔ ทางเลือกที่ได้มาจากการรวบรวมทางเลือกและตัวเลือกบนฐานข้อมูลเดิม โดยมีการปรับเปลี่ยนจากโครงการติดตามฯ ระยะที่ ๑ เพื่อให้ทิศทางการพัฒนาชัดเจนมากยิ่งขึ้น

นางสินี ช่วงฉ่ำ: กล่าวชี้แจงการแบ่งกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น รวมถึงแนะนำวิทยากรและผู้ช่วยวิทยากรประจำกลุ่มย่อย ประกอบด้วย ๔ กลุ่มย่อย ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ (ระดับจังหวัด) ดำเนินการโดย ดร.อรันย์ ศรีรัตนา ทาบูกานอน และผู้ช่วยวิทยากร นายกิจภาณุวัฒร์ ธนธาราคีรี

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ (ระดับท้องถิ่น) ดำเนินการโดย รศ. ดร.วันเพ็ญ วิโรจนกูฏ และผู้ช่วยวิทยากร นางสาวสุรภา แก้วมณี

กลุ่มที่ ๓ กลุ่มผู้แทนภาคประชาชน ดำเนินการโดย นางสินี ช่วงฉ่ำ และผู้ช่วยวิทยากร นายวีระวัชร์ ธงเกียรติเจริญ

กลุ่มที่ ๔ กลุ่มผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และสถาบันวิชาการ ดำเนินการโดย ดร.ภัทรา เสมอวงษ์ ผู้ช่วยวิทยากร ดร.ชญาทัต เนียมแสวง และนางสาวศิรินภา มิ่งส่วน

สรุปประเด็นอภิปรายรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ:

ช่วง ๑๑.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.: ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจน ของเป้าหมายการพัฒนาประเด็นยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เกณฑ์การประเมิน และตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์

ช่วง ๑๓.๓๐ - ๑๕.๐๐ น.: ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของผู้แทนภาคประชาชนร่วมการประชุมกลุ่มย่อย

การอภิปรายของผู้ร่วมการประชุมกลุ่มย่อยทั้งช่วงเช้า และช่วงบ่ายมุ่งเน้นการระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความครอบคลุมครบถ้วน และความชัดเจนของร่างเนื้อหาแต่ละประเด็นหารือ โดยผู้เข้าร่วมประชุมได้มีการนำเสนอข้อมูลจากสถานการณ์ และตัวอย่างการปฏิบัติจริงในพื้นที่ ประกอบการอภิปราย ทำให้การพิจารณาแต่ละประเด็นมีความชัดเจน เห็นถึงความสำคัญ และความเชื่อมโยงกับสถานการณ์การพัฒนาของจังหวัดสระแก้ว และเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยจะจำแนกเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ คือ สรุปความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมที่เกี่ยวเนื่องโดยตรงต่อความหมาย ความชัดเจนครบถ้วนของแต่ละประเด็นหารือ ส่วนที่ ๒ คือ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อกังวล และข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อให้การพัฒนา SEZ สระแก้วเกิดประโยชน์มากขึ้น ลดผลกระทบด้านลบ มีการกระจายผลประโยชน์ให้กับคนในพื้นที่มากขึ้น และมีความยั่งยืน

๑.๑ สรุปประเด็นการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะกลุ่มที่ ๑ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัด

๑) สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยที่ ๑

ตารางแสดง สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยฯ กลุ่มที่ ๑

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
เป้าหมายการพัฒนา	**ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่าเป้าหมายการพัฒนาที่เสนอชัดเจนเหมาะสมแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุมดังนี้ - เป้าหมายการพัฒนานี้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้วที่เกี่ยวกับประเด็นการพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการค้าการลงทุน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการบริหารจัดการด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับธุรกิจการค้า	- เสนอให้ควรเสนอกระทรวงมหาดไทยและ สศช. ทำการทบทวนการกำหนดขอบเขตพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพิ่มเติม รวมถึงดำเนินการผังเมืองให้มีความชัดเจนกับประเภทที่ดินอุตสาหกรรม (เขตสีม่วง) และแก้ไขข้อจำกัดในด้านการค้าการลงทุนการเช่าพื้นที่ในนิคมอุตสาหกรรมเพื่อดึงดูดการลงทุนเพิ่มมากขึ้นจากนักลงทุน และผู้ประกอบการ - ให้ข้อมูลเรื่อง การลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมที่เกิดลงทุนเช่าพื้นที่เพียงเพียงร้อยละ ๓๐ เท่านั้น - เสนอให้ควรเพิ่มเติมนโยบายที่ส่งเสริมและดึงดูดผู้ประกอบการให้เข้ามาลงทุน

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
	ชายแดน และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว	- เสนอให้ควรเพิ่มเติมประเด็นเพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริงจากการพัฒนาพื้นที่ SEZ สระแก้วนี้ โดยเสนอคำว่า “ตามอัตลักษณ์ของพื้นที่” ให้เพิ่มเติมในเป้าหมายการพัฒนา ดังนี้ “เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเป็นประตูเชื่อมโยงการพัฒนาอุตสาหกรรมมูลค่าสูงบนฐานทรัพยากรตามอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างมั่งคั่งและยั่งยืน”
ประเด็นยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเหมาะสมดีแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุมดังนี้ - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว - มีการเปิดกว้างให้กับประเทศเพื่อนบ้านอย่างกัมพูชา รวมถึงฝั่งภาคตะวันออก และฝั่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วย เพื่อที่พื้นที่ SEZ สระแก้ว จะได้เป็นจุดเชื่อมโยงทั้งในเชิงลักษณะจุดแข็งของพื้นที่ และทางโลจิสติกส์อื่น ๆ ได้	- เสนอให้ทำการปรับคำหรือเขียนเพิ่มเติมให้ชัดเจนและเข้าใจง่าย ในส่วนของวัตถุประสงค์ที่ ๔ “เพื่อสร้างมูลค่าห่วงโซ่อุปทาน แบบครบวงจร” ว่าหมายถึง มูลค่าสินค้า หรือ มูลค่าการจำหน่ายสินค้านำเข้า - ส่งออก - ไม่เห็นด้วยกับการเสนอคำว่า “ตามอัตลักษณ์ของพื้นที่” เนื่องจากมองว่าจะเป็นการทำให้แคบลง และทำให้ผู้ประกอบการมองไม่เห็นถึงศักยภาพของเขต SEZ สระแก้ว - ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องของวัตถุดิบอย่างมันสำปะหลัง ที่สามารถนำเข้ามาจากกัมพูชาบริเวณชายแดน และนำมาแปรรูปได้เพื่อเพิ่มมูลค่า และส่งกลับไปขายยังประเทศต้นทางได้ ซึ่งจะเป็นผลดีกับผู้ประกอบการที่จะเข้ามาตั้งโรงงานทำธุรกิจในเขต SEZ สระแก้ว (นำเข้าได้ถูกต้องตามกฎหมาย)
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเหมาะสมดีแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุมดังนี้ - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ และวัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว และแนวทางการดำเนินงานของ	- เสนอให้ปรับการเขียนประเด็นยุทธศาสตร์เพิ่มเติมในส่วนของคำว่า “และ” จากเดิม “การส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงบนฐานทรัพยากร” เป็นดังนี้ “การส่งเสริมและการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงบนฐานทรัพยากร” - เสนอให้มุ่งเน้นการแปรรูปเกษตรมูลค่าสูงในส่วนของผลผลิตทางการเกษตรจากข้าวและอ้อยโรงงานก่อนวัตถุดิบอื่น (ข้าวโพด มันสำปะหลัง)

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
	สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว เดิมอยู่แล้ว เช่น การส่งเสริมการทำเกษตร และการแปรรูปที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น - แผนพัฒนาจังหวัด ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีการกำหนดเป้าประสงค์ ดังนี้ ๑. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้มาตรฐานสากล ๒. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เสนอไว้	- เสนอให้ควรเกิดโรงงานที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปพืชสมุนไพร มาตั้งในพื้นที่ SEZ สระแก้ว เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรในพื้นที่ว่าจะมีการรองรับผลผลิตวัตถุดิบทางการเกษตร - เสนอให้ควรเพิ่มคำว่า “ตามอัตลักษณ์ของพื้นที่” เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับประโยชน์และมั่นใจในการดำเนินงาน ด้านการเกษตร - ให้ข้อมูลเรื่องเกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่เป็นพืชไร่ ดังนั้น ถ้าต้องการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานด้านการเกษตรให้ครอบคุลมผู้มีส่วนได้เสียส่วนมาก ควรมุ่งเน้นที่อาชีพที่เป็นพืชไร่ แต่หากต้องการอยากให้เกิดเป็นผลเชิงประจักษ์ได้ง่าย (แต่ครอบคลุมผู้มีส่วนได้เสียน้อย) เนื่องจากพืชสมุนไพรในพื้นที่ SEZ มีสารสำคัญสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่อื่น ๆ
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเหมาะสมดีแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุม ดังนี้ - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว	- ให้ข้อกังวลที่เกิดจากการละทิ้งคำว่า “การพัฒนาระบบการศึกษา” ออกจากประเด็นยุทธศาสตร์ (ฉบับทบทวน) ๒ ประเด็น ดังนี้ ๑. จากผลงานวิจัยพบว่า การมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะส่งผลต่อระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงเศรษฐกิจมวลรวมของประเทศหรือพื้นที่นั้น ๆ ได้ ดังนั้นหากต้องการผลักดันให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงควรวางรากฐานสำคัญเริ่มตั้งแต่การมีระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพในจังหวัดสระแก้ว โดยเฉพาะในพื้นที่ SEZ สระแก้ว ส่งเสริมให้เกิดการเข้าถึงการศึกษาสำหรับวัยเรียน ลงทุนเพิ่มเติมในด้านอุปกรณ์เครื่องมือที่จะใช้ในการเรียนการสอน สื่อ และเทคโนโลยี ๒. การเข้าถึงสถาบันการศึกษาสำหรับประชาชนในพื้นที่ SEZ สระแก้วนั้น ทำได้ยาก เนื่องจากมีสถาบันการศึกษาที่น้อยและขาดความพร้อมในด้านเทคโนโลยีเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลถึงระดับการศึกษาภาพรวม

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
		ของประชาชนในพื้นที่ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ และไม่มีความสามารถในการแข่งขันทัดเทียมกับจังหวัดอื่น ๆ ใกล้เคียง - ให้ข้อกังวลเกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ดูมุ่งเน้นในเชิงตอบสนองต่อตลาดแรงงานเท่านั้น - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในภาพรวมของสถาบันการศึกษาในจังหวัดสระแก้ว ที่ไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานและมีอยู่น้อย ยกตัวอย่าง เช่น การไม่มีมหาวิทยาลัยประจำจังหวัด ทำให้ขาดความสามารถในการแข่งขันกับจังหวัดอื่น ๆ ใกล้เคียง เมื่อต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานทำให้ไม่เป็นที่ต้องการของผู้ว่าจ้างในระดับงานที่ต้องการฝีมือ - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะทางสังคมของประชาชนจังหวัดสระแก้วที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแรงงานที่เป็นคนของจังหวัดสระแก้ว ที่มักจะไปทำงานอยู่ในจังหวัดใกล้เคียง เช่น ระยอง ซึ่งหากต้องการดึงแรงงานท้องถิ่นให้กลับเข้ามาทำงานในพื้นที่เดิมของจังหวัดสระแก้ว ควรส่งเสริมให้มีห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า นอกเหนือจากโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากจะสามารถส่งเสริมการจ้างงานได้มาก และจากการสำรวจก็พบว่าประชาชนวับแรงงานเดิมในพื้นที่ก็ต้องการทำงานในจังหวัดสระแก้ว แต่เนื่องจากไม่มีตลาดแรงงานรองรับ ยกตัวอย่างความสำเร็จในพื้นที่ เช่น ในปัจจุบันมีโรงพยาบาลเกษมราษฎร์ที่เกิดขึ้นและมีความพร้อมในการให้บริการ ทำให้เกิดการจ้างงานและประชาชนวัยแรงงานมีงานทำ เป็นต้น (ห้างสรรพสินค้าที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดสระแก้ว คือ บิ๊กซี และโลตัส ซึ่งหลัก ๆ ในพื้นที่มีเพียง ๒ ที่ คือ สระแก้ว และอรัญประเทศ) - ให้ข้อกังวลเกี่ยวกับลักษณะการทำงานร่วมกันของภาครัฐในปัจจุบันที่ถึงแม้ว่าจะมีหลายหน่วยงานเข้ามาช่วยกันส่งเสริมทักษะอาชีพ

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
		ให้กับเกษตรกรและการใช้เทคโนโลยีในการเกษตรมาเพิ่มผลผลิตของเกษตรกร แต่ขาดความเชื่อมโยงกันของแต่ละหน่วยงาน เป็นการทำงานที่เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสำคัญของการพัฒนาในด้านดิจิทัล คือ เกษตรกรไม่มีความรู้พื้นฐานและไม่มีความพร้อมที่จะรับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เมื่อเข้าถึงการอบรมในระดับเข้มข้น มักจะพบผู้ถอนตัวก่อนเสมอ (กลุ่มคนที่มีความพร้อมในการเข้าอบรมจะเป็นวัยรุ่น) - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจุบันมีการส่งเสริมการทำ Smart Farm การใช้โดรนเพื่อการเกษตร การบำรุงรักษาเครื่องจักรกลที่ใช้ในการเกษตร การแปรรูปการเกษตรให้มูลค่าสูง การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การสร้างเรื่องราว การขายสินค้าออนไลน์ เทคนิคการขาย
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์		
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เหมาะสมดีแล้ว**	-
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เหมาะสมดีแล้ว**	-
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เหมาะสมดีแล้ว**	-

ตารางแสดง ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น ในการประชุมกลุ่มย่อยฯ กลุ่มที่ ๑

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น	
ในภาพรวมผู้เข้าร่วมเข้าใจดีว่าการระดมความเห็นครั้งนี้ไม่ใช่การประเมินเพื่อคัดเลือกทางเลือก แต่เป็นการให้ความเห็นว่าองค์ประกอบของแต่ละชุดทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น มีความเหมาะสมชัดเจนหรือไม่ รวมทั้งการอภิปรายให้ข้อมูลเพิ่มเติมถึงขอบเขตความครอบคลุมที่ควรคำนึงถึงของทางเลือกและตัวเลือกในแต่ละชุดทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น อนึ่ง ข้อคิดเห็นที่ได้จากการระดมความคิดเห็น นอกจากจะช่วยให้คณะทำงานสามารถปรับปรุงการระบุความครอบคลุมของทางเลือกและตัวเลือกให้ชัดเจนมากขึ้นแล้ว ข้อเสนอแนะบางประการยังเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำมาตรการส่งเสริม และป้องกันในขั้นตอนต่อไป	
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๑	**ผู้ร่วมประชุมมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการกิจกรรมปกติ ดังนี้**

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น	
การดำเนินกิจกรรมตามปกติ (BAU) ระดับ-พื้นฐาน	- ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๑ เป็นทางเลือกที่มีตัวเลือกครอบคลุมในแผนพัฒนาเดิมของจังหวัดสระแก้ว
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๒ การพัฒนาระดับปรับ-ปรุง	**ผู้ร่วมประชุมมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาระดับปรับปรุง ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๒ ดังนี้** - เสนอให้ควรพิจารณาอาหารทะเลเป็นหนึ่งในกิจกรรมในตัวเลือกด้วย เนื่องจากสระแก้วมีความสามารถเป็นทางผ่านที่สามารถนำอาหารทะเลมาจากฝั่งภาคตะวันออกไปยังภาคอีสานได้ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ที่เกิดจากการค้าขายอาหารทะเลที่ไม่ต่ำกว่าวันละ ๘๐๐,๐๐๐ – ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๓ การพัฒนายกระดับ	**ผู้ร่วมประชุมมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการพัฒนายกระดับ ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๓ ดังนี้** - ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๓ โดยเฉพาะในส่วนของทางเลือก ๒.๔ ว่าครอบคลุมและสามารถเป็นไปได้ ในเชิงปฏิบัติ และตัวเลือก ๓.๕ ที่จะมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาความสามารถของคนในพื้นที่ - ให้ข้อกังวลเกี่ยวกับตัวเลือก ๓.๕ ว่าหากมีใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามากเกินไป อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อการจ้างงานแรงงานจริงในอนาคตที่ลดน้อยลง คนตกงานเพิ่มมากขึ้น เพราะกำลังแรงงานเป็นเครื่องจักร
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๔ การพัฒนาระดับเปลี่ยน-แปลง (Transform Level) บนพื้นฐานนวัตกรรมใหม่	ผู้ร่วมประชุมมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาระดับเปลี่ยนแปลง ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๔ ดังนี้ - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสระแก้วที่เป็นพื้นที่ภาคการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งความต้องการแรงงานในภาคนี้มีสูงมากและไม่สามารถใช้คนในพื้นที่ที่เป็นคนไทยได้ ทำให้ต้องเกิดการจ้างแรงงานต่างด้าวเข้ามา (ส่วนใหญ่จากกัมพูชา) และการค้าชายแดนที่มีมูลค่าประมาณ ๗๐,๐๐๐ ล้านบาท - ให้กังวลเกี่ยวกับหากมีการพัฒนาอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้นในจังหวัดสระแก้ว อยากให้มีการพัฒนาในส่วนของระบบการตรวจสอบและบำบัดคุณภาพอากาศด้วย - ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นการจัดการขยะว่าไม่ใช่ประเด็นใหญ่ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว และปัจจุบันมีการจัดการขยะแบบ Cluster ที่อำเภอวัฒนานคร ซึ่งในอนาคตจะมีการจัดตั้งโรงงานไฟฟ้ากำจัดขยะ แต่ตอนนี้ยังติดประเด็นของ Quota การขายไฟที่ยังไม่ลงตัว รวมถึงสถานการณ์การจัดการขยะในปัจจุบันที่รถขยะไม่เพียงพอ รวมถึงบุคลากรที่ดำเนินการจัดการขยะ จึงเสนอให้ควรมีการจัดจ้างหน่วยงานเอกชนเข้ามาจัดการขยะในพื้นที่

๑.๒ สรุปประเด็นการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะกลุ่มที่ ๒ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐระดับท้องถิ่น

๑) สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยที่ ๒

ตารางแสดง สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยฯ กลุ่มที่ ๒

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
เป้าหมายการพัฒนา	**ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่าเป้าหมายการพัฒนาที่เสนอชัดเจนเหมาะสมแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุน และขยายความครอบคลุม ดังนี้ - เป้าหมายการพัฒนาครอบคลุมแล้ว - การพัฒนาดังกล่าวจะต้องอาศัยทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ในการสนับสนุนและส่งเสริมสินค้าแปรรูป และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เช่น ข้าว อ้อย - ในพื้นที่ยังมีพืชเศรษฐกิจอื่นที่สามารถสร้างมูลค่าได้ เช่น ลำไย มะม่วง - ในพื้นที่มีพืชสมุนไพรที่สร้างรายได้ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไพรจำนวนมาก (ฟ้าทะลายโจร) โดยจะแปรรูปสมุนไพรด้วยการอบแห้ง และจัดจำหน่ายใน ๒ รูปแบบ ได้แก่ ๑) จำหน่ายผ่านตัวแทนให้โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศ ๒) จำหน่ายโดยตรงในพื้นที่ (สินค้าได้มาตรฐานตามกำหนด)	- เสนอให้มีการส่งเสริมเกษตรกรในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อสร้างโอกาสในการต่อรองทางการตลาด - ให้ข้อมูลว่าในพื้นที่มีการส่งเสริมการเกษตรภายใต้เกษตรปลอดภัย และ GAP
ประเด็นยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเหมาะสมดีแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุม ดังนี้ - มีความเหมาะสมและครอบคลุมแล้ว เนื่องจากหากระบบโลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพแล้ว จะส่งเสริมและสนับสนุนให้มูลค่าสินค้าเกษตรดีขึ้น	-
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเหมาะสมดีแล้ว**	- เสนอให้ควรสลับตำแหน่งวัตถุประสงค์ฯ ข้อ ๓ สลับขึ้นไปเป็นลำดับ ๑ เนื่องจากเป็นประเด็นที่ครอบคลุมทั้งข้อ ๑ และ ๒

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
	โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุม ดังนี้ - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนมีความเหมาะสมและครอบคลุม ทั้งนี้ขอให้ความสำคัญในการการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าการเกษตรในพื้นที่ - ประเด็นยุทธศาสตร์นี้ เป็นเป้าหมายเดียวกันกับกรมส่งเสริมการเกษตร โดยเฉพาะข้อ ๓	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเหมาะสมดีแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุม ดังนี้ - ควรเพิ่มทักษะฝีมือแรงงาน เนื่องจากแรงงานมีความจำมากในภาคการเกษตรกรรม หากแรงงานมีทักษะจะส่งผลให้ผลผลิตมีคุณภาพดีขึ้น เช่น การตัดแต่งกิ่งลำไย ถ้าไม่มีทักษะจะทำให้ลำต้นช้ำผลผลิตที่ออกมาไม่ได้คุณภาพ - แรงงานต้องมีฝีทักษะ มีคุณภาพจะทำให้สินค้าการเกษตรมีคุณภาพดีขึ้น - แรงงานที่อยู่ในภาคการเกษตรแปลงใหญ่จะได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน (แรงงานไทย) ในส่วนของแรงงานต่างด้าวยังไม่มีการส่งเสริมและพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน	-
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์		
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เหมาะสมดีแล้ว**	-
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เหมาะสมดีแล้ว**	-

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เหมาะสมดีแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุม ดังนี้ - ครอบคลุมแล้วเนื่องต้องพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานทั้งแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว	-

ตารางแสดง ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้นในการประชุมกลุ่มย่อยฯ กลุ่มที่ ๒

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น	
ในภาพรวมผู้เข้าร่วมเข้าใจดีว่าการระดมความเห็นครั้งนี้ไม่ใช่การประเมินเพื่อคัดเลือกทางเลือก แต่เป็นการให้ความเห็นว่าองค์ประกอบของแต่ละชุดทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้นมีความเหมาะสมชัดเจนหรือไม่ รวมทั้งการอภิปรายให้ข้อมูลเพิ่มเติมถึงขอบเขตความครอบคลุมที่ควรคำนึงถึงของทางเลือกและตัวเลือกในแต่ละชุดทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น อนึ่ง ข้อคิดเห็นที่ได้จากการระดมความคิดเห็น นอกจากจะช่วยให้คณะทำงานสามารถปรับปรุงการระบุความครอบคลุมของทางเลือกและตัวเลือกให้ชัดเจนมากขึ้นแล้ว ข้อเสนอแนะบางประการยังเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำมาตรการส่งเสริมและป้องกันในขั้นตอนต่อไป	
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๑ การดำเนินกิจกรรมตามปกติ (BAU) ระดับพื้นฐาน	**ผู้ร่วมประชุมมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการกิจกรรมปกติ ดังนี้** - ประเด็น ๑.๑ ครอบคลุมแล้ว - ประเด็น ๒.๑ / ๓.๑ ครอบคลุม แต่ต้องมีการพัฒนาภาคการเกษตร และทักษะฝีมือแรงงาน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากและยังไม่ได้รับการพัฒนาด้านจำนวนตามเป้าหมาย
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๒ การพัฒนาระดับปรับปรุง	**ผู้ร่วมประชุมไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาระดับปรับปรุงทางเลือกเบื้องต้นที่ ๒**
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๓ การพัฒนายกระดับ	**ผู้ร่วมประชุมไม่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการพัฒนายกระดับทางเลือกเบื้องต้นที่ ๓**
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๔ การพัฒนาระดับเปลี่ยนแปลง บนพื้นฐานนวัตกรรมใหม่	**ผู้ร่วมประชุมมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาระดับเปลี่ยนแปลง ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๔ ดังนี้** - ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๔ มีความเหมาะสมและครอบคลุมแล้ว แต่ในการวางเป้าหมายการพัฒนาทางเลือกจะต้องวางแผนพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑.๓ สรุปประเด็นการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะกลุ่มที่ ๓ ผู้แทนภาคประชาชน

๑) สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยที่ ๓

๒)

ตารางแสดง สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยฯ กลุ่มที่ ๓

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
เป้าหมายการพัฒนา	**ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่าเป้าหมายการพัฒนาที่เสนอชัดเจนเหมาะสมแล้ว** โดยมีเหตุผลสนับสนุน ดังนี้ - จะทำให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ สร้างโอกาสงาน และการดำรงชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น - จังหวัดสระแก้วอยู่ติดชายแดน มีศักยภาพทั้งด้านการเกษตร รวมทั้งด้านแรงงาน ดังนั้น การพัฒนาอุตสาหกรรมต้องเชื่อมโยง และเน้นส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตจากการเกษตร และใช้แรงงานทั้งชาวไทยและชาวต่างด้าว รวมทั้งควรปรับโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มศักยภาพให้แก่เกษตรกร เพื่อเพิ่มผลผลิต รายได้ และลดหนี้สินเกษตรกรด้วย	- สระแก้วยังไม่ได้ประโยชน์จากการลงทุนและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ผ่านมาเท่าที่ควร กล่าวคือ การลงทุนจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ยังมีไม่มาก ส่วนโครงการก่อสร้างด่านศุลกากรอรัญประเทศพร้อมสิ่งปลูกสร้างประกอบ (บ้านป่าไร่) มีการใช้ประโยชน์น้อย ส่วนโครงการพัฒนาด่านศุลกากรอรัญประเทศ (บ้านหนองเอี่ยน - สตึงบท) ที่ยังอยู่ระหว่างการพัฒนา มีข้อสังเกตว่าหากขาดการจัดการที่ดีก็จะไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร - ราคาที่ดินในตำบลท่าข้ามปัจจุบันมีราคาแพง ประกอบกับการกำหนดเขตสีจำแนกพื้นที่ของผังเมืองที่ยังถือเป็นหนึ่งในข้อจำกัดสำคัญต่อการลงทุน
ประเด็นยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเหมาะสมดีแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุม ดังนี้ - ควรเร่งพัฒนาระบบรางเชื่อมโยงจากท่าเรือแหลมฉบังและการขนส่งออกต่างประเทศ รวมทั้งให้แก้ไขปัญหาการจราจรแบบครบวงจร คือ นอกจากพัฒนาโครงข่ายถนนและระบบรางแล้ว - ควรแก้ไขปัญหาการจัดการจราจรให้คล่องตัวด้วย (ไฟแดงมีจำนวนมากเกินไป) เพื่อลดเวลา ลดความแออัด ลดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ลดอุบัติเหตุ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพการพัฒนาอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้มากขึ้น	- โครงสร้างพื้นฐานด้านอื่นที่ต้องเร่งพัฒนาให้มีความพร้อมด้วย ได้แก่ ไฟฟ้า ระบบประปา และระบบบำบัดน้ำเสีย - ควรปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา โดยเฉพาะเรื่องผังเมืองกับที่ดิน - การพัฒนาต้องเกิดผลกระทบต่อประชาชนน้อยที่สุด
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเหมาะสมดีแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผล	- ในการส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากมีนโยบายที่ชัดเจน เช่น นโยบายและมาตรการลดมลพิษทางอากาศ $PM_{๒.๕}$ ด้วยการใช้นโยบายเชิงบังคับ เช่น การ

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
	สนับสนุนและขยายความครอบคลุม ดังนี้ - เห็นด้วยกับการพัฒนาบนฐานทรัพยากรแบบครบวงจร และการยกระดับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพราะจังหวัดสระแก้วมีพื้นที่ปลูกข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ปาล์ม ลำไยมาก แต่มีโรงงานรับซื้อผลผลิตน้อย ที่ผ่านมาต้องส่งผลผลิตบางส่วนไปแปรรูปที่อื่น นอกจากนี้ ควรพิจารณาส่งเสริมการแปรรูปเพื่อผลิตอาหารฮาลาล (ข้าว น้ำตาลฯลฯ) เพื่อเพิ่มมูลค่า และเพิ่มช่องทางตลาดส่งออกด้วย - ควรเร่งเพิ่มผลิตภาพการทำเกษตรเพื่อรายได้และคุณภาพชีวิตเกษตรกร	เสียค่าปรับ เพื่อให้เกษตรกรตัดอ้อยสด/ลดการเผาในการเก็บเกี่ยวอ้อย ที่เป็นการแก้ปัญหาปลายเหตุ รัฐควรเน้นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุในระดับพื้นที่อย่างจริงจัง ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนการปรับพื้นฐานทางการเกษตรให้กับเกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกรขนาดเล็กที่ขาดความพร้อมให้สามารถปรับตัวได้ เช่น สนับสนุนการปรับพื้นที่สำหรับการใช้เครื่องจักรตัดอ้อย ความรู้การทำเกษตรเทคโนโลยีที่เหมาะสม การจัดหาเครื่องจักร/อุปกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่สำหรับตัดอ้อย รวมทั้งการจัดหาแหล่งน้ำฯ โดยอาจเป็นความร่วมมือระหว่างชาวไร่ โรงงานและภาครัฐฯ - เสนอให้ใช้กลไกเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรแบบครบวงจร
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเหมาะสมดีแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุม ดังนี้ - นอกจากเร่งพัฒนาความรู้และทักษะฝีมือกำลังแรงงานไทยในจังหวัดสระแก้วให้พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานในประเด็นสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เสนอให้พิจารณาประเด็นค่าตอบแทนหรือค่าแรงขั้นต่ำให้เพียงพอต่อค่าครองชีพด้วย - นอกจากความร่วมมือกับสถาบันวิจัย มหาวิทยาลัย และศูนย์การศึกษาต่างๆ แล้ว เสนอพิจารณาสนับสนุนการจัดตั้งสถาบันการศึกษารองรับประชาชนในพื้นที่จังหวัดสระแก้วให้มากขึ้น เพื่อเร่งสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพรองรับตลาดงาน โดยมีทั้งการเรียนในระบบ รวมทั้งการทำหน้าที่เป็นแหล่งความรู้ที่เกษตรกรและประชาชนสามารถขอคำปรึกษาได้ -	- ที่ผ่านมามีการปรับปรุงให้แรงงานต่างด้าวเข้าสู่ระบบและมีประกันสุขภาพอย่างถูกกฎหมาย แต่มีข้อสังเกตว่า การให้บริการตามสิทธิแก่แรงงานต่างด้าวยังไม่ดีนัก จึงเสนอให้มีความเท่าเทียมด้านคุณภาพการให้บริการดูแลรักษาพยาบาลแก่แรงงานทุกคน - นโยบายภาครัฐด้านสาธารณสุขที่มุ่งเน้นป้องกันโควิด- ๑๙ ได้ส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรมและการเกษตรมาก ปัจจุบันเพิ่งเปิดให้มีการจัดทำ MoU เพื่อนำแรงงานเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม แต่ยังไม่มีมาตรการสำหรับการนำเข้าแรงงาน เพื่อภาคการเกษตร จึงเสนอให้เร่งปรับปรุง ระเบียบ มาตรการควบคุมแรงงานนำเข้าสู่ภาคการเกษตรให้เสร็จโดยเร็ว เพราะเกษตรกรรมเป็นพื้นฐานของการผลิตต่อเนื่องของหลายภาคส่วน - ควรเร่งสร้างแรงจูงใจในการทำการเกษตรให้กับเยาวชน และส่งเสริมการประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่รองรับการทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการสืบทอดอาชีพและกรรมสิทธิ์ที่ดินเพื่อการเกษตรเอาไว้

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์		
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เหมาะสมดีแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุม ดังนี้ - ระบบโครงข่ายคมนาคมที่จะพัฒนาต้องมีมาตรฐานและคุณภาพ - ควรเน้นการพัฒนาระบบรางที่เชื่อมโยงสู่การคมนาคมทางน้ำและทางอากาศด้วย เพื่อสามารถขนส่งสินค้าได้ปริมาณมากขึ้น สะดวก เชื่อมต่อ และลดต้นทุน	- ปัจจุบันมีรถสินค้าจำนวนมากจอดรอข้ามแดนโดยเฉพาะที่ด่านตำบลท่าข้าม โดยยังไม่ได้รับการแก้ไขให้สะดวกรวดเร็วกว่านี้ ทำให้สูญเสียทรัพยากรโดยสูญเปล่า
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เหมาะสมดีแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุม ดังนี้ - ควรมุ่งส่งเสริมให้อุตสาหกรรมที่จะจัดตั้งใหม่ใน SEZ สระแก้วสอดคล้องกับการเกษตรในพื้นที่ รวมทั้งมีการปรับปรุงเทคโนโลยีและกระบวนการผลิตที่มีมาตรฐานและปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมตลอดกระบวนการทั้งการเกษตรและอุตสาหกรรม มีตลาดและราคาที่คุ้มทุน - ควรสนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ที่จะส่งผลให้มีผลิตผลที่ดีขึ้นและช่วยเพิ่มผลิตภาพการเกษตรได้ด้วย	- เสนอให้มีการจัดตั้งโรงงานแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรในเขตตำบลป่าไร่ และตำบลท่าข้าม เพื่อทำการแปรรูปวัตถุดิบที่มีการขนส่งข้ามแดนในพื้นที่แล้วส่งออก แทนการขนส่งวัตถุดิบไปแปรรูปที่อื่น (เช่น ชลบุรี และแปดริ้ว) - ควรสนับสนุนการพัฒนาตลาดผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นระบบ เช่น ตลาดเกษตรอินทรีย์ - ควรสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรแปรรูปต่างๆ โดยอาจแบ่งเป็นกลุ่มขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ โดยมีภาครัฐทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมในระยะเริ่มต้นและส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือกันระหว่างกลุ่มสมาชิก ในการทำตลาดทั้งในประเทศและการส่งออกสินค้าไปต่างประเทศ ทั้งนี้ การรวมตัวเป็นเครือข่ายจะช่วยให้สามารถรองรับคำสั่งซื้อใหญ่ ๆ ได้มากขึ้นด้วย - ควรสนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มผู้ผลิตและแปรรูปที่สะดวกต่อการใช้ และเข้าถึงได้ง่าย เช่น ฐานข้อมูลการเกษตรในจังหวัดสระแก้ว โดยอาจแยกประเภทเกษตรกรตามผลิตผล (เช่น เกษตรกรผู้ปลูก และแปรรูปพืชสมุนไพร เป็นต้น) ซึ่งจะช่วยให้สามารถบริหารจัดการด้านผลผลิต-สินค้าทางการเกษตรได้อย่างเป็นระบบ ช่วยเชื่อมระหว่างผู้ซื้อกับผู้ผลิต และกับผู้ซื้อผลผลิตไปแปรรูปต่อ รวมทั้งการพัฒนา

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
		ช่องทางออนไลน์สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการต่าง ๆ ไว้ให้ลูกค้าติดต่อใช้บริการ เช่น เพจรวมช่าง เพจเรารักพนมเปญ ตลอดจนการสนับสนุนด้านข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบการ เช่น ข้อมูลสถานการณ์ตลาดและความต้องการของตลาดทั้งชนิดและปริมาณผลิตภัณฑ์ เพื่อลดปัญหาผลิตแล้วขายไม่ได้
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เหมาะสมดีแล้ว** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุม ดังนี้ - จำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะแรงงานอยู่เสมอ เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรม รวมทั้งการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ใหม่ ๆ - การจัดการแรงงานต่างด้าวในพื้นที่ชายแดน เสนอให้ปรับปรุงระบบการควบคุมตรวจสอบแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานแบบรายวัน หรือข้ามมาเช้า-เย็นกลับ ให้สะดวกรวดเร็ว (อาจใช้ Key Card) เพื่อลดจำนวนแรงงานต่างด้าวพักอาศัยในประเทศไทย และลดภาระการรองรับด้านระบบสาธารณูปโภค - ควรเพิ่มโอกาสการเรียนรู้และส่งเสริมอาชีพในภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรมการแปรรูปผลผลิตการเกษตรในสถาบันการศึกษาในพื้นที่ โดยการประยุกต์ใช้ข้อมูลของจังหวัดสระแก้วและ SEZ สระแก้วมาใช้พัฒนาเนื้อหาการเรียนการสอน เพื่อเตรียมเยาวชนให้มีความรู้และกลับไปทำงานในพื้นที่ได้ดีขึ้น	- ควรดูแลระบบบริการสาธารณสุขสำหรับแรงงานต่างด้าวให้มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม - เสนอให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลแรงงานภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดสระแก้ว แล้วทำการประชาสัมพันธ์ และพัฒนาเป็นตลาดแรงงานออนไลน์ที่ผู้ประกอบการสามารถเข้าสืบค้นได้ โดยอาจพัฒนาเป็นแอปพลิเคชันในมือถือ เช่น แอปพลิเคชันรวมช่างของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ที่มีข้อมูลจำแนกประเภทช่าง พร้อมชื่อและรูปถ่าย ที่อยู่ และเบอร์โทรติดต่อ โดยสามารถตรวจสอบระยะทางห่างไกลจากจุดเรียกบริการ รวมทั้งตรวจดูคำบรรยายหลังการใช้บริการของแต่ละคนได้ด้วย เป็นต้น ซึ่งนอกจากช่วยให้สามารถเข้าถึงข้อมูลตลาดงาน และเชื่อมนักลงทุนที่ต้องการแรงงานแล้ว ยังเป็นการสร้างรายได้เข้าไทยผ่านแอปพลิเคชันไทย แทนที่จะเสียค่าบริการให้แอปพลิเคชันต่างชาติ ในขณะที่ตลาดออนไลน์เติบโตขึ้นเรื่อย ๆ จึงควรหนุนเสริมให้เกิดการจัดทำระบบข้อมูลระดับพื้นที่มากขึ้น

ตารางแสดง ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น ในการประชุมกลุ่มย่อยฯ กลุ่มที่ ๓

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น	
ในภาพรวมผู้เข้าร่วมเข้าใจดีว่าการระดมความเห็นครั้งนี้ไม่ใช่การประเมินเพื่อคัดเลือกทางเลือก แต่เป็นการให้ความเห็นว่าองค์ประกอบของแต่ละชุดทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้นมีความเหมาะสมชัดเจนหรือไม่ รวมทั้งการอภิปรายให้ข้อมูลเพิ่มเติมถึงขอบเขตความครอบคลุมที่ควรคำนึงถึงของทางเลือกและตัวเลือกในแต่ละชุดทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น อนึ่ง ข้อคิดเห็นที่ได้จากการระดมความคิดเห็น นอกจากจะช่วยให้คณะทำงานสามารถปรับปรุงการระบุความครอบคลุมของทางเลือกและตัวเลือกให้ชัดเจนมากขึ้นแล้ว ข้อเสนอแนะบางประการยังเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำมาตรการส่งเสริมและป้องกันในขั้นตอนต่อไป	
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๑ การดำเนินกิจกรรมตามปกติ (BAU) ระดับพื้นฐาน	**ผู้ร่วมประชุมมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาตามปกติ ดังนี้** - จังหวัดสระแก้วมีการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งมาอย่างต่อเนื่องตามแผน โดยเฉพาะระบบถนน มีการขยายเส้นทางต่างๆ รวมทั้งการก่อสร้างเส้นทางเลี่ยงเมืองสระแก้วสำหรับรถขนส่งขนาดใหญ่เพื่อลดปัญหาการจราจรคับคั่งและลดอุบัติเหตุ แต่ยังไม่ชัดเจนเรื่องการพัฒนาระบบราง และความเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายศูนย์โลจิสติกส์ - ที่ผ่านมามีการนำเข้า – ส่งออกสินค้าผ่านชายแดนจังหวัดสระแก้วในปริมาณ และมูลค่าลำดับต้นๆ ของประเทศ แต่พบว่ายังมีข้อจำกัดเนื่องด้วยกฎระเบียบในการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศที่ซับซ้อน ยุ่งยาก หลายประการ ประกอบกับระบบขนส่ง และระบบสาธารณูปโภครองรับยังไม่พร้อม ผู้ได้รับประโยชน์จากการค้าขายผ่านแดน และชายแดนส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการนอกพื้นที่ - ปัจจุบันมีการริเริ่มใช้เทคโนโลยีทางการผลิตอยู่บ้างแล้วโดยรัฐให้การสนับสนุน เช่น การให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ แก่กลุ่มผู้ปลูกอ้อยสำหรับซื้อเครื่องตัดอ้อยที่มีมูลค่ากว่า ๑๐ ล้านบาท แต่ก็ทำได้เฉพาะเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรรายใหญ่ นอกจากนี้ มีตัวอย่างกลุ่มผู้ปลูกผลไม้ที่ได้รับการส่งเสริมภายใต้โครงการเซลส์แมนจังหวัด โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้วทำการจับคู่กับตลาดต่างประเทศมีผลดำเนินการว่าได้รับคำสั่งซื้อส่งออกได้จริง รวมทั้งกรณีผู้ประกอบการที่ตำบลทับพริก อำเภออรัญประเทศ สามารถผลิตเครื่องคัดผลไม้ (มะม่วง มังคุด ลำไย) เป็นระบบสายพานจนถึงขั้นตอนบรรจุกล่อง ที่ใช้การได้ดีไม่ต้องนำเข้า แต่การดำเนินการดังกล่าวที่ถือเป็นตัวอย่างที่ดี ยังจำกัดเป็นรายกรณี ยังขาดการขยายผลหรือส่งเสริมให้ดำเนินการทั่วไป
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๒ การพัฒนาระดับปรับปรุง	- ควรเร่งพัฒนาระบบรางในไทยเชื่อมโยงกับระบบรางต่างประเทศให้เร็วที่สุด รวมทั้งเร่งพัฒนาโครงข่ายระบบรางกับระบบถนนให้พร้อม ทั้งนี้ ผู้เข้าประชุมได้เน้นย้ำว่า จังหวัดสระแก้วและ SEZ สระแก้วต้องเร่งรัดการพัฒนาความพร้อมของผู้ผลิตและผู้ค้าไทยไปพร้อมกัน เพื่อสู้กับการนำเข้าสินค้าจากจีน และเพื่อนบ้านได้อย่างเท่าทัน หากระบบขนส่งพร้อมแต่คนไม่พร้อม เราจะสู้ผู้ค้าต่างชาติไม่ได้ ระบบที่สร้างขึ้นก็จะเป็นการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติเข้าไทย และผู้บริโภคไทยจะหันไปซื้อและพึ่งพาสินค้านำเข้าแทน - ควรปรับปรุงกฎระเบียบที่เป็นข้อจำกัด การนำเข้าพืชผลทางการเกษตร และสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาแปรรูปในประเทศเพื่อส่งออกได้มากขึ้น รวมทั้งการส่งออกสินค้าและผลิตต่างๆ ได้สะดวกรวดเร็ว - กลุ่มเกษตรแปรรูป กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตเครื่องสำอางและยาที่ผ่านมาต้องปิดตัวลงจำนวนมาก เนื่องจากสถานที่และกระบวนการผลิตไม่ได้มาตรฐาน ดังนั้น จึงเสนอให้ผู้ประกอบการรวมตัวกันเพื่อเรียนรู้ ช่วยเหลือ และหารือแนวทางการพัฒนาสถานที่ผลิต และการพัฒนา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น	
	มาตรฐานกระบวนการผลิต โดยอาจพัฒนาเป็นสถานที่ผลิตรวมที่เกิดจากการร่วมทุนของภาครัฐ เอกชน และชุมชน กลุ่มผู้ผลิตใดที่ต้องการความช่วยเหลือสามารถเข้าหาได้ (ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏในจังหวัดจันทบุรี มีบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการผลิตหรือแปรรูปแบบครบวงจรจนถึงขั้นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป มีเลขจดแจ้งผลิตภัณฑ์ที่สามารถส่งจำหน่ายได้) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งเสริมเรื่องการวิเคราะห์ และการทำการตลาดให้กับกลุ่มและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ซึ่งแนวทางนี้ผู้เข้าร่วมประชุมคิดเห็นว่าดีกว่าการส่งเสริมเป็นรายบุคคล เนื่องจากแต่ละคนมีความพร้อมแตกต่างกัน - มีข้อสังเกตว่า นวัตกรรมอาจไม่ต้องเป็นเทคโนโลยีขั้นสูงมาก แต่เป็นการริเริ่มให้เกิดการปรับปรุงในบางขั้นตอนการผลิตเพื่อลดต้นทุน หรือการสร้างความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ เช่น การเปลี่ยนรูปแบบบรรจุภัณฑ์ผลผลิตข้าวเป็นขนาดเล็กลง หรือบรรจุแบบของชำร่วยสำหรับงานแต่งงาน หรืองานบุญต่างๆ เป็นการสร้างตลาดแบบใหม่ เป็นต้น
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๓ การพัฒนายกระดับ	- เนื่องจากการพัฒนาในระดับนี้จะมีการพัฒนาเทคโนโลยีอัจฉริยะในหลายลักษณะ ดังนั้น จึงต้องพิจารณาให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อม รวมทั้งการสนับสนุนความรู้ด้านเทคโนโลยีให้กับคนในพื้นที่ เพื่อรองรับการพัฒนาอย่างเท่าทันด้วย - การทำหน้าที่เป็นศูนย์โลจิสติกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีข้อเสนอแนะว่า ควรพิจารณาการจัดตั้งศูนย์ประสานงาน หรือศูนย์ข้อมูลขนถ่ายสินค้าอัจฉริยะ ที่มีความพร้อมให้บริการด้านข้อมูล และคำแนะนำในการนำเข้า - ส่งออกสินค้าระหว่างประเทศ ไปกัมพูชา เวียดนามจากด่านในจังหวัดสระแก้วด้วย ว่าการส่งออกมีขั้นตอนและวิธีใดบ้าง พร้อมค่าใช้จ่ายสำหรับการส่งออกผ่านช่องทางต่างๆ รวมทั้งผ่านไปรษณีย์ไทย ที่ชัดเจนและถูกต้อง เพื่อให้ผู้ค้าประเมินทางเลือกที่เหมาะสมกับตนเองได้ สำหรับบริการข้อมูลข่าวสารต้องสะดวกต่อการเข้าถึง และง่ายต่อการทำความเข้าใจ เพื่อผู้ประกอบการทั้งในจังหวัดและจากพื้นที่อื่นๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลหรือสอบถามได้ ซึ่งจะช่วยให้การทำการค้าระหว่างประเทศคล่องตัวและไม่ผิดพลาด หากจัดตั้งศูนย์ดังกล่าวได้จะช่วยลดการพึ่งพาบริษัทขนส่งสินค้าของต่างประเทศที่มาจัดตั้ง และให้บริการอยู่ที่จังหวัดสระแก้วจำนวนมากด้วย - เนื่องจากมีการพัฒนาเทคโนโลยีอัจฉริยะ จึงควรมีบุคลากรหรือหน่วยงานที่จะเข้ามาสนับสนุนความรู้ความสามารถในด้านเทคโนโลยีให้กับคนในพื้นที่ รองรับการพัฒนาอย่างเท่าทันด้วย

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น	
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๔ การพัฒนาระดับเปลี่ยนแปลงบนพื้นฐานนวัตกรรมใหม่	- ผู้เข้าร่วมประชุมคิดเห็นว่าควรเร่งรัดดำเนินการให้บรรลุตามแนวทางการพัฒนาที่ระบุในทางเลือกที่ ๔ นี้ เพราะหากล่าช้าจะเสียโอกาสและไม่ทันประเทศเพื่อนบ้าน - ระบบอัจฉริยะ จะเป็นการเปิดโอกาสและช่องทางการตลาดแบบใหม่ (จะเห็นว่าช่วงโควิด - ๑๙ การค้าขายช่องทางออนไลน์ เช่น Lazada Shopee Panda ฯ เป็นต้น มีการขายของและขายบริการต่าง ๆ ได้มาก แต่สินค้าที่ขายส่วนใหญ่ไม่ใช่ของไทย โกดังสินค้าที่ให้เช่าอยู่ตามหัวเมืองถูกคนจีนเช่าเก็บสินค้านำเข้าที่ไม่ใช่สินค้าไทย ทำให้เงินรั่วไหลออกนอกประเทศมาก) ดังนั้น จึงคิดเห็นว่าระบบโลจิสติกส์แบบอัจฉริยะ ต้องเติบโตไปพร้อมกับการพัฒนาตลาดแบบใหม่ กล่าวคือ ระบบอัจฉริยะต้องหนุนช่วยการขาย และกระจายสินค้าด้วย เพื่อรองรับผลิตภัณฑ์ของไทยที่มีมาตรฐาน และหลากหลายมากขึ้น แนวทางการสนับสนุนส่งเสริมการขายให้ผู้ประกอบการไทย ได้แก่ การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินค้าของผู้ประกอบการไทย เป็นระบบฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อประชาสัมพันธ์ทั้งในไทยและต่างประเทศ สร้างช่องทางการเข้าถึงที่สะดวกและรวดเร็ว ครบถ้วนทุกกิจการ (เช่น ปัจจุบันมีเว็บไซต์ SME Eastern ที่เป็นการรวมตัวของ SME ใน ๘ จังหวัดภาคตะวันออก มีการแสดงทำเนียบสมาชิกแยกตามจังหวัด สามารถกดดูข้อมูลรายสมาชิกที่จะแสดงรูปผู้ประกอบการ ข้อมูลกิจการ ผลผลิตต่าง ๆ ที่มีทั้งโรงแรม ร้านอาหาร เกษตรแปรรูป สมุนไพร ธุรกิจบริการ ฯลฯ) นอกจากนี้ เสนอว่าควรพัฒนาช่องทางการสื่อสารเพื่อการค้าอัจฉริยะที่เอื้อผู้ประกอบการขนาดเล็ก หรือผู้ประกอบการที่ไม่ถนัดเทคโนโลยีด้วย (เช่น การใช้แอปพลิเคชัน Line รับคำสั่งซื้อ สแกนซื้อขาย ติดต่อสื่อสารและจัดส่งอย่างรวดเร็ว เป็นต้น) - นอกจากนี้ เสนอให้สร้างจุดพักคอยสำหรับรถบรรทุกขนส่งสินค้าระหว่างคอยคิวข้ามชายแดน เพื่อให้เกิดการจับจ่ายในพื้นที่สระแก้วมากขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาจังหวัดสระแก้วเสียโอกาสมีรายได้จากรถบรรทุกเหล่านี้ที่ขับผ่านโดยไม่มีจุดให้รถแวะพักบริเวณด่านชายแดน ทั้งที่ต้องใช้เวลาคอยนานหลายชั่วโมง

๑.๔ สรุปประเด็นการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะกลุ่มที่ ๔ ผู้แทนภาคประชาชน

๑) สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยที่ ๔

ตารางแสดง สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยฯ กลุ่มที่ ๔

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
เป้าหมายการพัฒนา	**ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่าเป้าหมายการพัฒนาที่เสนอยังไม่ครอบคลุม** โดยมีเหตุผลสนับสนุน ดังนี้ - ขาดการระดมความคิดเห็นร่วมกันในการกำหนดวิสัยทัศน์ ซึ่งการกำหนดวิสัยทัศน์เดิมเป็นการกำหนดมาจากนโยบายของ สศช. ดังนั้น สศช. ควรจะร่วมทำงานกับคนในพื้นที่ทั้งหมดใหม่ เพื่อมองปัญหาและการพัฒนาเป็นภาพเดียวกัน	- เศรษฐกิจชุมชนชายแดนถูกมองข้าม และไม่ได้รับการส่งเสริม

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
ประเด็นยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ยังไม่ครอบคลุม** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุมดังนี้ - มีข้อจำกัดของการเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนในพื้นที่ SEZ อีกทั้งเห็นว่าเขตเศรษฐกิจใกล้เคียง เช่น EEC ได้รับสิทธิประโยชน์มากกว่า ทำให้อุตสาหกรรมเป้าหมายไม่เข้ามาลงทุน - หากจะให้อุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และคุณภาพสูงเข้ามาลงทุน ต้องอำนวยประโยชน์ให้มากกว่านี้ - โครงข่ายถนน เส้นทางคมนาคม มีความพร้อมสู่การพัฒนา แต่ว่าระบบโลจิสติกส์ในจังหวัดสระแก้ว เหมือนทางตัน ไม่สามารถเชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้านได้	- ภาครัฐควรส่งเสริมแรงจูงใจและความน่าสนใจในการลงทุนใน SEZ สระแก้ว นอกเหนือไปจากสิทธิประโยชน์จาก BOI เช่น เงื่อนไขทดแทนกรรมสิทธิ์ที่ดิน การเป็นเจ้าของที่ดินของนักลงทุนรายย่อยซึ่งต้องการถือกรรมสิทธิ์ที่ดินประมาณ ๕ - ๑๐ ไร่ เพื่อทำธุรกรรมทางด้านการเงิน - ให้รัฐบาลออกนโยบายให้ธนาคารของรัฐสนับสนุนการกู้ยืมเพื่อการลงทุน หรือให้ธนาคารค้ำประกัน (Bank Guarantee) ซึ่งจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นมากขึ้น เนื่องจากพื้นที่ SEZ สระแก้วส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่าของกรมธนารักษ์ ซึ่งไม่สามารถให้ธนาคารค้ำประกันให้ได้ - สิทธิประโยชน์และประเภทอุตสาหกรรมไม่ตรงตามความต้องการของนักลงทุน (ส่วนใหญ่ที่ต้องการเข้ามาลงทุนในพื้นที่ SEZ ไม่ใช่อุตสาหกรรมสีเขียว แต่เป็นอุตสาหกรรมที่มีปล่อง) จึงอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนรายละเอียดประเภทอุตสาหกรรมในรายงาน EIA เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของการลงทุน
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ยังไม่ครอบคลุม** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุมดังนี้ - เกษตรกรในพื้นที่เพาะปลูกตามความถนัดและความคุ้นเคย ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ และไม่ได้มองถึงตลาดรับซื้อ - ควรมีกลไกการสนับสนุนเกษตรกรที่สร้างความร่วมมือตั้งแต่เกษตรกร ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และบริษัทเอกชนที่แปรรูปแล้วมากำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนใหม่ - โดยสภาพปัจจุบัน หากเกิดปัญหาภายในภาคส่วน/โรงงาน จะใช้กลไกการแก้ไขปัญหาภายในภาคส่วนเป็นหลัก จึงไม่เกิดการบูรณาการร่วมกัน	- ควรเน้นการพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพสูงและสม่ำเสมอทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณก่อน ยกตัวอย่างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายในจังหวัดสระแก้ว ซึ่งมีศักยภาพในการยกระดับเป็นอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง แต่พบว่ายังคงมีสารตกค้างจำนวนมากในหม้อต้มน้ำตาล ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเหล่านี้นำไปแปรรูปเป็นอาหารและยา (เกษตรแปรรูปมูลค่าสูง) ได้ยากมาก - อุตสาหกรรมที่พัฒนาต่อได้ คือ อุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบน้อยลง แต่ผลผลิตต้องมีประสิทธิภาพมากขึ้น - หากมีการส่งเสริมการ Zoning อย่างเป็นรูปธรรม อาจทำให้มีการเพาะปลูกตรงตามศักยภาพของพื้นที่ได้ เนื่องจากปัจจุบันมองว่าเกษตรกรในพื้นที่พร้อมที่จะปรับเปลี่ยน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนทางการเกษตร แต่ยังคงมี

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
		ข้อจำกัดหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านเงินทุน ตลาดรองรับ และกลไกการสนับสนุนต่าง ๆภาครัฐจึงควรมีกลไกการสนับสนุนเกษตรกร - ควรมีตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร (เช่น สมาคมผู้ซื้อ หรือเวทีผู้ซื้อ - ผู้ขาย สำหรับเจรจาซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรตามความต้องการของทั้งสองฝ่าย รวมถึงมีหน่วยงานภาครัฐ สถาบันวิชาการต่าง ๆ มาเป็นที่ปรึกษาเพื่อให้เกิดการซื้อขาย) - อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายมีศักยภาพที่จะพัฒนาต่อยอดได้ แต่อยู่นอกพื้นที่ SEZ สามารถส่งเสริมเป็นอุตสาหกรรมตัวอย่าง/นำร่องได้ แก่อุตสาหกรรมอื่น ๆ
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม** โดยมีการอภิปรายเหตุผลสนับสนุนและขยายความครอบคลุมดังนี้ - โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมมีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมากขึ้น จึงไม่จำเป็นต้องใช้แรงงานที่มีทักษะสูงมาก แต่ขาดแคลนแรงงานที่ไม่ใช้ทักษะจำนวนมาก ทั้งไทยและแรงงานต่างด้าว - ความต้องการแรงงานที่มีทักษะขั้นสูงมีแค่บางกลุ่ม คือ กลุ่มวิศวกรโยธา เครื่องกล (ในพื้นที่มีจำนวนน้อยและหายาก เนื่องจากค่าแรงในพื้นที่ต่ำ จึงมีการเคลื่อนย้ายไปทำงานต่างถิ่น) แต่อัตรารับเข้าทำงานจำนวนน้อยเช่นกัน - หนึ่งในสาเหตุของการขาดแคลนแรงงาน คือ แรงงานไทยข้ามแดนไปเป็นแรงงานในภาคอุตสาหกรรมในประเทศกัมพูชา หรือเปลี่ยนเป็นแรงงานภาคการเกษตร อาจมีสาเหตุมาจากความแตกต่างของรายได้แรงงาน อีกทั้งค่าแรงในภาคอุตสาหกรรมต่ำ จึงทำให้แรงงานมีทางเลือกในการตัดสินใจ	- สถานการณ์โรคระบาดในปัจจุบัน (Covid - 19) มีโอกาสทำให้แรงงานกลับมาทำงานในพื้นที่มากขึ้น แต่ไม่มีนโยบายรองรับ ทำให้แรงงานกลับมาทำเกษตรกรรมอิสระกันเอง ไม่สามารถส่งผลผลิตทางการเกษตรให้แก่โรงงานอุตสาหกรรมได้ - การศึกษาของคนในพื้นที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการแรงงานของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ เนื่องจากคนในพื้นที่ให้ความสนใจสมัครเข้าเรียนมากในด้านรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหาร ซึ่งอาจไม่ตอบโจทย์ความต้องการในพื้นที่ ในขณะที่แรงงานที่จบตรงสายตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ยังไม่มีตำแหน่งงานเกิดขึ้นมากพอที่จะดึงดูดคนเข้ามาทำงานในพื้นที่

ประเด็นพิจารณา	ความชัดเจนครบถ้วนและเหตุผล	ข้อกังวลและข้อเสนอแนะอื่นๆ
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์		
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เหมาะสมดีแล้ว**	-
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เหมาะสมดีแล้ว**	- สินค้ามือสองไม่ส่งผลต่อปัญหาขยะในนิคมอุตสาหกรรม เนื่องจากสินค้ามือสองจะเข้าสู่กระบวนการบรรจุและส่งออก กากอุตสาหกรรมอื่น ๆ จะมีบริษัทที่ขึ้นทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมมารับไปกำจัด เพื่อนำไปเป็นเชื้อเพลิงผลิตพลังงานที่นิคมอุตสาหกรรมแก่งคอย ดังนั้น นิคมอุตสาหกรรมสระแก้วจึงไม่มีปัญหาเรื่องขยะ
เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัด ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	**ผู้ร่วมประชุมเห็นว่าเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เหมาะสมดีแล้ว**	**-**

ตารางแสดง ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้นในการประชุมกลุ่มย่อยฯ กลุ่มที่ ๔

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น	
ในภาพรวมผู้เข้าร่วมประชุม เข้าใจดีว่าการระดมความเห็นครั้งนี้ไม่ใช่การประเมินเพื่อคัดเลือกทางเลือก แต่เป็นการให้ความเห็นว่าองค์ประกอบของแต่ละชุดทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้นมีความเหมาะสมชัดเจนหรือไม่ โดยการอภิปรายให้ข้อมูลเพิ่มเติมถึงขอบเขตความครอบคลุมที่ควรคำนึงถึงของทางเลือกและตัวเลือกต่าง ๆ ในการพัฒนาทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้นที่สอดคล้องกับข้อมูลของพื้นที่ อนึ่ง ข้อคิดเห็นที่ได้จากการระดมความคิดเห็น นอกจากจะช่วยให้คณะทำงานสามารถปรับปรุงการระบุความครอบคลุมของทางเลือกและตัวเลือกให้ชัดเจนมากขึ้นแล้ว ข้อเสนอแนะบางประการยังเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำมาตรการส่งเสริมและป้องกันในขั้นตอนต่อไป	
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๑ การดำเนินกิจกรรมตามปกติ (BAU) ระดับพื้นฐาน	- ผู้ร่วมประชุมมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาตามปกติ ดังนี้ - ไม่มั่นใจว่าสินค้ามือสองและชิ้นส่วนยานยนต์ที่ระบุในตัวเลือก ๑.๑ มีศักยภาพมากพอที่จะเน้นเป็นจุดเด่นหรือไม่ - สินค้าที่จะนำมาเป็นจุดเด่นในการนำเข้า-ส่งออก ควรศึกษาถึงความต้องการของประเทศเพื่อนบ้าน (กัมพูชา) ร่วมด้วย - ตัวเลือก ๒.๑ ในจังหวัดสระแก้วมีผู้ผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพเพียงพอสำหรับส่งไปเป็นวัตถุดิบนำเข้าในการผลิตเป็นยาได้ในจำนวนน้อย เนื่องจากความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกสภาพอากาศที่ส่งผลต่อสาระสำคัญในสมุนไพร ดังนั้น ควรระบุชนิดพืชให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น	
	- ทางเลือก ๓.๑ ต้องมีข้อมูลความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการ จากนั้นต้องพิจารณาว่าควรพัฒนาทักษะของแรงงานที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน หรือพัฒนาทักษะของแรงงานที่มีศักยภาพในอนาคต - ความไม่แน่นอนของการนำเข้าแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งไม่สามารถนำเข้าแรงงานได้ตลอดทั้งปี ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ กฎหมาย - การแพร่กระจายของโรคติดต่อทั้งจากแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว - สินค้านำเข้า - ส่งออกที่ประเทศกัมพูชาให้ความสนใจ เช่น พลาสติก - สินค้ามือสองส่วนใหญ่จะเน้นส่งออกต่างประเทศมากกว่า โดยทางกัมพูชามาใช้พื้นที่ในตลาดโรงเกลือ
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๒ การพัฒนาระดับปรับปรุง	- โรงงานบริษัท น้ำตาลและอ้อยตะวันออก จำกัด (มหาชน) ได้ให้การสนับสนุนเกษตรกรเพื่อให้สามารถผลิตอ้อยได้ตามความต้องการของโรงงาน ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ ได้แก่ การพัฒนาพันธุ์อ้อย ให้ความรู้เรื่อง Smart Farming สนับสนุนเทคโนโลยีเพื่อลดมลพิษในการปลูกอ้อย รวมถึงรับซื้อใบอ้อยเพื่อนำมาผลิตกระแสไฟฟ้า เพื่อลดการเผาใบอ้อยของเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย ซึ่งมีเกษตรกรให้ความสนใจมากขึ้น เนื่องจากเห็นผลสำเร็จของเกษตรกรที่ทำแล้วมีผลผลิตที่ดีขึ้น และช่วยลดต้นทุนการผลิตได้ รวมถึงเกษตรกรหันมาให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสะอาดมากขึ้น - การแปรรูปมูลค่าสูงของน้ำตาลยังคงเป็นระดับโครงการอยู่ ยังไม่มีการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์อย่างเป็นรูปธรรม แต่จะเน้นการใช้ผลพลอยได้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดใช้ภายในองค์กรเป็นส่วนใหญ่ เช่น กากน้ำตาล (Molasses) นำมาผลิตเป็นเอทานอล เพื่อใช้ทดแทนน้ำมันในบางส่วน รวมถึงการผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียจากโรงงานผลิตเอทานอล จากนั้นนำน้ำเสียไปผลิตเป็นวัสดุปรับปรุงดินชนิดน้ำ และฟิลเตอร์เค้ก (Filter Cake) นำมาผลิตเป็นวัสดุปรับปรุงดินชนิดผงให้เกษตรกรนำไปใช้ในไร่อ้อย หรือนำฟิลเตอร์เค้กมายกระดับผลิตเป็นสารปรับปรุงดินและสารอินทรีย์ปั้นเม็ด เป็นต้น - มีข้อจำกัด และไม่มีแรงจูงใจในการลงทุน ทำให้อุตสาหกรรมที่จะใช้วัตถุดิบในพื้นที่เข้ามาลงทุนไม่ได้ ปัจจุบันนิคมอุตสาหกรรมจึงเด่นแต่เรื่องสินค้ามือสอง ซึ่งไม่ตอบโจทย์ประเด็นยุทธศาสตร์ - ต้องการทั้งแรงงานที่มีทักษะและแรงงานที่ไม่ใช้ทักษะ โดยบริษัท น้ำตาลและอ้อยตะวันออก จำกัด (มหาชน) ได้ให้ค่าแรงที่สูงกว่ากฎหมายกำหนด รวมถึงสวัสดิการต่างๆ แต่แรงงานก็ยังไม่เพียงพอ เนื่องจากปัญหาการเข้าออกงานบ่อย - แรงงานระดับหัวหน้ามีจำนวนค่อนข้างน้อย ต้องรับสมัครจากนอกพื้นที่ ทำให้ทำงานอยู่ในพื้นที่ไม่นาน - ควรมุ่งเน้นผลประโยชน์ของคนในพื้นที่มากกว่า (นอกเหนือไปจากเน้นผลประโยชน์ของแรงงาน)
ทางเลือกเบื้องต้นที่ ๓ การพัฒนายกระดับ (Upgrade Level)	- ขาดปัจจัยหรือแรงจูงใจส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับเทคโนโลยีของภาคเอกชน เช่น เมื่อโรงงานอุตสาหกรรมลงทุนทางด้านเทคโนโลยีแล้วไม่เกิดการคืนทุน ทำให้ขาดแรงจูงใจในการพัฒนา - ปัจจุบันมีโครงสร้างพื้นฐาน แต่ขาดความเชื่อมโยง เช่น การก่อสร้างถนน นิคมอุตสาหกรรมด่านชายแดนแล้วเสร็จ แต่ฝั่งประเทศกัมพูชาไม่เปิดรับ จึงไม่เกิดการพัฒนาตามแผนที่กำหนด

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น	
	ไว้ (ภาคส่วนระดับประเทศจึงควรสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านก่อน โดยพิจารณาความต้องการวัตถุดิบ และระบบคมนาคมขนส่งข้ามประเทศ) - ระบบโลจิสติกส์ในจังหวัดสระแก้วเหมือนทางตัน ไม่สามารถเชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้าน จึงทำให้ไม่มีแรงจูงใจในการเข้ามาลงทุน - การวางแผนการพัฒนาที่ไม่ชัดเจน ทำให้นักลงทุนไม่กล้าเข้ามาลงทุน ซึ่งอาจเกิดภาระด้านการลงทุน และการเสียโอกาสหลาย ๆ ด้าน ควรมีการวางแผนการพัฒนา เช่น อุตสาหกรรมที่จะเข้ามาลงทุน มีระบบโลจิสติกส์ประเภทใดรองรับ ต้นทาง - ปลายทางการขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานที่จะใช้สนับสนุน - สินค้าแต่ละชนิดมีเส้นทางโลจิสติกส์แตกต่างกัน เช่น สินค้ามือสอง (รองเท้า เสื้อผ้า ของใช้ในร่างกาย) จะส่งออกทางเครื่องบินหรือทางเรือเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่สินค้าทางการเกษตร พลาสติก ชิ้นส่วนยานยนต์ จะส่งออกผ่านด่านศุลกากรไปยังประเทศกัมพูชา แต่สินค้าที่จะผ่านไปยังประเทศเวียดนามมีน้อย - จุดเด่นของ อ.อรัญประเทศ เป็นแหล่งธุรกิจสินค้ามือสองระดับโลก เนื่องจากมีตลาดกว้างขวาง เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา แอฟริกา ยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลี เป็นต้น แต่ไม่ได้ใช้เส้นทางโลจิสติกส์ผ่านประเทศกัมพูชา โดยจะนำเข้าสินค้ามือสองผ่านภาคตะวันออกมายังจังหวัดสระแก้วและกลับไปภาคตะวันออกเพื่อส่งออกแทน - จากข้อจำกัดของประเภทอุตสาหกรรม จึงยังไม่สามารถรับนักลงทุนเข้ามาลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมได้ ควรมีกระบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชนในกรณีที่จะปรับเปลี่ยนประเภทอุตสาหกรรมให้คลายความเข้มงวดลง เพื่อให้เกิดการลงทุนขึ้น เช่น สอบถามประชาชนในพื้นที่สามารถยอมรับประเภทอุตสาหกรรมใดบ้าง
ข้อคิดเห็นต่อภาพรวมของทางเลือกเบื้องต้นระดับต่าง ๆ	- จากนี้เป็นการอภิปรายในภาพรวมต่อความครอบคลุม ข้อกังวล และข้อเสนอของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้นในภาพรวมบทฐานข้อมูลในปัจจุบันและความเป็นไปได้ในการพัฒนาในอนาคต มากกว่าเป็นการอภิปรายที่ลงรายละเอียดเฉพาะต่อทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้นที่ ๒, ๓ และ ๔ - ทางเลือกมองไกลเกินไป ทั้งที่ในปัจจุบันยังคงมีปัญหาอยู่ ดังนั้น ทางเลือกที่เสนอในวันนี้อาจไม่เป็นจริง มีข้อจำกัดและไม่มีแรงจูงใจในการลงทุน ทำให้อุตสาหกรรมที่จะใช้วัตถุดิบในพื้นที่เข้ามาลงทุนไม่ได้ ปัจจุบันนิคมอุตสาหกรรมจึงเด่นแต่เรื่องสินค้ามือสอง ซึ่งไม่ตอบโจทย์ประเด็นยุทธศาสตร์ - SEZ สระแก้ว ไม่สามารถกำหนดประเด็นการพัฒนาด้วยตัวเองได้ แต่เป็นการระบุมาจากหน่วยงานส่วนกลาง เพื่อขอความร่วมมือกับพื้นที่ใกล้เคียง และความสอดคล้องในเชิงนโยบาย โดยนโยบายจะต้องเข้มแข็ง และวางเป้าหมายในระยะยาว - ทางเลือกมุ่งเน้น SEZ สระแก้ว มากเกินไป ควรมองถึงภาพรวมของจังหวัดสระแก้ว และพื้นที่เกี่ยวข้องทั้งหมด - ทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้นควรเป็นไปตามทิศทางการพัฒนาในอนาคตจริง ๆ โดยอาจยึดโยงแค่บางประเด็นก่อน แต่หากจำเป็นต้องระบุทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้นที่เสนอมาอาจไม่สามารถดำเนินการได้ถึงทางเลือกพัฒนาเบื้องต้นที่ ๔ (มีความเป็นไปได้ประมาณทางเลือกเบื้องต้นที่ ๒ - ๓) - ควรพิจารณาทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้นที่หลากหลายกว่านี้ พร้อมการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดสระแก้ว โดยมองว่าปัจจุบันพื้นที่ในจังหวัดสระแก้วถูกใช้ในด้านการเกษตรอย่าง

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อความเหมาะสมชัดเจนของทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น	
	โดดเด่น แต่จะพัฒนาเป็นการเกษตรในรูปแบบใดหรือขั้นใด ต้องทำการวิเคราะห์ศักยภาพในขณะที่โครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ และการพัฒนาด้านอื่น ๆ - พิจารณาว่าสินค้าข้ามแดนที่ด่านศุลกากรของจังหวัดสระแก้ว นอกเหนือไปจากตลาดโรงเกลือ จะพัฒนาอย่างไร - ปัจจัยต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปพอสมควรจากอดีต ดังนั้น ต้องมีการมาวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ใหม่ - นิคมอุตสาหกรรมสระแก้วถูกสร้างขึ้นมาแล้ว ดังนั้นจะต้องบริหารจัดการนิคมอุตสาหกรรมต่อด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม โดยนำโอกาสมาพัฒนาเพื่อเดินหน้าต่อ พร้อมตระหนักถึงปัญหา แต่ไม่ควรนำทุกปัญหามาปรับปรุง โดยเน้นให้เกิดความต่อเนื่อง เพื่อการเดินหน้าต่อไปของการพัฒนา

๒) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของการประชุมกลุ่มย่อยที่ ๔

(๑) ควรมีการกำหนดแผนพัฒนาระยะยาวในอนาคต (๕ - ๑๐ ปี) และให้ความเชื่อมั่นกับคนในพื้นที่ว่าการดำเนินการจะต้องเป็นไปตามแผนที่กำหนดและไม่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสสังคมทั้งหมด เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน

(๒) ควรมีหน่วยงานเข้ามาสนับสนุนอย่างหลากหลายบูรณาการร่วมกันเพื่อให้เห็นภาพเป้าหมายในอนาคตเดียวกัน (หน่วยงานภาครัฐอย่างเดียวอาจไม่ตอบโจทย์การพัฒนา)

(๓) ทางเลือกที่นำเสนอยังไม่เห็นการส่งเสริมและพัฒนากลไกความร่วมมือในการกำหนดทิศทางการพัฒนาในระดับพื้นที่

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้งที่ ๑ เรื่อง การพัฒนาทางเลือก
ภายใต้โครงการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
ในรูปแบบออนไลน์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้งที่ ๑ เรื่อง การพัฒนาทางเลือก
ภายใต้โครงการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
ในรูปแบบออนไลน์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้งที่ ๑ เรื่อง การพัฒนาทางเลือก
ภายใต้โครงการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
ในรูปแบบออนไลน์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) (ต่อ)

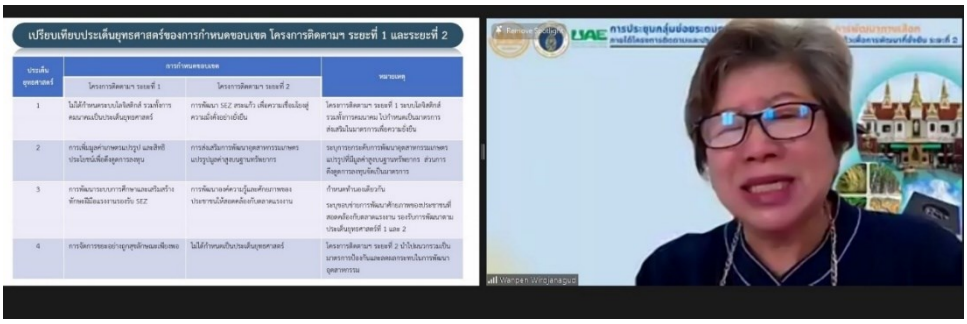

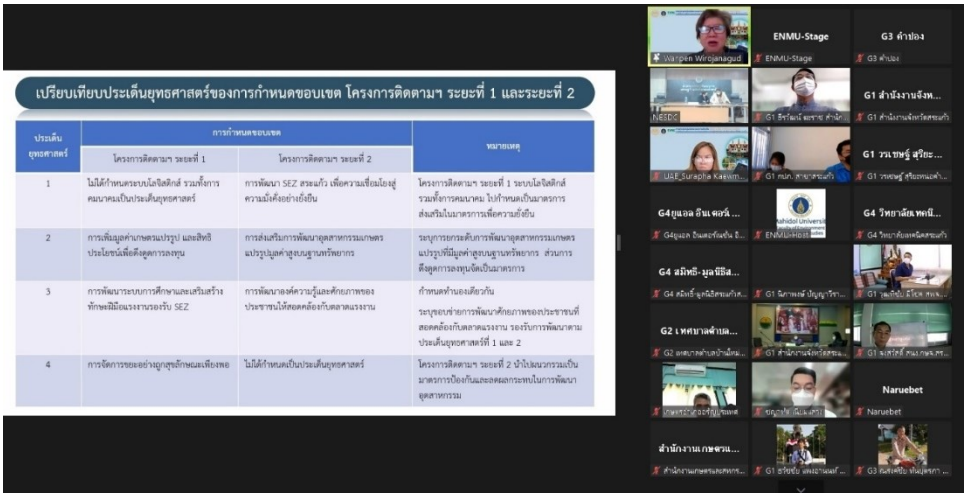

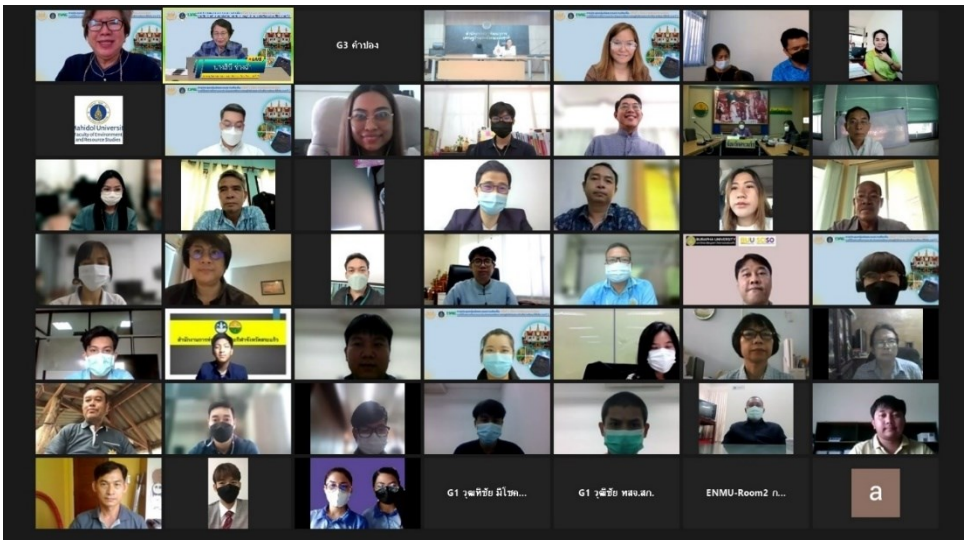

ภาคผนวก ค-๒

รายงานการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้งที่ ๒ การพัฒนาและประเมินทางเลือก

ภาคผนวก ค-๒

รายงานการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๒
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ที่ปรึกษาโครงการฯ

๑.	รศ. ดร.สุระ พัฒนเกียรติ	หัวหน้าโครงการ
๒.	นางสินี ช่วงฉ่ำ	ผู้เชียวชาญด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาเชิงพื้นที่
๓.	รศ. ดร.วันเพ็ญ วิโรจนกูฏ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์
๔.	ดร.วิเทศ ศรีเนตร	ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์
๕.	ดร.อรันย์ ศรีรัตนา ทาบูกานอน	ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์
๖.	ดร.ภัทรา เสมอวงษ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านมนุษย์และสังคม
๗.	ผศ. ดร.กฤตณะ พฤกษากร	นักวิจัย
๘.	ดร.ธัญภัทร ศาสตระบุรุษ	บุคลากรสนับสนุน
๙.	นายศิรสิทธิ์ วงศ์วาสนา	บุคลากรสนับสนุน
๑๐.	นายกิจภาณุวัฒร์ ธนธาราคีรี	บุคลากรสนับสนุน
๑๑.	นางสาวกมลวรรณ ศรีราช	บุคลากรสนับสนุน
๑๒.	นางสาวศิรินภา มิ่งส่วน	บุคลากรสนับสนุน
๑๓.	นายจตุรนต์ คูพัฒนานนท์	บุคลากรสนับสนุน
๑๔.	นายปฐมพต ฉินสวัสดิ์พันธุ์	บุคลากรสนับสนุน
๑๕.	นางสาวศิริลักษณ์ รัตน์บัวชุม	บุคลากรสนับสนุน

๑๖.	นางสาวธานี แสงอ่อน	บุคลากรสนับสนุน
๑๗.	นางสาวปัฐมาภรณ์ ใสทา	บุคลากรสนับสนุน
๑๘.	นางสาวญาณินทร์ คงเดชา	บุคลากรสนับสนุน
๑๙.	นายภรัญยู รัตนบุรี	บุคลากรสนับสนุน

๒. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑.	ดร.วิชญายุทธ บุญชิต	ประธานกรรมการ
๒.	นางสาวนุชจรี วงษ์สันต์	รองประธานกรรมการ
๓.	ผศ. ดร.เรวดี โรจนกนันท์	กรรมการ
๔.	นางสาวสุภัทรา เชิดชูไชย	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕.	นายชาญชัย รุกขวัฒนกุล	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖.	นายนฤเบศ สิงห์คะนัน	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗.	นางสาวจารุภา พรหมมงคล	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘.	นายนภดล เลิศวิลัย	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙.	นางสาวณัฐริกา กงจันทร์	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๐.	นางสาววิสาขา โภชจะโป๊ะ	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๑.	นางสาวอารียา อุตขาว	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. รายชื่อผู้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการอบรม

๑.	นายธีระชัย ลิ้มประสิทธิ์ศักดิ์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว

๔. รายชื่อผู้เข้าร่วมเสวนา

๑.	นายภูมิวัชร์ อุดมทรัพย์	สำนักงานจังหวัดสระแก้ว
๒.	นายพรพิชิต กลิ่นมาลี	แขวงทางหลวงสระแก้ว (วัฒนานคร)

๓.	นายวรเชษฐ์ สุริยะหน่อคำชัย	สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสระแก้ว
๔.	ผศ. ดร.วิชุดา จันทร์ข้างแรม	หอการค้าจังหวัดสระแก้ว

๕. รายชื่อผู้เข้าร่วมการอบรมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็นครั้งที่ ๒

กลุ่มที่ ๑ ผู้แทนหน่วยงานภาคประชาชน

๑.	นายสำรวย แก้วประสิทธิ์	กำนันตำบลป่าไร่
๒.	นางสาวจุฬารัตน์ บุญยู้	สารวัตรกำนันตำบลป่าไร่
๓.	นางสาวอรัญญา ผลาหาญ	กำนันตำบลผักขะ
๔.	นางยุพิน ผสมสุข	สารวัตรกำนันตำบลผักขะ
๕.	นายสมพร ก่อเกิด	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๒ ตำบลป่าไร่
๖.	นางสาวชวัลรดา คำน้อย	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อและเพาะเห็ด สปก. ๑๔๐๔
๗.	นางคำปอง อินทร์ถึก	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดกระด้างและเห็ดขอนขาว ต.ป่าไร่
๘.	นางอารีย์ เชิงรัมย์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดกระด้างและเห็ดขอนขาว ต.ป่าไร่
๙.	นายสมบูรณ์ ดวงแสนโย	วิสาหกิจชุมชนผลิตและพัฒนามันสำปะหลังตำบลหนองหว้า และเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับจังหวัดสระแก้ว
๑๐.	นายเอกราช ตัณฑิกุล	สมาคมเกษตรกรชายแดนบูรพา
๑๑.	นายสุรชัย วงศ์จอม	สมาคมเกษตรกรชายแดนบูรพา
๑๒.	นายรุ่งเพชร พิมพ์อ่อน	สมาพันธ์เกษตรกรรมยั่งยืนสระแก้ว
๑๓.	นางอัญชนา นุชธิสาร	สมาพันธ์เกษตรกรรมยั่งยืนสระแก้ว
๑๔.	นายธวัชชัย ลิ่มเฮง	สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสระแก้ว
๑๕.	นางสาววิลาวรรณ มาลี	สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสระแก้ว
๑๖.	นายวัลลภ วรนาม	ประชาชน
๑๗.	นางกรุณาพร บำรุงนา	ประชาชน
๑๘.	นางสมควร วงศ์ศิลป์	ประชาชน
๑๙.	นางคณิศร ศรีบุรินทร์	ประชาชน

๒๐.	นางแขไข สุทธิพร	ประชาชน
๒๑.	นางนารี สว่างสุข	ประชาชน
๒๒.	นางสาวนวลเพ็ญ เฉียบกระโทก	ประชาชน
๒๓.	นางสาวทองใบ สันพายุ	ประชาชน
๒๔.	นางประภาศ แสงเกตุ	ประชาชน
๒๕.	นางเนตรนภา วงษ์มณี	ประชาชน
๒๖.	นางกันยา คำตุ่น	ประชาชน
๒๗.	นางสาคร คล่องแคล่ว	ประชาชน

กลุ่มที่ ๒ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

๑.	นายฉัตรเกษม ดาศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์สระแก้ว
๒.	นายชัยสิทธิ์ คุณริยา	วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
๓.	นายณัฐวุฒิ วิงวอน	ศูนย์ป่าไม้สระแก้ว
๔.	นางสาวเปรมฤทัย ศรีภุมมา	สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว
๕.	นางสาวศศิธร ศรีกัลป์	สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว
๖.	นายพงศ์จิตต์ รวีกิจสัมฤทธิ์	สำนักงานจังหวัดสระแก้ว
๗.	นางสาวกัญญา รงค์จันทมานนท์	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระแก้ว
๘.	นางสาวสราลี กิจเจริญศักดิ์กุล	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระแก้ว
๙.	นางสาวนิภาพงษ์ ปัญญาวีราภรณ์	สำนักงานที่ดินจังหวัดสระแก้ว
๑๐.	นางน้ำฝน อิ่มจันทร์	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว
๑๑.	นางนุชนารถ หนุนอริยทรัพย์	สำนักงานประมงจังหวัดสระแก้ว
๑๒.	นายชิดชัย อาสาวดีรส	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้ว
๑๓.	นายณัฏฐวัฒน์ เรืองรัมย์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้ว
๑๔.	นายจงสวัสดิ์ มณีจอม	สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว
๑๕.	นางสาวรัตนา ถาวร	สำนักงานเกษตรอำเภอวัฒนานคร
๑๖.	นายสังข์ ทองแท่งใหญ่	สำนักงานเกษตรอำเภออรัญประเทศ
๑๗.	นายภาคภูมิ นิยมวิทยพันธุ์	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระแก้ว

๑๘.	นายสุบิน ดวงสัมฤทธิ์	สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านด่าน
๑๙.	นางสาว มณีนุช ขุมคำ	สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านด่าน
๒๐.	นางสาวกุลวิดา เพียกุลเพ็ง	สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านด่าน
๒๑.	ดร.รัตน์นริศ หิรัญธนไชยา	สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านใหม่หนองไทร
๒๒.	นางสุดาพร แก้วประสิทธิ์	สำนักงานเทศบาลตำบลป่าไร่
๒๓.	นายอลงกรณ์ คำสุขดี	สำนักงานเทศบาลตำบลป่าไร่
๒๔.	นางธิดา เกื่องกระโทก	สำนักงานเทศบาลตำบลป่าไร่
๒๕.	จ่าเอกต่อศักดิ์ ฐิติจรูณศักดิ์	สำนักงานเทศบาลตำบลป่าไร่
๒๖.	นางสาวพัชราพร สีหาสาร	สำนักงานเทศบาลตำบลป่าไร่
๒๗.	นายอนุสรณ์ อุ่นสำราญ	สำนักงานเทศบาลเมืองอรัญประเทศ
๒๘.	นายสุเมธ คันธใส	สำนักงานเทศบาลเมืองอรัญประเทศ
๒๙.	นายพงศกร กัลยานุกูล	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสระแก้ว
๓๐.	นางทิพวรรณ เที่ยงวงศ์	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสระแก้ว
๓๑.	นางสาวพัชรินทร์ สุวรรณ์	อุทยานแห่งชาติปางสีดา
๓๒.	นางสาวสุรีรัตน์ สุขลาภ	อุทยานแห่งชาติปางสีดา
๓๓.	นายชัยพฤกษ์ เจริญจิตต์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
๓๔.	นางพัฒนา รัตนธรรม	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม
๓๕.	นายอนันตชัย กสิกวัตร์	แขวงทางหลวงชนบทสระแก้ว
๓๖.	นายจิรวัฒน์ เกษร	แขวงทางหลวงสระแก้ว (วัฒนานคร)
๓๗.	นายบุญฤทธิ์ วงษ์อุดม	โครงการชลประทานสระแก้ว

กลุ่มที่ ๓ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านสังคมและเศรษฐกิจ

๑.	นางสาวรัชนา นำนาผล	การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๒.	นายประชากร บุญโยประการ	การประปาส่วนภูมิภาคสาขาวัฒนานคร
๓.	นายพิสิทธิ์ คล้ายยวงทอง	การประปาส่วนภูมิภาค สาขาสระแก้ว
๔.	นายบรม ศิลปชัย	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสระแก้ว
๕.	นางสาวสิริยา สกุลครู	ด่านศุลกากรอรัญประเทศ
๖.	พ.ต.ท.จิรเดช พุฒินาทพัฒน์	ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสระแก้ว

๗.	นายชาญชัย คุณาพรพิทักษ์	บริษัท น้ำตาลและอ้อยตะวันออก จำกัด (มหาชน)
๘.	นางพัชรี อินทรสม	บริษัท ยูแอล อินเตอร์เนชั่นแนล อิมพอร์ต เอ็กซ์พอร์ต จำกัด
๙.	นางสาวพรพรรณ สุขสมจิตต์	บริษัท ศูนย์การค้าอินโดจีน (อรัญประเทศ) จำกัด
๑๐.	นางสาวทิพย์สุดา รูปอ้วน	บริษัท อีบีพีเอทานอล จำกัด
๑๑.	นางสาวกนกพรรณ ศักดิ์สุริยา	บริษัท เอี่ยมบูรพา จำกัด
๑๒.	นายประมวล ทองบุญเรือง	บริษัท เอี่ยมบูรพา จำกัด
๑๓.	นางสาวอาภาพรณ์ บุญอินทร์	บริษัท เอี่ยมบูรพา จำกัด
๑๔.	นายสมชิด บัวผัน	ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนสระแก้ว
๑๕.	นางสาวชื่นจิต ปัญจนุวัฒน์	ศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดสระแก้ว
๑๖.	ว่าที่ร้อยตรีวีระชล วิบูลย์พิมพา	ศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดสระแก้ว
๑๗.	นางสาวธิกมาส สุขุมคัมภีรภาพ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว
๑๘.	นางสาวนุชกร สายแสง	สำนักงานขนส่งจังหวัดสระแก้ว
๑๙.	นายประทีป ชั่งชัย	สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมสระแก้ว
๒๐.	นางสาวจันทร์หอม สีแดง	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว
๒๑.	นายพูนศักดิ์ รอดไธสง	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานสระแก้ว
๒๒.	นายณรกฤต ประมวล	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระแก้ว
๒๓.	นางสาวสุชีรา ปักษาพันธ์	สำนักงานพลังงานจังหวัดสระแก้ว
๒๔.	นางสาวกัญญาภัค สุริโย	สำนักงานพลังงานจังหวัดสระแก้ว
๒๕.	นางสาวนิภาพร ชูสระน้อย	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระแก้ว
๒๖.	นางสาวธนพร สังขรัตน์	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสระแก้ว
๒๗.	ว่าที่ร้อยตรีวิสุทธาธิปบดี สิรินพรัตน์ธารา	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสระแก้ว
๒๘.	นายธีรวัฒน์ ฆะราช	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว
๒๙.	นางแสงอรุณ บุญศรี	สำนักงานสถิติจังหวัดสระแก้ว

๓๐.	นางสาวปราณี มานะบัง	สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสระแก้ว
๓๑.	นายธีรพงษ์ ทรัพย์ธานินทร์	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระแก้ว
๓๒.	นายธัญพิสิษฐ์ รองทอง	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระแก้ว
๓๓.	นางสาวพนิตนาฏ ไพโรจน์	สำนักงานแรงงานจังหวัดสระแก้ว
๓๔.	นางสาวกิ่งกาญจน์ เกียรติดำรงวงศ์	หอการค้าจังหวัดสระแก้ว
๓๕.	นางณัฐปภัสร์ จันทร์หอม	หอการค้าจังหวัดสระแก้ว
๓๖.	นายพิชัย ประสิทธิชูวงษ์	หอการค้าจังหวัดสระแก้ว
๓๗.	นายไพเราะ	หอการค้าจังหวัดสระแก้ว

ดร.วิชญายุทธ บุญชิต: กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกิจกรรมที่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีความคาดหวังที่สำคัญ ๒ อย่าง คือ ๑. คาดหวังว่าจะนำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ หรือ SEA เป็นเครื่องมือหนึ่งที่เข้ามาช่วยวางแผนพัฒนาของจังหวัดสระแก้วให้มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เนื่องจาก SEA เป็นเครื่องมือที่มีจุดเด่นที่สนับสนุนกระบวนการตัดสินใจในการวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล นอกจากนี้ SEA ยังให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทำให้แผนพัฒนาที่มีการจัดทำด้วยกระบวนการ SEA จะมี ประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และมีความชัดเจน เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ตลอดจนมีความยืดหยุ่นที่สามารถตอบสนองต่อสภาวะแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ และจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ๒. คาดหวังว่า การจัดทำ SEA ในครั้งนี้จะเป็นตัวอย่างของการจัดทำ SEA เชิงพื้นที่ ตามแนวทางการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ซึ่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พ.ศ. .... กำหนดให้เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจะต้องมีการจัดทำแผนด้วยกระบวนการ SEA รวมทั้งการจัดทำ SEA ในครั้งนี้ จะนำไปสู่การถอดบทเรียนเพื่อนำไปสู่การจัดทำคู่มือ SEA เชิงประยุกต์ สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอีกด้วย

สภาพัฒน์ฯ จะรวบรวมความคิดเห็นของทุกท่านไปจัดทำรายงาน SEA เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว และจัดทำข้อเสนอแนะต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ในส่วนของการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว ที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป ผลการศึกษาของโครงการ SEA นำร่องในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วนี้ จะเป็นตัวอย่างที่ดีของการจัดทำ SEA ของแผนพัฒนาในเชิงพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศ ต่อไปด้วย

นายธีระชัย ลิ้มประสิทธิศักดิ์: กล่าวต้อนรับและอธิบายนโยบาย การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของรัฐบาล เพื่อสนับสนุนการนำประเทศเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชน และแก้ปัญหาความมั่นคงบริเวณพื้นที่ชายแดน ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว รัฐบาลได้กำหนดขอบเขตพื้นที่เขตพัฒนา

เศรษฐกิจพิเศษ และให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการลงทุน ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service: OSS) ในด้านการลงทุนและแรงงาน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและด่านศุลกากร รวมถึง สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์รวบรวมรับซื้อสินค้าทางการเกษตรอีกด้วย

บทบาทของจังหวัดสระแก้วต่อเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว คือ แผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ในประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศและการบริหารจัดการ เพื่อให้จังหวัดสระแก้วเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ เชื่อมโยงภาคอีสานและภาคตะวันออก และเชื่อมโยงไทย กัมพูชา และเวียดนาม โดยมีแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผังเมือง การค้า การลงทุน แรงงาน สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อมในเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ และการเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ การอยู่อาศัย การพัฒนาคุณภาพชีวิต ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว

ในส่วนของการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ดำเนินการอยู่นั้น ผมในฐานะตัวแทนสำนักงานจังหวัดสระแก้วและคนในพื้นที่มีข้อคิดเห็นว่าเป็นการดีที่จะร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการบูรณาการและผนวกการจัดทำ SEA เข้ากับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เพื่อเป็นแนวทางให้กับพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจอื่น ๆ ต่อไป

รศ. ดร.สุระ พัฒนเกียรติ: กล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์ในการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ โครงการการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อพัฒนาทางเลือกการพัฒนาของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว ๒) เพื่อประเมินทางเลือกการพัฒนา และการจัดลำดับทางเลือกการพัฒนาของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว ๓) เพื่อกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน และจัดทำรายงาน SEA เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วและผนวกผล SEA กับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว และกล่าวขอบคุณดร.วิชญายุทธ บุญชิต รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นายธีระชัย ลิ้มประสิทธิศักดิ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้วและผู้เข้าร่วมการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็นทุกท่านที่ให้เกียรติเข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้

ดร.วิเทศ ศรีเนตร: นำเสนอ เรื่อง กระบวนการดำเนินงาน SEA ของโครงการติดตามฯ ประกอบด้วยการให้ข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับนิยามความหมายของ SEA รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงระดับของแผนหรือแผนงาน ตลอดจนประเภทของแผน/แผนงาน ที่ (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ.....เรื่อง SEA ได้ระบุให้ต้องทำการศึกษา SEA ซึ่งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (สระแก้ว) เป็นหนึ่งในประเภทแผนงานเชิงพื้นที่มีการกำหนดให้ใช้กระบวนการ SEA สนับสนุนการจัดทำแผน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ที่ปรึกษาฯยังได้ชี้แจงถึงความแตกต่างระหว่าง SEA กับ EIA ที่ไม่สามารถใช้แทนกันได้ รวมทั้งประโยชน์ที่การจัดทำแผนพัฒนาจะได้รับจากกระบวนการ SEA ซึ่งมีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อรับฟังความคิดเห็นอย่างรอบด้านตลอดกระบวนการจัดทำ SEA นอกจากนี้ได้สรุปเรื่องการผนวกผลการจัดทำ SEA กับแผนพัฒนา จำแนกเป็น ๔ รูปแบบ กล่าวคือ ๑) SEA ที่เชื่อมโยงกับกระบวนการจัดทำแผนแบบแยกส่วน(One Opportunity Model) ๒) SEA ที่เชื่อมโยงกับกระบวนการจัดทำแผนแบบคู่ขนาน(Parallel Model) ๓) SEA ที่เชื่อมโยงกับกระบวนการจัดทำแผนแบบบูรณาการ (Integrated Model) และ ๔) SEA ที่เชื่อมโยงกับกระบวนการจัดทำแผนแบบยึดกระบวนการตัดสินใจเป็น

ศูนย์กลาง (Decision Centered Model)

ที่ปรึกษาโครงการฯ ได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และขอบเขตการจัดทำโครงการติดตามฯ ลักษณะนำร่องฯ ที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงกรอบการดำเนินงานและกระบวนการดำเนินงาน SEA ของโครงการติดตามฯ ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ที่สิ้นสุดในขั้นตอนการจัดทำรายงานการกำหนดขอบเขต และการดำเนินงานต่อเนื่องสู่โครงการติดตามฯระยะที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพื่อดำเนินการในขั้นตอนที่เหลือของกระบวนการ SEA ได้แก่ การพัฒนาทางเลือกและการประเมินทางเลือกการพัฒนา การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน การจัดทำรายงาน SEA ของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว และการผนวกผลการจัดทำ SEA กับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ทั้งนี้โครงการติดตามฯ ระยะที่ ๒ ได้กำหนดให้จัดการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสีย รวมจำนวน ๓ ครั้ง โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งโครงการฯได้จัดการประชุมกลุ่มย่อยฯครั้งที่ ๑ เรียบร้อยแล้ว การประชุมกลุ่มย่อยฯที่กำลังจัดขึ้น ๒ วันต่อเนื่องกันนี้ สำหรับวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ คือ การประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็นครั้งที่ ๒ หัวข้อ การพัฒนาและประเมินทางเลือก ส่วนการประชุมกลุ่มย่อยฯวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ คือ การประชุมกลุ่มย่อยฯครั้งที่ ๓ หัวข้อ การประเมินทางเลือก(ต่อ) การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน และการผนวกผลการจัดทำ SEA กับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ท้ายสุด ที่ปรึกษาฯได้สรุปวัตถุประสงค์ ขอบเขตเนื้อหาการประชุมฯ และผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดประชุมกลุ่มย่อยฯครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓

๑. การเสวนาเรื่อง การขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

นางสินี ช่วงฉ่ำ: ชี้แจงความเป็นมาและการทบทวนกระบวนการ SEA เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับฟังข้อมูลและข้อคิดเห็นจากวิทยากรที่เป็นผู้แทนจาก ๕ หน่วยงาน - องค์กร ทั้งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน การขับเคลื่อนการพัฒนา ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนที่จะได้รับประโยชน์หรือผลกระทบจากแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ได้แก่ นายภูมิวัชร์ อุดมทรัพย์ หัวหน้าสำนักงานจังหวัดสระแก้ว นายพรพิชิต กลิ่นมาลี ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงสระแก้ว (วัฒนานคร) นายวรเชษฐ์ สุริยะหน่อคำชัย หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสระแก้ว และ ผศ. ดร.วิชุดา จันทร์ข้างแรม รองประธานและเลขาธิการหอการค้าจังหวัดสระแก้ว และเลขาธิการหอการค้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ โดยจัดเสวนาออกเป็น ๓ ช่วง คือ การนำเสนอข้อมูลและข้อคิดเห็นโดยวิทยากรท่านละ ๘ นาที หลังจากนั้นจึงเป็นการร่วมแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถามโดยผู้เข้าร่วมการประชุมอีก ๑๕ นาที สุดท้ายจึงเป็นการตอบคำถามหรือการเติมเต็มข้อมูลโดยวิทยากรอีกท่านละประมาณ ๕ นาที

๑.๑ สรุปประเด็นสำคัญจากการเสวนาเกี่ยวกับศักยภาพ ข้อจำกัด ในการผลักดัน SEZ สู่เป้าหมาย

๑) นายภูมิวัชร์ อุดมทรัพย์: กล่าวว่า SEZ สระแก้ว คือ ความหวังของคนสระแก้ว แต่การลุงทุนที่ผ่านมายังมีน้อย แม้ว่าการก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมได้แล้วเสร็จมาระยะหนึ่ง โดยมีการตั้งข้อสังเกตเรื่องข้อจำกัดต่อการลงทุน ได้แก่ ที่ตั้งของ SEZ ห่างไกลจากแหล่งผลิต มีข้อจำกัดด้านผังเมือง พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขต ส.ป.ก. และเขตป่าสงวน ทำให้ไม่มีเอกสารสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน ความไม่เชื่อมโยงกันของขอบเขตพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ทำให้พื้นที่ SEZ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ได้จำกัดและไม่ครอบคลุมบริเวณที่เป็นเส้นทางคมนาคมขนส่งสำคัญรวมทั้งพื้นที่ธุรกิจต่อเนื่องอย่างเชื่อมต่อ นโยบายการส่งเสริมการลงทุนที่เป็นนโยบายจาก

ส่วนกลางบางประเด็นไม่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่และนักลงทุน กฎหมายบางเรื่องเป็นข้อจำกัด เช่น กฎหมายห้ามสร้างโกดังสินค้าในพื้นที่ การห้ามสร้างอาคารสูงในพื้นที่ชายแดน รวมทั้งผลการทำ EIA ที่ได้กำหนดให้เป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักลงทุนบางราย โดยได้มีความพยายามในการปรับผลการศึกษา EIA หลายครั้ง แต่ประสบปัญหาการต่อต้าน คัดค้านจากภาคประชาชน ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด ๑๙ ส่งผลให้มูลค่าการลงทุนใน SEZ สระแก้วยังไม่สูง เป็นต้น

ศักยภาพที่น่าสนใจ คือ จังหวัดสระแก้วได้ดุลการค้า โดยมีมูลค่าการค้าผ่านแดนที่มีมูลค่าสูง แต่สินค้าเหล่านั้นส่วนใหญ่เป็นสินค้าจากพื้นที่อื่นส่งออกผ่านแดนจังหวัดสระแก้ว ในส่วนภาคการเกษตร จังหวัดสระแก้วมีพืชเศรษฐกิจสำคัญ คือ อ้อย และมันปะหลัง รวมถึงมีการพัฒนาสมุนไพร แต่ยังมีปัญหาผลผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงงาน ปัญหาอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ การใช้สารเคมี มลพิษจากการเผา และปัญหาขาดแรงงานเนื่องจากการปิดด่านพรมแดนช่วงการแพร่ระบาดของโควิด ทำให้ไม่มีแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในภาคการเกษตร จึงนำไปสู่การปรับปรุงรูปแบบเป็นการเกษตรแปลงใหญ่ที่เน้นการใช้เครื่องจักรแทนแรงงาน และการทำเกษตรปลอดภัย

นอกจากนี้ ในด้านโลจิสติกส์ จังหวัดสระแก้วเป็นประตูเชื่อมโยงกับภูมิภาคอินโดจีน คือ ประเทศกัมพูชา ประเทศเวียดนาม ปัจจุบันมีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งมีความสะดวกมากขึ้น รวมถึงมีจุดผ่านแดนคลองลึกแต่ประสบปัญหาความแออัด ซึ่งขณะนี้มีการก่อสร้างจุดผ่านแดนบ้านหนองเอี่ยนที่มีความพร้อมทางถนนแล้ว คงเหลือแต่การก่อสร้างอาคารและติดตั้งระบบศุลกากรและตรวจคนเข้าเมือง คาดการณ์ว่า จะเปิดใช้งานในปี ๒๕๖๖ นี้ซึ่งจะทำให้ระบบโลจิสติกส์ดีขึ้นอีก

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา เรื่องความต้องการจากพื้นที่ให้ทบทวนขยายพื้นที่ SEZ สระแก้วเพิ่มอีก ๓ ตำบลที่เป็นพื้นที่ต่อเนื่องกับพื้นที่เดิม รวมเป็น ๗ ตำบล และเสนอปรับเรื่องผังเมือง การกำหนดขอบเขตลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เป็นข้อจำกัด และการพิจารณาปัญหามลพิษควรมองผลกระทบต่อจังหวัดสระแก้วในภาพรวม ไม่ใช่แค่บริเวณนิคมอุตสาหกรรม

การผนวกผล SEA กับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว จังหวัดสระแก้วไม่มีแผนพัฒนา SEZ สระแก้วโดยเฉพาะ แต่แผนพัฒนาจังหวัดสระแก้วได้ให้ความสำคัญต่อ SEZ สระแก้ว โดยถือเป็นประเด็นนำในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดสระแก้ว ส่วนการผนวกผลการศึกษา SEA เข้ากับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ปัจจุบันแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้วประจำปี ๒๕๖๖ กำลังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาโดยสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ จะมีการทบทวนและทำแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ประจำปี ๒๕๖๗ ดังนั้นจึงเสนอว่าผลการศึกษา SEA นี้ น่าจะสอดคล้องและนำไปผนวกกับกับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ประจำปี ๒๕๖๗ ได้

๒) นายพรพิชิต กลิ่นมาลี: ได้นำเสนอข้อมูลความก้าวหน้าการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งและแผนการพัฒนาระยะต่อไปของแขวงทางหลวงจังหวัดสระแก้ว โดยเฉพาะในส่วนที่สนับสนุนการพัฒนา SEZ สระแก้ว เช่น ถนนสาย ๓๐๗๖ และ ๓๖๔๖ รวมถึงการขยายช่องจราจรต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งกรมทางหลวงมีความต้องการที่จะพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนให้มีความเจริญ ปัจจุบัน ระบบคมนาคมขนส่งทางถนนค่อนข้างสมบูรณ์ แต่ยังขาดการเชื่อมต่อที่จุดเชื่อมต่อบางแห่ง รวมถึงความพร้อมในการประสานงานการขนส่งข้ามแดน

การผนวกผล SEA กับแผนพัฒนาของส่วนงานที่เกี่ยวข้อง เสนอว่าต้องมีการประสานเพื่อผนวกผลการศึกษา SEZ กับแผนของหน่วยงานอื่น ๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา SEZ ด้วย โดยเฉพาะด่านตรวจคนเข้าเมือง และด่านศุลกากรในการจัดการบริเวณด่านพรมแดน

๓) นายวรเชษฐ์ สุริยะหน่อคำชัย: กล่าวว่า ภาคเกษตรกรรมเป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดสระแก้ว โดยมีจำนวนผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรมากกว่า ๗๐,๐๐๐ คน นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาลักษณะการใช้พื้นที่เขต SEZ สระแก้ว ประมาณร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่รวมเป็นพื้นที่ภาคเกษตร ภาคการเกษตรจึงเป็นฐานเศรษฐกิจของประชาชนใน SEZ ที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา SEZ ด้วย ดังนั้น การพัฒนา SEZ จึงควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงประเด็นที่อยู่ในความสนใจของคนในพื้นที่ด้วย เช่น ควรมีการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่และกำหนดประเภทของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปว่าจะเน้นอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอะไร ชนิดผลิตภัณฑ์อะไร มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่อย่างไร และมีการกำหนดเส้นทางการพัฒนาตลอดห่วงโซ่อุปทานไปถึงการส่งเสริมให้มีการต่อยอดการผลิตบนฐานทรัพยากรภาคการเกษตร ที่หมายถึงตัวเกษตรกรที่ทำการผลิตและผู้ประกอบการแปรรูปเบื้องต้นอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ การปรับปรุงพันธุ์และการแปรรูปมันสำปะหลัง อ้อย รวมทั้งปศุสัตว์และอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปเนื้อสัตว์ และสมุนไพร ความร่วมมือกับสถาบันวิชาการในการปรับปรุงการจัดการกระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ การวิจัยเรื่องสารอาหารในอุตสาหกรรมอาหารทั้งของคนและสัตว์ การส่งเสริมพืชใหม่ๆที่สอดคล้องกับโอกาสใหม่ๆในการแปรรูป เช่น ไผ่ที่สามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์ได้หลายอย่างสอดคล้องกับแนวทาง BCG และข้าวเจ้าหอมเทพ ๑๐-๕ (MSY-๔) ที่มี อมิโลสสูง มีสารหอม 2AP ไม่ไวต่อช่วงแสง ผลผลิตต่อไร่สูง สามารถแปรรูปเป็นเส้นขนมจีนหลังเก็บเกี่ยว ๔ เดือน เป็นต้น รวมถึงควรพิจารณาเรื่องการมีส่วนร่วมของภาคเกษตรในการขับเคลื่อน SEZ ให้ชัดเจน

๔) ผศ. ดร.วิชุดา จันทร์ข้างแรม: กล่าวว่า SEZ สระแก้วมีการใช้งบประมาณการลงทุนด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสูง ขณะนี้มีระบบคมนาคมขนส่งทางถนนค่อนข้างครบถ้วน แต่ยังใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ ที่สำคัญคือระบบคมนาคมทางรางยังไม่สะดวกต่อการเดินทางของนักลงทุน จึงควรมีการปรับปรุงการคมนาคมขนส่งทางราง เพื่อเป็นอีกปัจจัยชักจูงนักลงทุนทั้งรายใหญ่และรายย่อย ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลาและความสะดวกในการเดินทางและส่งผลดีต่อการขนส่ง ทั้งนี้ หอการค้าจังหวัดสระแก้วได้เคยเสนอโครงการรถไฟด่วนพิเศษ Sprinter เพิ่มจากขบวนปกติที่บริการอยู่แล้ว ต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ (ครม. สัญจร) ใน พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่ยังไม่มีความคืบหน้าในการดำเนินการ ดังนั้น เพื่อส่งเสริมให้ SEZ สระแก้วเป็นประตูเชื่อมโยงที่มีประสิทธิภาพ จะต้องพิจารณาการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมทั้งถนนและระบบราง

ในส่วนนโยบายมุ่งเน้นส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง เพื่อตอบโจทย์คนในพื้นที่ที่ทำการผลิตพืชเศรษฐกิจและสมุนไพร มีข้อสังเกตว่า การดำเนินการภายใต้นโยบายนี้ยังไม่ก้าวหน้า ดังเช่น การผลิตพืชสมุนไพรส่วนใหญ่ยังเป็นการส่งวัตถุดิบสมุนไพรไปแปรรูปนอกพื้นที่ เนื่องจากไม่มีการจัดตั้งโรงงานเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตสมุนไพรในพื้นที่ รวมทั้งยังไม่มีการลงทุนจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าทางการเกษตร และวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรมูลค่าสูง

ข้อเสนอขจัดข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อน SEZ สระแก้ว คือ ปัญหาการบริหารจัดการเนื่องจากไม่มีหน่วยงานผู้รับผิดชอบโดยตรง แม้ว่า SEZ สระแก้วจะมีจุดเด่นด้านจุดที่ตั้งชายแดนในจุดที่มีความสำคัญบนเส้นทางเชื่อมสู่อินโดจีนและการเชื่อมโยงภายในประเทศ มีความพร้อมด้านระบบถนน รวมทั้งมีโอกาสการจ้างแรงงานต่างด้าว เนื่องจากมี MOU ให้แรงงานจากประเทศกัมพูชาสามารถเดินทางเข้ามาทำงานแบบไปกลับได้ และมีอัตราค่าแรงที่ไม่สูงมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดใกล้เคียง มีวัตถุดิบทั้งจากในพื้นที่และประเทศเพื่อนบ้าน ทว่า การบริหารจัดการการลงทุนและการจัดการด้านแรงงานปัจจุบันอยู่ในความดูแลของ One Stop Service (OSS) ภายใต้สำนักงานจังหวัดสระแก้วที่มีภาระงานในความรับผิดชอบมากอยู่แล้ว ดังนั้นจึงเสนอให้พิจารณาเรื่องการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ กล่าวคือ ควรมีหน่วยงานหรือกลไกขับเคลื่อน SEZ สระแก้วเป็นการเฉพาะ โดยศึกษาจากตัวอย่างรูปแบบหรือกลไกการบริหารในพื้นที่ EEC หรือในเขตพัฒนาเศรษฐกิจอื่นเช่น เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตราด หรือ การปรับระบบการทำงานของ OSS เดิมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อสนับสนุนการทำงานของสำนักงานจังหวัดสระแก้ว

นอกจากนี้ ในประเด็นการพัฒนาทุนมนุษย์ทั้งแรงงานในจังหวัดสระแก้วและแรงงานต่างด้าว เสนอว่าควรมีการร่วมมือระหว่างหน่วยงานกับสถาบันการศึกษา รวมถึงวิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดสระแก้ว เพื่อพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน ทั้งการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นต่าง ๆจำแนกตามระดับการศึกษาและระดับฝีมือแรงงาน ทั้งเพื่อการยกระดับทักษะฝีมือ การสร้างทักษะใหม่ เป็นต้น

๑.๒ ประเด็นข้อกังวลของผู้เข้าร่วมประชุมและข้อเสนอต่อการผนวกผล SEA กับแผนส่วนงานที่เกี่ยวข้อง และการขับเคลื่อน SEZ

๑) จะทำอย่างไรให้จังหวัดสระแก้วไม่ใช่ทางผ่าน จากข้อมูลที่แสดงถึงมูลค่าการค้าชายแดนของจังหวัดสระแก้วที่มีมูลค่าสูง แต่จังหวัดสระแก้วเป็นเพียงทางผ่าน เพราะสินค้าส่วนใหญ่มาจากนอกพื้นที่ จึงเป็นคำถามและข้อสังเกตว่า จะทำอย่างไรให้คนในจังหวัดสระแก้วได้รับประโยชน์มากขึ้น และเกิดผลทางการปฏิบัติจริงได้อย่างไร

๒) การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะและกำหนดแผนการพัฒนาที่ครอบคลุมด้านสิ่งแวดล้อม จังหวัดสระแก้วมีการนำเข้าและเป็นสถานที่แปรรูปสินค้ามือสองทั้งในเขตนิคมอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในบริเวณตลาดโรงเกลือที่มีเศษส่วนเหลือเป็นขยะจำนวนมาก โดยประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลประโยชน์ ประกอบกับความไม่ชัดเจนเรื่องแผนการจัดการขยะ ทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจ จึงเสนอว่า ควรมีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง ในการร่วมคิด ร่วมออกแบบทิศทางการพัฒนา โดยให้แผนการพัฒนาเน้นการจัดการที่ครอบคลุมถึงขอบข่ายงานด้านสิ่งแวดล้อม ควรสนับสนุนอุตสาหกรรมสีเขียวที่ไม่สร้างมลภาวะ มีความปลอดภัยต่อประชาชนในจังหวัดสระแก้ว และการลดขยะที่ต้นทาง (ไม่ใช่เร่งส่งเสริมการก่อสร้างโรงไฟฟ้าหรือศูนย์กำจัดขยะแบบครบวงจร) โดยอาจต้องมีการพิจารณากฎหมายรองรับ บนหลักการการพัฒนาที่เน้นความมั่นคงทั้งด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม เพื่อให้เศรษฐกิจและประชาชนในสระแก้วรอดไปพร้อมกัน

๓) สนับสนุนอุตสาหกรรมแปรรูปบนฐานทรัพยากรเพื่อเพิ่มมูลค่ารวมถึงการเกษตรที่ทันสมัย เพื่อให้คนในพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรได้รับประโยชน์มากขึ้น โดยอาจมีการส่งเสริมพืชเศรษฐกิจใหม่ ๆ โดยต้องคำนึงว่าจะมีการต่อยอดอย่างไร เช่น การแปรรูปข้าวเพื่อทำอาหารสัตว์ เป็นต้น และ

ไม่ควรมองผลกระทบเพียงแค่ในเขต SEZ สระแก้ว แต่ควรพิจารณาผลกระทบต่อพื้นที่ใกล้เคียงด้วย เช่น ปัญหาน้ำเสีย ขยะ และฝุ่นละออง เป็นต้น

๔) ควรพัฒนาพื้นที่อำเภออรัญประเทศเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม ไม่ใช่แหล่งแปรรูปสินค้ามือสองและแหล่งผลิตขยะ

๕) การพัฒนาควรตอบโจทย์คนในชุมชน (สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการเฉพาะของพื้นที่ "การพัฒนาไม่ควรเป็นเสื้อโหล") ประชาชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ SEZ สระแก้วทั้ง ๔ ตำบลที่มีบริบทแตกต่างกัน ควรมีบทบาทในกระบวนการมีส่วนร่วมแสดงความเห็น เสนอข้อร้องเรียน ดังนั้นควรมีการหารือเรื่องกลไกที่สร้างการมีส่วนร่วม และหาวิธีที่จะทำให้การกลไกการขับเคลื่อน ไม่เป็นเพียงแค่กลไกการประสานงานในแนวตั้ง ต้องมีการขยายเครือข่ายแนวราบ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่า การรับฟังความคิดเห็นเป็นกระบวนการที่ดี แต่ต้องมีการนำไปแก้ปัญหา เพื่อให้คนในพื้นที่ได้รับประโยชน์จริง

๖) การผนวกผลการศึกษา SEA เข้ากับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้วถือเป็นความสำเร็จขั้นต้น เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐทำงานแบบต่างคนต่างทำ ดังนั้นจึงต้องเกิดการเชื่อมแผนจริงๆด้วยการจัดทำกรอบเป้าหมายร่วมระหว่างหน่วยงาน และขับเคลื่อนสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน

๒. การพัฒนาทางเลือกการพัฒนา และการประเมินทางเลือกการพัฒนา

ดร.วันเพ็ญ วิโรจนกูฏ: นำเสนอที่มาของทางเลือก และนำเสนอทางเลือกต่าง ๆ สำหรับการพัฒนา SEZ สระแก้ว เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบและเข้าใจลักษณะของทางเลือกต่าง ๆ และข้อมูลฐานที่จะใช้ในการพิจารณาทางเลือกการพัฒนาและผลกระทบของทางเลือกการพัฒนา ซึ่งประกอบด้วย ๓ ทางเลือกการพัฒนา และการดำเนินงานพัฒนาตามสภาพปกติ หลังการบรรยายจึงเป็นการอภิปรายกลุ่มย่อย ซึ่งเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้สมาชิกผู้เข้าร่วมการประชุมส่วนใหญ่ที่ไม่เคยร่วมกิจกรรมกับโครงการฯ มีเวลาเพียงพอสำหรับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนา ประเด็นยุทธศาสตร์ ภาพอนาคต ตัวชี้วัด ข้อมูลฐาน และลักษณะสำคัญของแต่ละทางเลือกการพัฒนา โดยผู้อำนวยการประชุมกลุ่มย่อยทั้ง ๓ กลุ่ม ได้อำนวยการให้สมาชิกประชุมกลุ่มย่อยร่วมพิจารณาทำความเข้าใจลักษณะสำคัญ ให้ข้อคิดเห็นต่อความชัดเจนและความครอบคลุมของทางเลือกการพัฒนาต่าง ๆ ที่นำเสนอโดยโครงการติดตามฯ รวมทั้งความเชื่อมโยงสอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว และคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ โดยแต่ละทางเลือกที่พัฒนานั้น จะต้องพิจารณาความสอดคล้องกับลักษณะสำคัญ ดังนี้

๑) แต่ละทางเลือกมีความแตกต่างกันภายใต้หลักการพัฒนาที่ยั่งยืน: ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม

๒) ทุกทางเลือกการพัฒนาต้องมุ่งไปสู่การบรรลุภาพอนาคตที่วางไว้ร่วมกัน ภายในกำหนดระยะเวลาเดียวกัน

๓) ครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

๓. การประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น เรื่อง การให้ค่าน้ำหนักตัวชี้วัดและการคาดการณ์ผลกระทบของทางเลือกการพัฒนา

โดยแบ่งผู้เข้าร่วมออกเป็น ๓ กลุ่มย่อย โดยมีวิธีการจำแนกสมาชิกกลุ่มย่อย คือ จัดให้ผู้แทนภาคประชาชนรวมอยู่ในกลุ่มย่อยเดียวกันเป็น ดังนี้

กลุ่มที่ ๑: ผู้แทนภาคประชาชน จำนวน ๒๗ คน

กลุ่มที่ ๒: ผู้แทนหน่วยงาน - องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๓๗ คน

กลุ่มที่ ๓: ผู้แทนหน่วยงาน - องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านสังคมและเศรษฐกิจ จำนวน ๓๗ คน

เพื่อให้มีจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละกลุ่มย่อยไม่มากเกินไป และสมาชิกสามารถแสดงความคิดเห็นในแต่ละประเด็นได้อย่างอิสระและมีรายละเอียดเฉพาะด้านที่ชัดเจนมากขึ้น ประเด็นในการระดมความคิดเห็นมี ๒ ประเด็นหลัก คือ การพิจารณาความครบถ้วนชัดเจนของทางเลือกการพัฒนา ว่าแต่ละทางเลือกมีความแตกต่างและมีข้อดี ข้อเสียอย่างไร และการมีส่วนร่วมให้ความสำคัญ (น้ำหนัก) ของปัจจัยหลักและปัจจัยรองที่มีผลต่อทางเลือก ที่เป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการประเมินทางเลือกการพัฒนา

๓.๑ สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น เรื่อง การให้ค่าน้ำหนักตัวชี้วัดและการคาดการณ์ผลกระทบของทางเลือกการพัฒนา

๑) ทุกกลุ่มเห็นด้วยกับ ๓ ทางเลือกการพัฒนา โดยเห็นว่าแต่ละทางเลือกมีความชัดเจนในตัวเอง แต่ละทางเลือกระบุถึงลักษณะการขับเคลื่อนการพัฒนา SEZ สระแก้วที่แตกต่างกัน และมีความครอบคลุมในประเด็นสำคัญของการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพพื้นที่ มุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนา SEZ สระแก้วเช่นเดียวกัน ประเด็นการอภิปรายจึงเป็นไปในลักษณะขยายความหมาย เพื่อให้มีความเข้าใจร่วมถึงความครอบคลุม รวมทั้งจุดเน้นของแต่ละทางเลือกที่ชัดเจนร่วมกัน

๒) ผลการจัดระดับความสำคัญของประเด็นยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนา SEZ สระแก้ว โดยกลุ่มย่อยที่ ๒. ผู้แทนหน่วยงานฯ ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม พบว่า ผลการจัดระดับความสำคัญของทั้ง ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ฯ มีคะแนนใกล้เคียงกันมาก กล่าวคือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ความเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานสู่ความมั่งคั่งยั่งยืน มีความสำคัญมากที่สุด (๙ คะแนน) ส่วนอีก ๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงบนฐานทรัพยากร และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาการศึกษา องค์ความรู้ และศักยภาพของประชาชนให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน มีความสำคัญเท่ากัน (๘ คะแนน) แสดงว่าทั้ง ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์มีความสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาเช่นเดียวกัน

๓.๒ ข้อสังเกตและข้อเสนออื่น ๆ

๑) การส่งเสริมการเกษตรและการแปรรูปเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างจริงจังต่อเนื่อง ต้องมีการสนับสนุนการดำเนินการที่จำเป็นทั้งเงินทุน เครื่องมืออุปกรณ์ และการประสานขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๒) การพัฒนาศักยภาพแรงงาน ควรเพิ่มความรู้ด้านการค้าและธุรกิจบริการให้มากขึ้น รวมทั้งการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง รวมทั้งการตลาดต่างประเทศ เพิ่มเติมจากการส่งเสริมภาคการเกษตร

๓) ข้อเสนอทางเลือกการพัฒนา ยังขาดภาพความเชื่อมโยงกับการออกแบบเมืองและพื้นที่สาธารณะสีเขียวเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนที่ชัดเจน

๔) การจัดการแรงงานต่างด้าวควรดูแลให้ครอบคลุมเรื่องที่พักอาศัย โดยเสนอให้มีการจัดทำระบบทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาอยู่อาศัยในชุมชนให้ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้ในการตรวจสอบดูแลไม่ให้เกิดความขัดแย้งและความปลอดภัยในชุมชน

๕) เสนอให้บรรจุเรื่องเศรษฐกิจหมุนเวียนในหลักสูตรการเรียนการสอนในทุกระดับ รวมทั้งผนวกรวมในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพแรงงานทุกด้าน

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๒
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๒
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๒
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๒
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๒
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๒
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๒
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๒
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๒
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๒
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

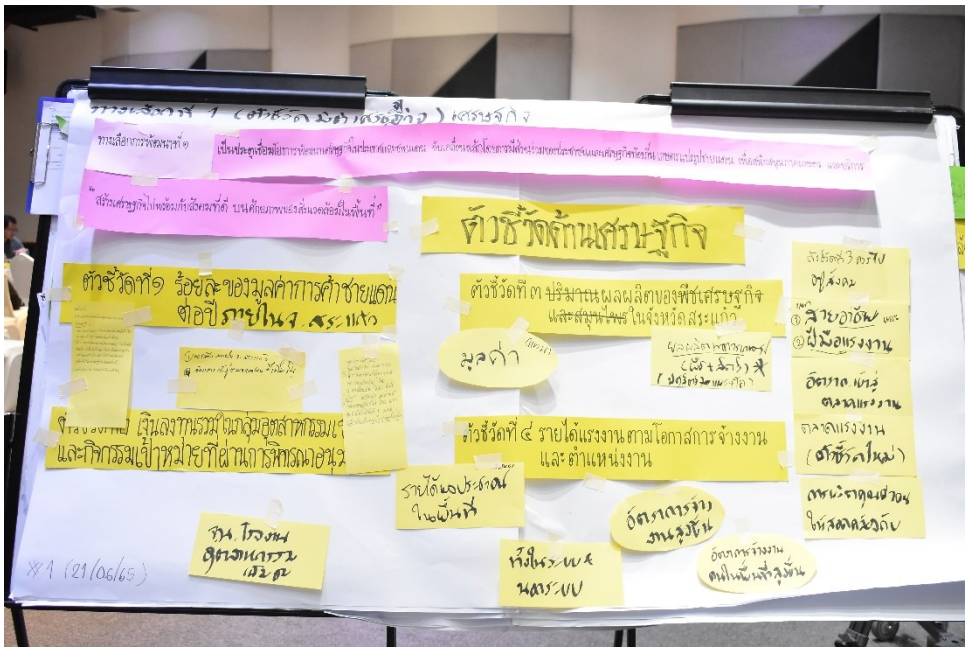

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๒
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

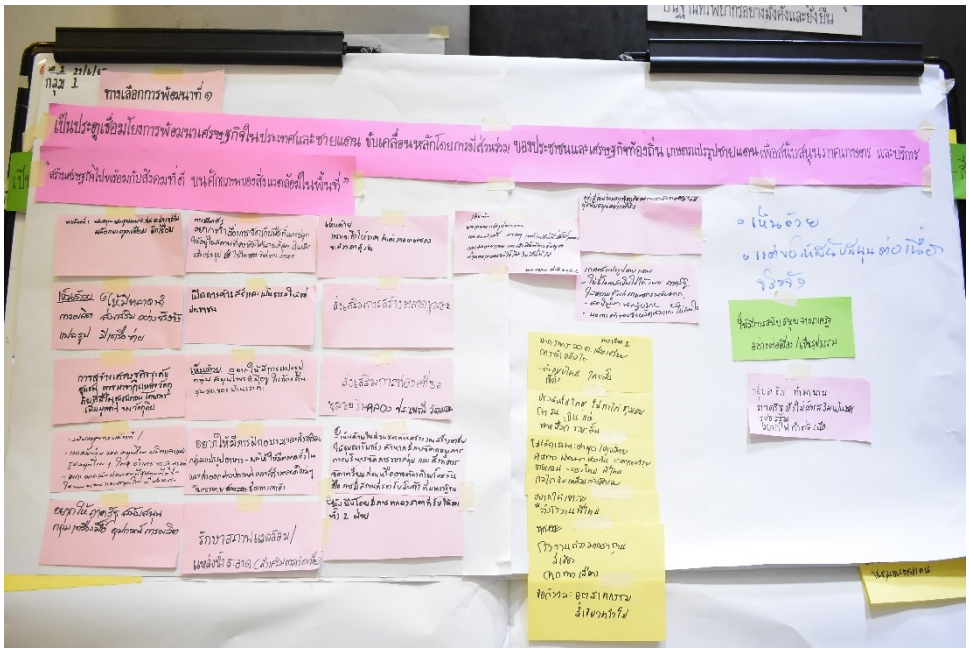

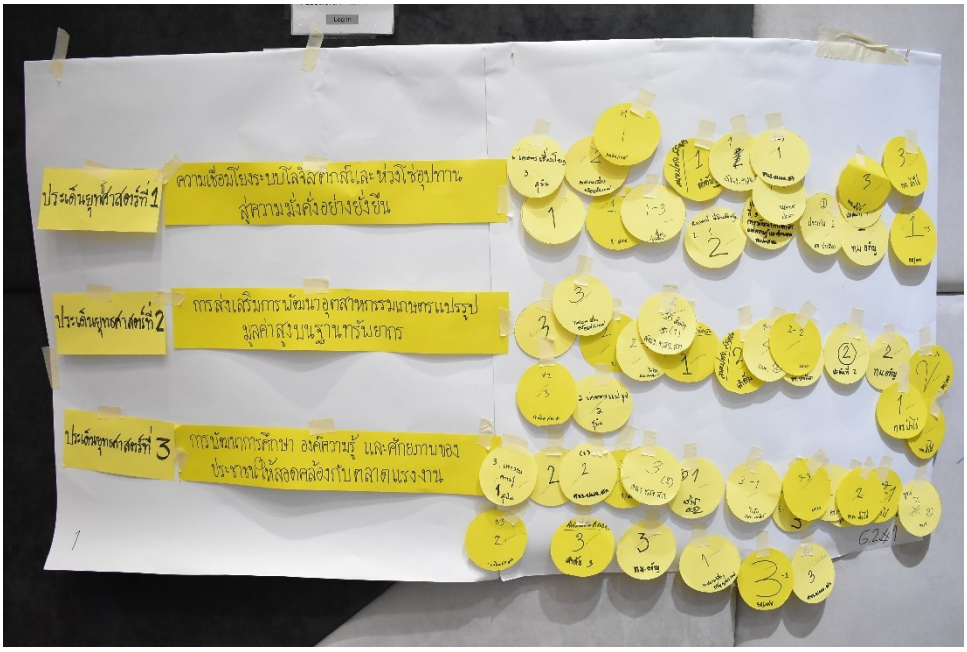

ภาคผนวก ค-๓

รายงานการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้งที่ ๓ การกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน

ภาคผนวก ค-๓

รายงานการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๓
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ที่ปรึกษาโครงการฯ

๒๐.	นางสินี ช่วงฉ่ำ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาเชิงพื้นที่
๒๑.	รศ. ดร.วันเพ็ญ วิโรจนกูฏ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์
๒๒.	ดร.วิเทศ ศรีเนตร	ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์
๒๓.	ดร.อรันย์ ศรีรัตนา ทาบูกานอน	ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์
๒๔.	ดร.ภัทรา เสมอวงษ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านมนุษย์และสังคม
๒๕.	ผศ. ดร.กฤตณะ พฤกษากร	นักวิจัย
๒๖.	ดร.ธัญภัทร ศาสตระบุรุษ	บุคลากรสนับสนุน
๒๗.	นายศิรสิทธิ์ วงศ์วาสนา	บุคลากรสนับสนุน
๒๘.	นายกิจภาณุวัฒร์ ธนธาราคีรี	บุคลากรสนับสนุน
๒๙.	นางสาวกมลวรรณ ศรีราช	บุคลากรสนับสนุน
๓๐.	นางสาวศิรินภา มิ่งส่วน	บุคลากรสนับสนุน
๓๑.	นายจตุรนต์ คูพัฒนานนท์	บุคลากรสนับสนุน
๓๒.	นายปฐมพต ฉินสวัสดิ์พันธุ์	บุคลากรสนับสนุน
๓๓.	นางสาวศิริลักษณ์ รัตน์บัวชุม	บุคลากรสนับสนุน
๓๔.	นางสาวธานี แสงอ่อน	บุคลากรสนับสนุน
๓๕.	นางสาวปัฐมาภรณ์ ใสทา	บุคลากรสนับสนุน
๓๖.	นางสาวญาณินทร์ คงเดชา	บุคลากรสนับสนุน

๓๗.	นายภรัญยู รัตนบุรี	บุคลากรสนับสนุน

๒. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑๒.	ดร.วิชญายุทธ บุญชิต	ประธานกรรมการ
๑๓.	นางสาวนุชจรี วงษ์สันต์	รองประธานกรรมการ
๑๔.	ผศ. ดร.เรวดี โรจนกนันท์	กรรมการ
๑๕.	นางสาวสุภัทรา เชิดชูไชย	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๖.	นายชาญชัย รุกขวัฒนกุล	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๗.	นายนฤเบศ สิงห์คะนัน	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๘.	นางสาวจารุภา พรหมมงคล	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๙.	นายนภดล เลิศวิลัย	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒๐.	นางสาวณัฐริกา กงจันทร์	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒๑.	นางสาววิสาขา โภชจะโป๊ะ	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒๒.	นางสาวอารียา อุตขาว	กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. รายชื่อผู้เข้าร่วมการอบรมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็นครั้งที่ ๓

กลุ่มที่ ๑ ผู้แทนหน่วยงานภาคประชาชน

๑.	นางสาวอรัญญา ผลาหาญ	กำนันตำบลผักขะ
๒.	นางยุพิน ผสมสุข	สารวัตรกำนันตำบลผักขะ
๓.	นายสมพร ก่อเกิด	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๒ ตำบลป่าไร่
๔.	นางคำปอง อินทร์ถึก	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดกระด้างและเห็ดขอนขาว ต.ป่าไร่

๕.	นางอารีย์ เชิงรัมย์	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดกระด้างและเห็ดขอนขาว ต.ป่าไร่
๖.	นายเอกราช ตัณฑิกุล	สมาคมเกษตรกรชายแดนบูรพา
๗.	นายสุรชัย วงศ์จอม	สมาคมเกษตรกรชายแดนบูรพา
๘.	นายรุ่งเพชร พิมพ์อ่อน	สมาพันธ์เกษตรกรรมยั่งยืนสระแก้ว
๙.	นางอัญชนา นุชธิสาร	สมาพันธ์เกษตรกรรมยั่งยืนสระแก้ว
๑๐.	นายวรเชษฐ์ สุริยะหน่อคำชัย	สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสระแก้ว
๑๑.	นายธวัชชัย ลิ่มเฮง	สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสระแก้ว
๑๒.	นางสาววิลาวรรณ มาลี	สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสระแก้ว
๑๓.	นางกรุณาพร บำรุงนา	ประชาชน
๑๔.	นางสมควร วงศ์ศิลป์	ประชาชน
๑๕.	นางคณิศร ศรีบุรินทร์	ประชาชน
๑๖.	นางแขไข สุทธิพร	ประชาชน
๑๗.	นางนารี สว่างสุข	ประชาชน
๑๘.	นางสาวนวลเพ็ญ เฉียบกระโทก	ประชาชน
๑๙.	นางสาวทองใบ สันพายุ	ประชาชน
๒๐.	นางเนตรนภา วงษ์มณี	ประชาชน
๒๑.	นางกันยา คำตุ่น	ประชาชน
๒๒.	นางสาคร คล่องแคล่ว	ประชาชน
๒๓.	นางจิตภา ภู่มี	ประชาชน
๒๔.	นางสมจิต	ประชาชน
๒๕.	นางธารทิพย์ ระยะไทย	ประชาชน
๒๖.	นางสาววรนุช ชายลคร	ประชาชน

กลุ่มที่ ๒ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

๑.	นายชัยสิทธิ์ คุณริยา	วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
๒.	นายณัฐวุฒิ วิงวอน	ศูนย์ป่าไม้สระแก้ว
๓.	นายพงศ์จิตต์ รวีกิจสัมฤทธิ์	สำนักงานจังหวัดสระแก้ว

๔.	นางสาวนิภาพงษ์ ปัญญาวีราภรณ์	สำนักงานที่ดินจังหวัดสระแก้ว
๕.	นางน้ำฝน อิ่มจันทร์	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว
๖.	นางนุชนารถ หนุนอริยทรัพย์	สำนักงานประมงจังหวัดสระแก้ว
๗.	นายชิดชัย อาสาวดีรส	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้ว
๘.	นายณัฏฐวัฒน์ เรืองรัมย์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้ว
๙.	นายจงสวัสดิ์ มณีจอม	สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว
๑๐.	นางสาวรัตนา ถาวร	สำนักงานเกษตรอำเภอวัฒนานคร
๑๑.	นางสุจรรยา ลาบศรี	สำนักงานเกษตรอำเภออรัญประเทศ
๑๒.	นายสุบิน ดวงสัมฤทธิ์	สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านด่าน
๑๓.	นางสาวมณีนุช ขุมคำ	สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านด่าน
๑๔.	นางสาวกุลวิดา เพียกุลเพ็ง	สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านด่าน
๑๕.	นางสาวรจรินทร์ สีคาม	สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านใหม่หนองไทร
๑๖.	นายอมรเทพ โลตุฤทธิ์	สำนักงานเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ
๑๗.	นายสุเมธ คันธใส	สำนักงานเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ
๑๘.	นายพงศกร กัลยานุกูล	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสระแก้ว
๑๙.	นางทิพวรรณ เที่ยงวงศ์	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสระแก้ว
๒๐.	นางสาวพัชรินทร์ สุวรรณ์	อุทยานแห่งชาติปางสีดา
๒๑.	นางสาวสุรีรัตน์ สุขลาภ	อุทยานแห่งชาติปางสีดา
๒๒.	นายชัยพฤกษ์ เจริญจิตต์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
๒๓.	นายบุญฤทธิ์ วงษ์อุดม	โครงการชลประทานสระแก้ว

กลุ่มที่ ๓ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านสังคมและเศรษฐกิจ

๑.	นางสาวรัชนา นำนาผล	การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๒.	นายวีระชัย เทียนทอง	การประปาส่วนภูมิภาค สาขาสระแก้ว
๓.	นายบรม ศิลปชัย	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสระแก้ว
๔.	นางสาวสิริยา สกุลครู	ด่านศุลกากรอรัญประเทศ
๕.	พ.ต.ท.จิรเดช พุฒินาทพัฒน์	ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดสระแก้ว

๖.	นายชาญชัย คุณาพรพิทักษ์	บริษัท น้ำตาลและอ้อยตะวันออก จำกัด (มหาชน)
๗.	นายจงกล เอี่ยมพงศ์ศิริกุล	บริษัท น้ำตาลและอ้อยตะวันออก จำกัด (มหาชน)
๘.	นางสาวทิพย์สุดา รูปอ้วน	บริษัท อีบีพีเอทานอล จำกัด
๙.	นางสาวกนกพรรณ ศักดิ์สุริยา	บริษัท เอี่ยมบูรพา จำกัด
๑๐.	นายประมวล ทองบุญเรือง	บริษัท เอี่ยมบูรพา จำกัด
๑๑.	นางสาวอาภาพรณ์ บุญอินทร์	บริษัท เอี่ยมบูรพา จำกัด
๑๒.	นายสมชิด บัวผัน	ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนสระแก้ว
๑๓.	นางสาวชื่นจิต ปัญจนุวัฒน์	ศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดสระแก้ว
๑๔.	ว่าที่ร้อยตรีวีระชล วิบูลย์พิมพา	ศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดสระแก้ว
๑๕.	นางสาวธิกมาส สุขุมคัมภีรภาพ	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระแก้ว
๑๖.	นางสาวสุชีรา ปักษาพันธ์	สำนักงานพลังงานจังหวัดสระแก้ว
๑๗.	นางสาวกัญญาภัค สุริโย	สำนักงานพลังงานจังหวัดสระแก้ว
๑๘.	นางสาวธนพร สังขรัตน์	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสระแก้ว
๑๙.	ว่าที่ร้อยตรีวิสุทธาธิปบดี	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสระแก้ว
๒๐.	นายธีรวัฒน์ ฆะราช	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว
๒๑.	นางสาวปราณี มานะบัง	สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสระแก้ว
๒๒.	นางสาวพนิตนาฏ ไพโรจน์	สำนักงานแรงงานจังหวัดสระแก้ว
๒๓.	ผศ. ดร.วิชุดา จันทร์ข้างแรม	หอการค้าจังหวัดสระแก้ว
๒๔.	นางสาวพิชนันท์ เงางาม	อุทยานประวัติศาสตร์สด๊กก๊อกธม

ดร.วิเทศ ศรีเนตร: กล่าวสรุปการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้งที่ ๓ ดังนี้

๑) ผลลัพธ์ของการเสวนา เรื่อง การขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ดังนี้ ๑) ได้รับทราบข้อมูลเชิงลึก เปิดใจต่อข้อจำกัด อุปสรรคของการพัฒนา SEZ สระแก้วที่ผ่านมา เช่น ไม่จูงใจให้มีผู้เข้ามาพัฒนาพื้นที่ การเป็นเพียงทางผ่านทางเศรษฐกิจไม่สร้างรายได้ให้ท้องถิ่น สร้างผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมให้พื้นที่ การพัฒนาที่ตรงกับความต้องการของประชาชน การไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ เป็นต้น ๒) ข้อเสนอแนะในการแก้ไขข้อจำกัดและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุการไม่สามารถทำให้พื้นที่

SEZ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อจังหวัดและประชาชนในพื้นที่ ๓) ข้อเสนอแนะโอกาสในการนำ SEA มาใช้ในการปรับปรุงการพัฒนาพื้นที่และจังหวัด ในการวางและตอบโจทย์ของจังหวัด ประชาชน เกษตรกรภาคเอกชน และหน่วยงานในพื้นที่

๒) ผลลัพธ์จากการบรรยาย เรื่อง การพัฒนาทางเลือก ผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบและเข้าใจลักษณะของทางเลือกการพัฒนาต่าง ๆ และข้อมูลฐานที่จะใช้ในการพิจารณาทางเลือกการพัฒนาและผลกระทบของทางเลือกการพัฒนา

๓) ผลลัพธ์ที่ได้จากกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น คือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันพิจารณาลักษณะของทางเลือกการพัฒนาว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร จะก่อให้เกิดการพัฒนา SEZ อะไร ทั้งข้อดีและข้อเสีย และหาทางเลือกที่ปรับปรุงจากการมีส่วนร่วม และได้ผลของสัดส่วนน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม และดัชนีทั้งสามมิติของการพัฒนาที่จะใช้ในการให้น้ำหนักในการประเมินทางเลือกการพัฒนาร่วมกัน ดังนี้

๓.๑) ค่าน้ำหนักปัจจัยหลัก

(๑) ปัจจัยหลักด้านเศรษฐกิจ ได้ค่าน้ำหนัก ๓๐.๑๒ %

(๒) ปัจจัยหลักด้านสังคม ได้ค่าน้ำหนัก ๓๗.๘๗ %

(๓) ปัจจัยหลักด้านสิ่งแวดล้อม ได้ค่าน้ำหนัก ๓๒.๐๑ %

๓.๒) ค่าน้ำหนักตักชี้วัดในแต่ละด้าน

(๑) ปัจจัยหลักด้านเศรษฐกิจ

- ร้อยละของมูลค่าการค้าชายแดนต่อปี ได้ค่าน้ำหนัก ๙.๔๓ %
- เงินลงทุนรวมในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายและกิจการเป้าหมายที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติ ได้ค่าน้ำหนัก ๘.๑๒ %
- ปริมาณผลผลิตของพืชเศรษฐกิจและสมุนไพรในจังหวัดสระแก้ว ได้ค่าน้ำหนัก ๗.๔๑ %
- รายได้แรงงานตามโอกาสการจ้างงานและตำแหน่งงาน ได้ค่าน้ำหนัก ๕.๑๖ %

(๒) ปัจจัยหลักด้านสังคม

- จำนวนแรงงานไทย และแรงงานต่างด้าวในพื้นที่จังหวัดสระแก้วและ SEZ สระแก้ว ที่ผ่านการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ได้ค่าน้ำหนัก ๑๖.๒๖ %
- จำนวนหลักสูตรในสถาบันการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ได้ค่าน้ำหนัก ๑๒.๐๒ %

- ร้อยละที่ของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ได้ค่าน้ำหนัก ๙.๕๙ %

(๓) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

- จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว ได้ค่าน้ำหนัก ๙.๖๗ %
- จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส (มอก.เอส) ได้ค่าน้ำหนัก ๘.๒๔ %
- จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ได้ค่าน้ำหนัก ๖.๔๔ %
- ปริมาณขยะ ได้ค่าน้ำหนัก ๗.๖๗ %

รศ. ดร. วันเพ็ญ วิโรจนกูฏ: บรรยายทางเลือกการพัฒนา ที่ปรับปรุงจากการมีส่วนร่วมการประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากทางเลือกการพัฒนาต่าง ๆ รวมทั้งการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกการพัฒนา เพื่อให้ได้ทางเลือกการพัฒนาที่เหมาะสมที่สุด และอธิบายตัวอย่างการประเมินผลกระทบโดยการคาดการณ์ทิศทางผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้กราฟแสดงข้อมูลฐานของตัวอย่างตัวชี้วัดในสภาพปกติจากปีปัจจุบัน แล้วระดมความคิดเห็นผู้เข้าร่วมการประชุมคาดการณ์ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอีก ๕ ปีข้างหน้าภายใต้การดำเนินการตามแนวทางของ ๓ ทางเลือกการพัฒนา ซึ่งแต่ละทางเลือก คาดว่าจะมีระดับผลกระทบใน ๕ ปีข้างหน้าที่แตกต่างกัน ในการนี้ ได้กำหนดให้มีการจำแนกระดับผลกระทบเป็น ๕ ระดับ

เมื่อผู้เข้าร่วมการประชุมมีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของตัวชี้วัดและสภาพปกติของแต่ละตัวชี้วัด รวมทั้งองค์ประกอบของแต่ละทางเลือกการพัฒนา ผู้บรรยายให้ผู้เข้าร่วมประชุมทำการระบุความคิดเห็นจากการวิเคราะห์ในแบบการประเมินระดับผลกระทบของแต่ละทางเลือกการพัฒนาและการประเมินเปรียบเทียบความสำคัญของแต่ละทางเลือกการพัฒนา โดยวิธีเปรียบเทียบเป็นคู่ (Pair Wise) และบรรยายแนวทางกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน ประกอบด้วย มาตรการส่งเสริมผลกระทบเชิงบวก มาตรการหลีกเลี่ยงผลกระทบเชิงลบและมาตรการลดผลกระทบเชิงลบ

นางสินี ช่วงฉ่ำ: บรรยายการผนวกผล SEA กับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้วและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ โดยอธิบายเป้าหมายการผนวกผล SEA กับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้วและแผนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชี้แจงข้อสังเกต เรื่องประเด็นท้าทายและประเด็นที่ต้องเร่งศึกษาเพิ่มเติมเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วและจังหวัดสระแก้วอย่างยั่งยืน อธิบายกระบวนการทำแผนของประเทศไทยที่เน้นการมีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับหมู่บ้าน/ชุมชนโดยSEA สามารถบูรณาการได้ในแผนระดับจังหวัดได้ และวิทยากรให้ผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ความคาดหวังจากผลการจัด SEA ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว โดยผู้เข้าร่วมคาดหวังให้การผนวกผลเป็นจริง แต่มีความกังวลใจเรื่องการให้ความสำคัญของจังหวัดสระแก้วต่อแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้วที่จะได้ ซึ่งทางสำนักงานจังหวัดสระแก้วไม่สามารถแก้ปัญหาเพียงลำพัง ต้องมีหน่วยงานอื่นสนับสนุนอย่างจริงจัง โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และเสนอให้มีการ

เปรียบเทียบ SEZ ทั้ง ๑๐ จังหวัด หากมี SEZ ในจังหวัดที่เดินหน้าไปได้ไกลกว่าพื้นที่อื่น ควรทำเป็นต้นแบบเพื่อให้ SEZ อื่นๆ เรียนรู้ปัญหา และศึกษาบทเรียนและแนวทางการแก้ไข โดยควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา และประเด็นการขับเคลื่อน มากกว่าพิจารณาประเด็นปัญหา การผนวกผล SEA เข้ากับแผน SEZ สระแก้วคาดว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์ แต่ควรทำอย่างไรให้มีผู้ประกอบการมีข้อสงสัยถึงแนวทางในการขับเคลื่อน SEZ สระแก้ว ว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อไป และมีข้อเสนอแนะว่าสำนักงานจังหวัดสระแก้วควรรับทราบถึงปัญหาของประชาชนในพื้นที่ เช่น ข้อจำกักในการใช้ประโยชน์ที่ดิน นอกจากนี้ การดำเนินนโยบายต่าง ๆ ควรพัฒนาจากปัญหาของชุมชน ไม่ใช่เพียงแค่นำมาเสนอให้ชุมชนยอมรับ และผู้เข้าร่วมคาดหวังว่าจะไม่กลับมาคุยเรื่องเดิมอีก คนในพื้นที่ต้องการสิงแวดล้อมที่ดีอยากให้มีการขับเคลื่อนอยากเป็นรูปธรรมซึ่งอาจต้องอาศัยการประสานงานจากหลายฝ่าย และอยากได้ปฏิทินความคืบหน้า

๑) สรุปผลทางเลือกการพัฒนาที่เหมาะสม

ผลคะแนนทางเลือกที่เหมาะสมที่ผู้มีส่วนได้เสียร่วมกันเลือก คือ ทางเลือกการพัฒนาที่ ๓ เป็นประตูเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศและชายแดน ขับเคลื่อนโดยพัฒนาระบบโลจิสติกส์และเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจชีวภาพ – หมุนเวียน – สีเขียว สามารถนำไปผนวกกับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนา SEZ สระแก้วและแผนพัฒนาของส่วนงานที่เกี่ยวข้องได้และจะทำให้ได้ (ร่าง) ผล SEA ที่ตอบโจทย์ครอบคลุมทุกมิติ

๒) สรุปผลแนวทางกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน

๒.๑) มาตรการส่งเสริมผลกระทบเชิงบวก

ด้านการศึกษา: ควรมีหลักสูตรภาษาต่างประเทศเรียนฟรีอย่างแท้จริง ควรมีหลักสูตรหลายทางเลือกมุ่งเน้นให้มีหลักสูตรพิเศษที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานสร้างความร่วมมือกับเอกชนในการจัดทำหลักสูตร ส่งเสริมบุคลากรการศึกษาให้มีประสิทธิภาพส่งเสริมการเรียนที่เน้นการปฏิบัติ และมีส่วนร่วมมากกว่าเรียนภาคทฤษฎีจัดทำหลักสูตรระยะสั้นที่มุ่งเน้นทักษะฝีมือแรงงานส่งเสริมวิชาศีลธรรมและหน้าที่พลเมืองความเท่าเทียมของคุณภาพการศึกษาระหว่างโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนและ สร้างศูนย์กลางการศึกษาที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ส่งเสริมขีดความสามารถของชุมชน เช่น การอบรมการพัฒนาสินค้าให้ตอบสนองความต้องการตลาดสมัยใหม่ เป็นต้น และใช้ประโยชน์พื้นที่ว่างเปล่าเป็นศูนย์การเรียนรู้ หรือศูนย์ขายสินค้าตลาด ควรมีการส่งเสริมการบูรณาการระหว่างองค์กร เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและคัดสรรผู้เชี่ยวชาญที่มีแนวคิดเชิงบวกต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งจากภายนอกและภายในจังหวัดสระแก้ว เพื่อร่วมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในจังหวัดสระแก้ว ควรมีมาตรการที่ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ในการขายสินค้าออนไลน์บน Digital Platform

ด้านการเกษตร: ใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้น รวมถึงการให้ความรู้แก่เกษตรกร ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมในกระบวนการผลิต หน่วยงานภาครัฐ ควรส่งเสริมมาตรการด้านการเกษตร เช่น กะเพราซึ่งมีการนำเข้าสูงที่สุดในประเทศไทย เป็นต้น เพื่อให้เกิดการเพาะปลูกภายในจังหวัดและค้าขายโดยประชาชน

ภายในจังหวัดสระแก้ว รวมถึง ควรศึกษาข้อมูลคู่ค้าความร่วมมือระหว่างผู้ส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชน

ด้านแรงงาน: สร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชนให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมการสร้างแรงจูงใจในการทำงานในพื้นที่ เช่น มีสวัสดิการให้แก่ลูกจ้าง กำหนดอัตราค่าแรงให้เหมาะสมตามวุฒิความรู้และความสามารถ รวมถึงความรับผิดชอบต่องาน เป็นต้น และสร้าง แรงจูงใจในการทำงานในพื้นที่ เช่น มีสวัสดิการให้แก่ลูกจ้าง กำหนดอัตราค่าแรงให้เหมาะสมตามวุฒิความรู้และความสามารถ รวมถึงความรับผิดชอบต่องาน เป็นต้น มีการพัฒนาแรงงานเฉพาะด้านให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งต้องใช้เวลาไม่นาน (หลักสูตรระยะสั้น) และสามารถนำมาใช้ประกอบอาชีพได้จริง มีแหล่งงานรองรับแรงงานที่มีศักยภาพ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้คนทำงานในประเทศ สร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความสมดุล (Work Life Balance) เพื่อส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกแก่แรงงานให้มีความพร้อมต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมให้มีการฝึกงานในสถานประกอบการ รวมถึงพัฒนาทักษะเฉพาะด้าน

ด้านการบริหาร: ควรมีการถอดบทเรียนที่เกิดจากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอื่น ๆ ถึงวิธีการแก้ไขปัญหา การดำเนินการขับเคลื่อน และผลจากการพัฒนา ปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารระดับสูงที่มีอำนาจต่อพื้นที่ในจังหวัดสระแก้ว ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนา และขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ที่ได้มีการดำเนินการ ทำให้โครงการพัฒนาไม่มีผลเชิงประจักษ์หรือไม่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้การดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนต่าง ๆ ควรมีการดำเนินการผลักดันอย่างต่อเนื่อง

ด้านคมนาคม: พัฒนาและปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะเส้นทางสาธารณะและคมนาคมภายในพื้นที่ให้มีความครอบคลุมและสมบูรณ์ รวมถึง รถประจำทางเดินทางไปยังอำเภออรัญประเทศได้โดยตรง รวมถึงระบบรางให้สามารถใช้งานได้อย่างครอบคลุม

๒.๒) มาตรการหลีกเลี่ยงผลกระทบเชิงลบ

ด้านการศึกษา:ปัจจุบันการศึกษาในระบบไม่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน และไม่ทันสมัย ควรหลีกเลี่ยงระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นผลงานมากกว่าการสอน

ด้านแรงงาน: ควรมีมาตรการป้องกันแรงงานลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายความร่วมมือเรื่องแรงงาน

ด้านการบริหาร: ควรลดขั้นตอนของหน่วยงานราชการ และเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ปัจจุบันขาดความแม่นยำ ชัดเจน และครอบคลุมของข้อมูล การให้บริการของหน่วยงานต่าง ๆ ยังไม่สมบูรณ์ ขาดความเข้าถึงชุมชนและประชาชนในพื้นที่ รวมถึงหลากหลายระบบไม่มีความสามารถใช้ได้จริง รวมถึงปัญหาบริการที่มีความทันสมัย แต่ที่ไม่สอดคล้องกับคนในพื้นที่

๒.๓) มาตรการลดผลกระทบเชิงลบ

ด้านการศึกษา: เนื่องจากจังหวัดสระแก้วใกล้บ่อน คาสิโน ของประเทศกัมพูชา จึงทำให้เด็กไม่เรียนและรายชื่อออกจากระบบการศึกษา

ด้านรางงาน: ควรมาตรการบรรเทาปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยนำเข้าแรงงานที่มีทักษะฝีมือมาดำเนินการในช่วงแรก และให้คนในพื้นที่จังหวัดสระแก้วมาเรียนรู้

ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม: ขยะนำเข้า ได้แก่ สินค้ามือสอง ขยะจากนอกพื้นที่ ขยะจากกระบวนการผลิตขยะชุมชน เน้นการจัดการขยะจากต้นทาง โดยให้คัดแยกจากครัวเรือน ส่วนที่ขายได้ให้นำไปขาย ขยะชีวภาพทำปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยน้ำชีวภาพ และให้มีวิสาหกิจจัดการขยะ หรือจัดการโดยเทศบาล คลองตื้นเขินจากการไม่ได้ขุดลอก (คลองพรมโหด) เก็บกักน้ำไม่ได้ทำให้เกิดน้ำเสีย น้ำท่วม

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๓
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๓
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๓
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๓
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๓
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๓
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๓
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๓
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

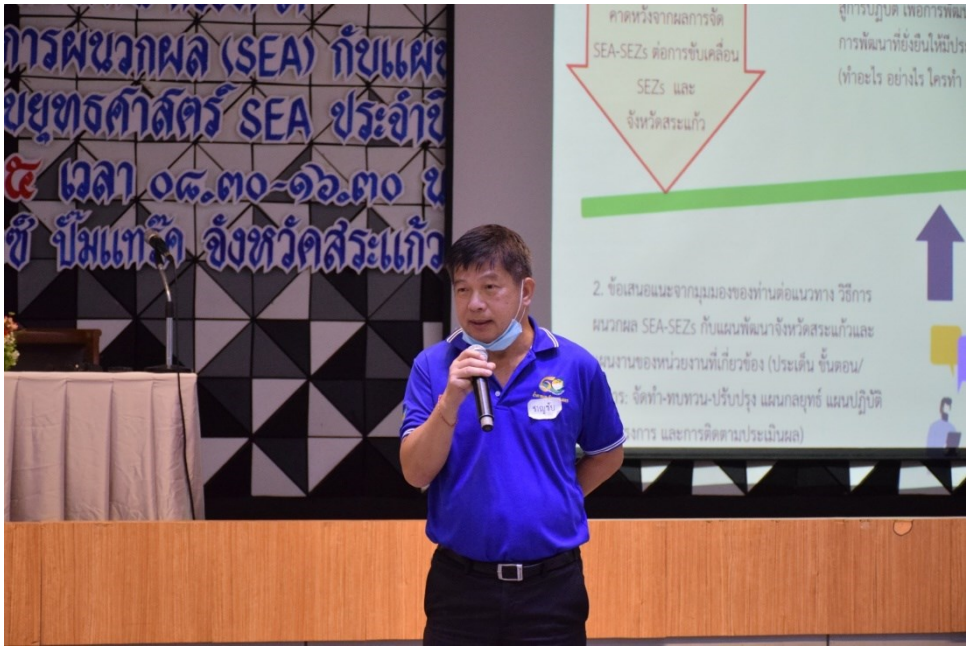

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๓
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาพการประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น ครั้ง ๓
กิจกรรมการติดตามและประเมินผลเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒
ภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเดอะ เวโล โฮเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ ปั๊ม แทร็ค จังหวัดสระแก้ว (ต่อ)

ภาคผนวก ง
ตัวอย่างโครงการที่จัดทำจากมาตรการเพื่อความยั่งยืน จำแนกตามประเด็นการพัฒนา และแผนงาน/ โครงการ ของแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
การประเมินทางเลือกการพัฒนา

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างโครงการที่จัดทำจากมาตรการเพื่อความยั่งยืน จำแนกตามประเด็นการพัฒนา และแผนงาน/โครงการ ของแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

มาตรการเพื่อความยั่งยืนจากผลการศึกษา SEA SEZ สระแก้ว	โครงการที่เสนอโดยโครงการจัดทำ SEA จำแนกตามแผนงานของแผนฯ จังหวัดสระแก้ว	หน่วยงานดำเนินการ
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑. เสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาตนเอง เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตสำหรับคนทุกช่วงวัยในทุกด้าน ความต้องการของของชีวิตเพื่อสุขภาวะที่ดี รวมทั้งรายได้ สังคม และสิ่งแวดล้อม		
๑) การพัฒนาและปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะจังหวัดสระแก้วให้ครอบคลุมและสมบูรณ์	**แผนงานที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อคุณภาพชีวิต** ๑.๑ โครงการระบบขนส่งสาธารณะเชื่อมต่อกับพื้นที่ชานเมืองอย่างทั่วถึง ๑.๒ โครงการรถไฟรางคู่เชื่อมต่อเส้นทางเศรษฐกิจกรุงเทพฯ-สระแก้วและอนุภูมิภาค ๑.๓ โครงการพัฒนาศูนย์โลจิสติกส์การค้าและบริการเชื่อมโยงภายในประเทศและประเทศในอนุภูมิภาค	กรมการขนส่งทางบก และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว อำเภออรัญประเทศ อำเภอวัฒนานคร)
๒) การฟื้นฟูคลองพรมโหด (ปัญหาคลองตื้นเขินและน้ำเน่าเสียจากการสะสมของการทิ้งขยะมือสองและขยะครัวเรือน น้ำท่วมเวลาฝนตกหนัก)	**แผนงานที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อคุณภาพชีวิต** ๑.๒ โครงการขุดลอกและฟื้นฟูสภาพคลองพรมโหด **แผนงานที่ ๓ การสร้างเสริมสุขภาวะทุกช่วงวัย** ๓.๑ โครงการจัดการสิ่งแวดล้อมคลองพรมโหด (๑) กิจกรรมรณรงค์สร้างจิตสำนึกและเฝ้าระวังการทิ้งขยะลงคลองพรมโหด (๒) กิจกรรมฟื้นฟูสภาพคลองพรมโหด	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว กรมเจ้าท่า สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสระแก้ว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว อำเภออรัญประเทศ อำเภอวัฒนานคร)
๓) การจัดการขยะที่ต้นทางและหยุดการนำเข้าขยะจากนอกพื้นที่	**แผนงานที่ ๓ การสร้างเสริมสุขภาวะทุกช่วงวัย** ๓.๒ โครงการจัดการขยะชุมชนแบบบูรณาการ (๑) การจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนร่วมจัดการขยะ หรือวิสาหกิจชุมชนจัดการขยะ (๒) กิจกรรมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง (๓) นวัตกรรมการแปรขยะไปใช้ประโยชน์ เช่น เป็นพลังงาน ปุ๋ย ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ฯลฯ และการใช้วัสดุธรรมชาติทดแทน ๓.๓ โครงการศึกษาผลกระทบจากการเป็นถังขยะสินค้ามือสองและแนวทางการปรับเปลี่ยนสู่การพัฒนาสระแก้วเป็นเมืองชายแดนแห่งความสุข	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว อำเภออรัญประเทศ อำเภอวัฒนานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว การนิคมอุตสาหกรรม ภาคเอกชน กระทรวงอุตสาหกรรม สถาบันวิชาการในพื้นที่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข

มาตรการเพื่อความยั่งยืนจากผลการศึกษา SEA SEZ สระแก้ว	โครงการที่เสนอโดยโครงการจัดทำ SEA จำแนกตามแผนงานของแผนฯ จังหวัดสระแก้ว	หน่วยงานดำเนินการ
	แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	
๔) มาตรการพัฒนาศักยภาพหน่วยงานจัดการศึกษาใกล้ถิ่นอาศัยที่มีความเท่าเทียมด้านคุณภาพเพื่อผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน มีความรู้เรื่องวัฒนธรรมภูมิปัญญา ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีคุณธรรมและจริยธรรม ๕) มาตรการส่งเสริมความร่วมมือพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาที่สอดคล้องตลาดแรงงาน	**แผนงานที่ ๔ การยกระดับคุณภาพชีวิต** ๔.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพหน่วยงานจัดการศึกษา (๑) กิจกรรมการจัดหาผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นที่ปรึกษาด้านการพัฒนาองค์กร-หน่วยงานจัดการศึกษา (๒) กิจกรรมการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มความรู้เรื่องการพัฒนากำลังคน เพื่อรองรับการพัฒนา SEZ สระแก้วเป็นประตูเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศและประเทศในอนุภูมิภาค และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และเศรษฐกิจมูลค่าสูงตามแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ-หมุนเวียน-สีเขียว ๔.๒ โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานจัดการศึกษากับผู้ประกอบการ ในการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการเพิ่มทักษะความชำนาญของนักศึกษาพร้อมความรู้ตามสาขาวิชาชีพ และความรู้เรื่องวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มีคุณธรรม และจริยธรรม (๑) กิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนร่วมกับการฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาทักษะเฉพาะด้าน ๔.๓ โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานจัดการศึกษากับผู้ประกอบการ ในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะ ปรับ/เปลี่ยนทักษะ สำหรับแรงงานและบุคคลทั่วไป จำแนกหัวข้อหลักสูตรตามระดับตำแหน่งงานและความต้องการตลาดแรงงาน (๑) กิจกรรมการสำรวจความต้องการแรงงานและคุณลักษณะแรงงานที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน (๒) กิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศเพื่อนบ้านเพื่อบริหารการผลิตและการตลาด	กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาในพื้นที่ นิคมอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตร กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

มาตรการเพื่อความยั่งยืนจากผลการศึกษา SEA SEZ สระแก้ว	**โครงการที่เสนอโดยโครงการจัดทำ SEA จำแนกตามแผนงานของแผนฯ จังหวัดสระแก้ว**	**หน่วยงานดำเนินการ**
	(๓) กิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องเทคโนโลยีและนวัตกรรมในกระบวนการผลิต (๔) กิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการพัฒนาสินค้า และการขายสินค้าออนไลน์	
๖) มาตรการปรับปรุงการบริหารจัดการและขับเคลื่อน SEZ สระแก้ว	***(เสนอเพิ่มเติม)*** **แผนงานที่ .....การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและขับเคลื่อน SEZ สระแก้ว** โครงการที่ ...๑ การศึกษาและจัดทำแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการและขับเคลื่อน SEZ สระแก้ว (๑) กิจกรรมการถอดบทเรียนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอื่นเพื่อประกอบการจัดทำร่างแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการและขับเคลื่อน SEZ สระแก้ว (๒) กิจกรรมการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการและขับเคลื่อน SEZ สระแก้ว (๓) กิจกรรมการพัฒนาโครงการเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการและขับเคลื่อน SEZ สระแก้ว โครงการที่ ....๒ การประชาสัมพันธ์และการรับฟังความคิดเห็นเพื่อสร้างเสริมความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนา SEZ สระแก้ว (๑) กิจกรรมการจัดทำข่าวสั้นประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าและการทำกิจกรรมใน SEZ สระแก้วผ่านสื่อท้องถิ่นและการประชุมผู้นำท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ (๒) กิจกรรมสร้างเสริมความรู้เรื่องเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาตามแนวทาง BCG อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ และประเด็นสำคัญของการพัฒนา ให้กับผู้นำและประชาชนอย่างต่อเนื่อง (๓) การพัฒนาช่องทางรับฟังความคิดเห็นแบบสื่อสารสองทาง เพื่อแจ้งความคืบหน้าในการ	สำนักงานจังหวัดสระแก้ว OSS นิคมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม BOI สศช. กระทรวงพาณิชย์ ภาคเอกชน กระทรวงเกษตร กระทรวงแรงงาน สำนักโยธาธิการและผังเมือง ส.ป.ก. กระทรวงคมนาคม กระทรวงการต่างประเทศ

มาตรการเพื่อความยั่งยืนจากผลการศึกษา SEA SEZ สระแก้ว	โครงการที่เสนอโดยโครงการจัดทำ SEA จำแนกตามแผนงานของแผนฯ จังหวัดสระแก้ว	หน่วยงานดำเนินการ
	แก้ปัญหาข้อร้องเรียนจากการพัฒนา SEZ สระแก้วเป็นการเฉพาะ โครงการที่ .....๓ การศึกษาความเป็นไปได้ของการขยายขอบเขตพื้นที่ SEZ สระแก้ว (จาก ๔ ตำบลเดิม เพิ่มอีก ๓ ตำบล เป็น ๗ ตำบล)	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒. พัฒนาทักษะของเกษตรกร ปัจจัยการผลิต ศูนย์รวบรวม และการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด เพื่อการยกระดับสินค้าเกษตรของจังหวัด		
๑) มาตรการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย (๑)การพัฒนาและบ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรปลอดภัย พร้อมมาตรการจูงใจและสิทธิประโยชน์ (๒)ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรปลอดภัย มีมาตรฐานคุณภาพ มีประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มมูลค่า (๓)การส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชนในการผลิต แปรรูป และจำหน่ายพืชที่มีศักยภาพ (๔)พัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกร (๕)การพัฒนาเครือข่ายผู้บริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย	**แผนงานที่ ๒ การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร** ๒.๑ โครงการพัฒนาต่อยอดการศึกษาวิชาชีพเกษตรกรรมเป็นเกษตรกรยุคใหม่มืออาชีพ (๑) กิจกรรมการสร้างทัศนคติและความเชื่อมั่นในอาชีพเกษตรกรรมยุคใหม่จากการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติกับตัวอย่างความสำเร็จ (๒) กิจกรรมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ ธ.ก.ส. เพื่อสร้างกลไกสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรกรรมอย่างต่อเนื่อง ๒.๒ โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและมาตรฐานการผลิตสมุนไพรและพืชเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการเกษตรกรรมและธุรกิจเกษตร ๒.๓ โครงการยกระดับศักยภาพการทำธุรกิจของสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร/ วิสาหกิจชุมชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ๒.๔ โครงการพัฒนาศักยภาพของสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร/ วิสาหกิจชุมชนด้านการบริหารจัดการธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ-หมุนเวียน-สีเขียว **แผนงานที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร** ๓.๑ โครงการส่งเสริมความร่วมมือภาคเอกชนกับสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร/ วิสาหกิจชุมชนในการผลิตและแปรรูปพืชที่มีศักยภาพ และการปรับ	กระทรวงเกษตร สถาบันวิชาการในพื้นที่ ภาคเอกชน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สถาบันการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

มาตรการเพื่อความยั่งยืนจากผลการศึกษา SEA SEZ สระแก้ว	โครงการที่เสนอโดยโครงการจัดทำ SEA จำแนกตามแผนงานของแผนฯ จังหวัดสระแก้ว	หน่วยงานดำเนินการ
	กลยุทธ์ทางการบริหารและการตลาดสินค้าเกษตรแบบใหม่(ตลาดในไทยและต่างประเทศ) เพื่อการประกอบกิจการที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน (๑) กิจกรรมการศึกษาและพัฒนาการผลิตและแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสูงเพื่อการส่งออก (๒) กิจกรรมการศึกษาและพัฒนาการผลิตและการตลาดกะเพรา	
	แผนงานที่ ๔ พัฒนาระบบการตลาดทางการเกษตร ๔.๑ โครงการพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตและผู้บริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย	กระทรวงเกษตร กระทรวงสาธารณสุข ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคจังหวัดสระแก้ว กระทรวงพาณิชย์
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการบริหารจัดการสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์เชื่อมอินโดจีน		
๑) การบูรณาการความร่วมมือระหว่าง OSS ด้านแรงงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบข้อมูลเชิงพื้นที่และข้อมูลด้านแรงงานที่เป็นปัจจุบัน แม่นยำ ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย	(เสนอเพิ่มเติม) แผนงานที่ ....การบูรณาการระบบข้อมูลเชิงพื้นที่และข้อมูลด้านแรงงานระหว่าง OSS ด้านแรงงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ...(๑) โครงการบูรณาการความร่วมมือระหว่าง OSS และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบข้อมูลเชิงพื้นที่และข้อมูลแรงงานต่างด้าวที่แม่นยำ เพื่อแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าแรงงานและสินค้าผิดกฎหมาย	OSS ด้านแรงงานต่างด้าวเพื่อสนับสนุน SEZ สระแก้ว กระทรวงแรงงาน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สถานีตำรวจภูธร... ด่านศุลกากรอรัญประเทศ ภาคเอกชน
๒) การพัฒนาศักยภาพแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวตอบสนองต่อตลาดแรงงาน	(เสนอเพิ่มเติม) แผนงานที่ ....การพัฒนาฝีมือแรงงานของแรงงานไทยและต่างด้าวให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน .....๑ โครงการพัฒนายกระดับทักษะฝีมือแรงงาน (๑) กิจกรรมการนำเข้าแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านทักษะฝีมือ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับแรงงานไทยในจังหวัดสระแก้ว (สำหรับอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป อุตสาหกรรมเป้าหมาย อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ และธุรกิจต่อเนื่องฯ) (๒) กิจกรรมความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนผู้ประกอบการกับสถาบันวิชาการและหน่วยงานจัดฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน	กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตร สถาบันการศึกษาในพื้นที่ กระทรวงสาธารณสุข ภาคเอกชน นิคมอุตสาหกรรมกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

มาตรการเพื่อความยั่งยืนจากผลการศึกษา SEA SEZ สระแก้ว	โครงการที่เสนอโดยโครงการจัดทำ SEA จำแนกตามแผนงานของแผนฯ จังหวัดสระแก้ว	หน่วยงานดำเนินการ
๒) มาตรการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ SMEs ในพื้นที่ SEZ สระแก้ว ตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และการพัฒนาเป็นศูนย์โลจิสติกส์(Upskill, Reskill และ New Skill)	(เสนอเพิ่มเติม) แผนงานที่..... การพัฒนา SMEs เพื่อยกระดับศักยภาพการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจมูลค่าสูงในห่วงโซ่อุปทาน(การเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป อุตสาหกรรมท่องเที่ยว อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ ธุรกิจการเงิน และธุรกิจบริการต่าง ๆ) โครงการที่.....๑ ส่งเสริมการรวมกลุ่มและการจดทะเบียน SMEs ใน SEZ สระแก้วเพื่อสนับสนุนการพัฒนาผลิตภาพและนวัตกรรม การคุ้มครองสิทธิ การรับรองมาตรฐาน รวมทั้งพัฒนาแพลตฟอร์มส่งเสริมการตลาดทั้งในไทยและต่างประเทศ โครงการที่ .....๒ การพัฒนาทักษะการผลิต และการบริหารจัดการตามลักษณะเฉพาะและความต้องการของกลุ่ม โครงการที่.....๓ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน SMEs เป็นระยะเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงแนวทางและมาตรการส่งเสริม SMEs ให้เหมาะสมและทันการณ์	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กระทรวงอุตสาหกรรม กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงเกษตร สถาบันวิชาการในพื้นที่ ภาคเอกชน กระทรวงแรงงาน กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สภาอุตสาหกรรม หอการค้า
๓) การบูรณาการระหว่างหน่วยงานเพื่อปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ มาตรการและดูแลการบังคับใช้ เพื่อแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าแรงงาน การนำเข้าขยะ/ สินค้ามือสอง ปัญหาการใช้ที่ดินเขต SEZ สระแก้ว	(เสนอเพิ่มเติม) แผนงานที่.....การบูรณาการระหว่างหน่วยงานเพื่อปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ มาตรการและดูแลการบังคับใช้ในการขับเคลื่อน SEZ สระแก้ว .....๑. โครงการศึกษาเพื่อปรับปรุงกฎหมายการควบคุมการนำเข้าและติดตามแรงงานต่างด้าว .....๒.โครงการศึกษาเพื่อปรับปรุงกฎหมาย มาตรการ การนำเข้าขยะ/ สินค้ามือสอง .....๓. โครงการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินผิดประเภทในเขต SEZ สระแก้ว	- กฎหมายแรงงาน: กระทรวงแรงงาน OSS ด้านแรงงานต่างด้าวเพื่อสนับสนุน SEZ สระแก้ว สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สถานีตำรวจภูธร... ด่านศุลกากรอรัญประเทศ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - การนำเข้าขยะมือสอง: กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การนิคมอุตสาหกรรม ภาคเอกชน กระทรวงอุตสาหกรรม สถาบันวิชาการในพื้นที่ กระทรวงสาธารณสุข - ปัญหาการใช้ที่ดิน: สำนักโยธาธิการและผังเมือง

มาตรการเพื่อความยั่งยืนจากผลการศึกษา SEA SEZ สระแก้ว	โครงการที่เสนอโดยโครงการจัดทำ SEA จำแนกตามแผนงานของแผนฯ จังหวัดสระแก้ว	หน่วยงานดำเนินการ
		สำนักงานจังหวัดสระแก้ว ส.ป.ก. กรมป่าไม้ กรมธนารักษ์ อำเภออรัญประเทศ อำเภอวัฒนานคร กระทรวงคมนาคม การนิคมอุตสาหกรรม กรมที่ดิน/สำนักงานที่ดินจังหวัดสระแก้ว สำนักงานจังหวัดสระแก้ว สภาอุตสาหกรรม หอการค้า สศช.